

مصلا، بار دیگر میزبان نمایشگاه کتاب

دومین جلسه شورای سیاستگذاری بیست و یکمین نمایشگاه بین المللی کتاب تهران با حضور معاون فرهنگی وزارت ارشاد و اعضای شورای سیاستگذاری در محل معاونت فرهنگی برگزار شد. در این جلسه مهم ترین موضوع مورد بحث شورای سیاستگذاری، مکان برگزاری نمایشگاه بیست و یکم بوده است. در بررسی های انجام شده و با تشکیل جلسات رایزنی با مسئولان مصلا، میزبان بزرگ تهران به عنوان محل برگزاری بیست و یکمین نمایشگاه بین المللی کتاب تهران مورد تأیید و تصویب اعضای شورا قرار گرفته است.

۲

شجاعی صابین خبرداد حمایت ویژه از رودکی پژوهی

یونسکو سال ۲۰۰۸ را به مناسبت هزار و صدمین سال وفات رودکی به نام این شاعر پارسی گوی نامگذاری کرده است. در همین مسیر از سال گذشته سازمان های دولتی و غیردولتی فعالیت هایی را آغاز کردند. دفتر برنامه ریزی و توسعه فعالیت های فرهنگی وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی با هدف ساماندهی فعالیت های فرهنگی کشور درباره رودکی برنامه هایی را به معاونت فرهنگی وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی پیشنهاد داد و در پی هماهنگی با وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی، ستاد بزرگداشت رودکی به ریاست دکتر محسن پرویز معاون فرهنگی وزارت ارشاد تشکیل شد که تاکنون در دو جلسه به بررسی فعالیت های سازمان ها و نهادهای مختلف پرداخته است. علی شجاعی صابین، مدیر کل دفتر برنامه ریزی و توسعه فعالیت های فرهنگی که از ابتدای آغاز به کار ستاد در بطن فعالیت ها قرار داشته چندان اهل مصاحبه نیست، اما پرسش ها درباره بزرگداشت پدر شعر فارسی و چگونگی فعالیت های یونسکو و ستاد بزرگداشت رودکی را پاسخ می دهد. وی درباره این بزرگداشت می گوید: بحث های مربوط به شعر، داستان و مباحث تاریخی دوره زندگی رودکی را در نظر داریم و اگر افرادی ایده های جدیدی داشته باشند استقبال می کنیم. یعنی اگر خارج از این شاخه ها هر اثری برسد آن را به طور مجزا بررسی و در صورت موافقت کارشناسان اقدام به حمایت از آن می کنیم. برای اصل «حمایت از آثار ارزشمند» یکی دو بار در جریان فراخوان داده ایم. الان هم این فراخوان برای رودکی قید «ویژه» را می گیرد. اگر قبل از آن هم کسی در این حوزه ایده ای می داد از آن حمایت می کردیم. اما تاکید ما بر رودکی برای جلب توجه نویسندگان برای خلق آثار ارزشمند است. علاقه مندان می توانند برای اطلاع بیشتر از نحوه ارائه آثار با دفتر برنامه ریزی و توسعه فعالیت های فرهنگی تماس بگیرند.

۶

همراه با پانزدهمین نمایشگاه بین المللی قرآن کریم

۸

چرا کتاب های داستایفسکی هنوز خوب می فروشند؟

شب نشینی با داستایفسکی

دیگر نشان از اقبال خوانندگان معاصر از نوشته های داستایفسکی دارد. در این میان برخی به جهان بینی نویسنده «روای آدم مضحک» اشاره می کنند که نوعی جهان بینی معنوی منحصر به فرد و ویژه خویش است و برخی دیگر، نزدیکی های جغرافیای نویسنده روس به محل زندگی ما را دلیل می آورند که به طور ناخودآگاه می تواند به نزدیکی فرهنگی نیز اشاره داشته باشد. آنچه هست کسی نمی تواند از این نکته چشم پوشی کند که نگاه کلان نگر و همراه با پرسش داستایفسکی که ما را به مسائل کلان زندگی و پرسش درباره آن می کشاند، می تواند از جمله این نکات مهم باشد. سروش حبیبی که اخیراً توجه ویژه ای به ادبیات روس داشته است و در این مقوله آثاری همچون «ابله» و «شیاطین»

را به فارسی برگردانده، این نکته را نکته ای بنیادین می داند و معتقد است آثاری همچون آثار داستایفسکی، کم تر رنگ کهنگی به خود می گیرند و تاریخ مصرف دارند، چرا که مسائلی ازلی - ابدی را مورد توجه قرار می دهند که همواره انسان در مورد آنها به سوال می پردازد و برایش اهمیت دارد.

ادامه در صفحه ۱۶

علیرضا سعیدی پور: سال هاست که آثار کلاسیک مورد استقبال مخاطبان قرار می گیرد. خواندن ادبیات کلاسیک فارسی را می توان به دلایل گوناگون توجیه و تفسیر کرد، اما اقبال از آثار کلاسیک غربی از آن نکاتی است که می تواند مورد توجه ویژه ای قرار بگیرد. البته نکته ای که بیان آن در اینجا ضروری به نظر می رسد این است که در میان آثار کلاسیک غربی نیز آثار محدودی مورد توجه اند که حجم عمده ای از این توجه را نویسندگان روس و به ویژه داستایفسکی به خود اختصاص داده است. این توجه ویژه، در حدی است که در یکی دو هفته گذشته و به طور همزمان دو کتاب از این نویسنده شهیر روسی منتشر شده است که در مقطع زمانی کوتاهی برخی از آثار این نویسنده برای چندمین بار به زبان فارسی ترجمه و انتشار یافته اند.

ترجمه و انتشار آثاری همچون «روای آدم مضحک» با ترجمه رضا رضایی و «شیاطین» با ترجمه سروش حبیبی و کتاب هایی از جمله «قمارباز» با ترجمه صالح حسینی، «ابله» با ترجمه سروش حبیبی، «برادران کارامازوف» به ترجمه صالح حسینی و آثار متعدد دیگری از این نویسنده روس با ترجمه های

کتابخانه

شنبه ۷ مهر ۱۳۸۶
۱۷ رمضان ۱۴۲۸، ۲۹ سپتامبر ۲۰۰۷
شماره ۱۰۰، پیاپی ۷۵۱
صفحه ۱۰۰، تومان

ISSN:1029-3345

صاحب امتیاز: خانه کتاب
سردبیر: پدram پاک آیین
نشانی: خیابان انقلاب اسلامی
خیابان برادران مظفر جنوبی، کوچه
خواججه نصیر، پلاک ۱۰، طبقه چهارم
تلفن: ۰۵-۶۶۹۶۱۵۱
چاپ: ایرانچاپ

www.ketabehafteh.ir

انتخاب هیأت مدیره جدید انجمن قلم

علی اکبر ولایتی با ۱۰۵ رأی، جواد محقق با ۹۶ رأی، راضیه تجار با ۸۶ رأی، محمدرضا سرشار با ۸۱ رأی، امیرحسین فردی با ۸۰ رأی، مجتبی رحماندوست با ۷۸ رأی و فیروز زنوزی جلالی با ۷۲ رأی به عنوان اعضای اصلی و سید علیرضا سجادیپور با ۷۱ رأی، شهریار زرشناس با ۶۸ رأی و سمیرا اصلان پور با ۶۰ رأی به عنوان اعضای علی البدل انتخاب شدند. در عین حال محمدرضا اصلانی، محمد نوری زاد و مریم صباغ زاده ایرانی به عنوان اعضای اصلی و احمد عربلو و محمد گودینی به عنوان اعضای علی البدل بازرسان انتخاب شدند.

۳

فایل توجه: مدیران محترم مراکز آموزشی، دبیران گرامی، درس شیمی، و کتاب فروش ها
انتشارات قائم مقام فراهانی منتشر کرد
ویرایش جدید کتاب های کار و پرسش های طبقه بندی شده ی شیمی
مولفان: محمد امین نظامی - کامییز فراهانی
تلفن ۰۲۱-۷۷۳۷۴۸۸۳ * تلفکس ۰۲۱-۷۷۰۶۲۶۲۶
همچنین، جدول تناوبی فرامداد A5 نصف A4 از ۱۰۰ cm x ۷۰ cm (بوسط این انتشارات به چاپ رسیده و آماده ی ارائه است.)

اعتقاد من این است که ما الان باید برای یک قلم کار فرهنگی، برویم سه، چهار نفر نویسنده متعهد کارآمد و هنرمند را پیدا کنیم و از آنها بخواهیم که ده جلد کتاب داستان و رمان برای شهید بنویسند....

رمان و داستان در بهترین شکلش آن است که یک نقطه خاص را مورد توجه قرار بدهد و آن نقطه خاص را تبیین و روشن کند. مثلاً فرض بفرمایید شما می‌خواهید رنج‌های یک کودک پدر از دست داده را بیان کنید؛ یک داستان نوشته بشود فقط برای نشان دادن رنج‌های او. این داستان باید نشان بدهد که در مقابل این رنج‌ها، این جوان چه کار باید بکند. نمونه درست و حقیقی مورد نظر را برای یک فرزند شهید - هنگامی که در مقابل رنج‌های خودش قراری می‌گیرد - مشخص کند و آن را در رمان بیاورد. البته اگر یک رمان بخواهد افتخارات و سربلندی‌های پدر را به احساس این فرزند - چه پسر و چه دختر - منتقل کند، آسان نیست.

بنده الحمدلله شرف این را دارم که گاهی به منزل شهدا می‌روم و روی فرشتان می‌نشینم و از نزدیک با بچه‌های شهدا گپ و گفت و گو و صحبت خصوصی می‌کنم. من به آنها می‌گویم که شما به پدرتان افتخار کنید؛ اما با این یک جمله که او افتخار نمی‌کند؛ باید در او روحیه افتخار به وجود بیاید. و این جز بایک کار هنری - نوشتن داستان‌های بسیار زیبا و هنرمندانه - امکانپذیر نیست.

بیانات رهبر معظم انقلاب در دیدار مسئولان فرهنگی بنیاد شهید انقلاب اسلامی (۱۳۶۷/۳/۳)

تأسیس میان‌رشته‌های قرآنی در دانشگاه‌های کشور

وزارت علوم، تحقیقات و فناوری به دنبال ایجاد میان‌رشته‌های متعدد قرآنی در دانشگاه‌های مختلف است و در برنامه ریزی و تنظیم سرفصل‌های این رشته‌ها از حوزه نظر خواهی می‌کند.

دکتر عباسی مقدم، مشاور فرهنگی وزارت علوم، تحقیقات و فناوری، هفته گذشته در نشست مشترک حوزه و دانشگاه که در پانزدهمین نمایشگاه بین‌المللی قرآن برگزار شد، درباره فعالیت‌های قرآنی این دو نهاد با بیان مطلب بالا درباره فعالیت‌های انجام شده و در حال انجام وزارت علوم، تحقیقات و فناوری گفت: «فعالیت‌های قرآنی، فقط پژوهش، آموزش و یا سلسله برنامه‌های فرهنگی نیست. ما به همه این فعالیت‌ها در کوتاه مدت، میان مدت و بلند مدت، فعالیت‌های قرآنی می‌گوییم. در قسمت آموزشی، رشته‌های گوناگون در دانشگاه‌ها وجود دارد که قاعدتاً بحث جدایی را می‌طلبد. از آن‌جا که وزارت علوم، به دنبال ایجاد میان‌رشته‌های متعدد قرآنی در دانشگاه‌های مختلف است مسلماً در سرفصل‌های این رشته‌ها از حوزه نظر خواهی شود.»

وی در ادامه سخنانش در تشریح وضعیت کمی و کیفی پژوهش‌های قرآنی گفت: «در پژوهش‌ها برآورد جامعی وجود ندارد؛ اما با توجه به گرایش‌های اساتید این رشته و سایر رشته‌های مرتبط، شاهد پروژه‌های مطالعاتی فراوان بین مطالعاتی هستیم که نتایج آن را می‌بینیم و در آینده نزدیک خود را بیشتر نشان می‌دهد.»

درگذشت حسین ابراهیمی (الوند)

بنیان‌گذار نهضت نوین ترجمه در حوزه ادبیات کودک و نوجوان را به جامعه اهل قلم تسلیت می‌گوییم.
موسسه خانه کتاب

مشاور قرآنی وزیر ارشاد اظہار امیدواری کرد:

تشکیل معاونت قرآنی؛ به زودی

چهارمین نشست تخصصی نقد و بررسی فعالیت سازمان‌ها و نهادهای دولتی، سوم مهرماه در سالن شماره دو نمایشگاه بین‌المللی با نقد و بررسی مرکز هماهنگی، توسعه و ترویج فعالیت‌های قرآنی وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی، برگزار شد.

در این نشست محمدعلی خواجه پیری مشاور قرآنی وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی و رئیس مرکز هماهنگی، توسعه و ترویج فعالیت‌های قرآنی وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی طی سخنانی با بیان این که طرح تأسیس معاونت قرآن پس از گذشت یک سال از مطرح شدن آن، همچنان در پیچ و خم سازمان‌مدیریت گیر کرده است، تصریح کرد: «دوبار با رئیس جمهور در این باره صحبت کرده‌ایم و ایشان دستور تشکیل آن را صادر کرده‌اند و امیدواریم تا قبل از آمدن رئیس جمهور به نمایشگاه قرآن، این معاونت ایجاد شود.»

وی در ادامه و در پاسخ به سؤالی درباره این که آیا مرکز هماهنگی، توسعه و ترویج از همه نیروهای قرآنی با هر نوع گرایش سیاسی و... استفاده می‌کند، افزود: «قرار گذاشته‌ایم که این یک‌جا را سیاسی نکنیم. این مرکز، خانه و پاتوق همه اهالی قرآن است و ما از هر نوع فکر و ایده‌ای استقبال می‌کنیم.»

خواجه پیری تصریح کرد: «تشکیل معاونت قرآن در وزارت ارشاد، یک مدل جدیدی است که تاکنون سابقه نداشته و باید به اتاق فکر عناصر اصلی قرآنی در حوزه و دانشگاه تبدیل شود و طبق فرمایش رئیس جمهور بتواند ادبیات برنامه‌های نظام را قرآنی کند.»

وی در پاسخ به سؤالی درباره ورود وزارت ارشاد به حوزه تصدی‌گری تشکیلاتی قرآنی، تأکید کرد: «وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی، مطلقاً قصد تصدی‌گری در فعالیت‌های قرآنی را ندارد و ما تنها قائل به حمایت، هدایت و نظارت بر مراکز قرآنی هستیم. ما معتقدیم، دولتی کردن مراکز قرآنی مردمی و وابسته کردن آنها به دولت، یک خیانت است.»

مشاور وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی گفت: «در حال برنامه‌ریزی هستیم تا ساز و کارهایی را برای خودکفایی مراکز قرآنی و برای این که بتوانند روی پای خود بایستند، تعریف کنیم که دادن مجوز فعالیت آزاد به مراکز قرآنی برای دریافت شهریه از

قرآن‌آموزان، یکی از این برنامه‌هاست.» خواجه پیری با بیان مشکلات مرکز هماهنگی، توسعه و ترویج اظهار کرد: «مرکز هماهنگی، توسعه و ترویج فعالیت‌های قرآنی، در سال ۸۰ شکل گرفت اما به علت نداشتن نیروی انسانی ثابت، بودجه تعریف شده و مشکلات دیگر در سال ۸۴ در آستانه تعطیلی قرار گرفت اما با کمک‌های وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی و به علت شعارهای دولت نهم در توجه ویژه به قرآن، جان تازه‌ای به خود گرفت و جریان جدیدی راه افتاد.»

مصلی، بار دیگر میزبان نمایشگاه کتاب

مصلی، بار دیگر میزبان نمایشگاه کتاب

برگزاری نمایشگاه بیست و یکم بوده است، که در بررسی‌های انجام شده و با تشکیل جلسات رایزنی با مسئولان مصلی، مصلای بزرگ تهران به عنوان محل برگزاری بیست و یکمین نمایشگاه بین‌المللی کتاب تهران مورد تأیید و تصویب اعضای شورا قرار گرفته است.

همچنین از دیگر مصوبات جلسات گذشته شورای سیاستگذاری بیست و یکمین نمایشگاه بین‌المللی کتاب تهران به تصویب شیوه‌نامه، تسویه حساب ناشران بخش خارجی نمایشگاه بیستم و بیست و یکم، تصویب دریافت نکردن وجه بابت صدور کارت خرید کتاب‌های خارجی نمایشگاه بیست و یکم از متقاضیانی که از کارت خرید کتاب خود در نمایشگاه بیستم استفاده نکرده‌اند، مکاتبه با معاونت‌های پژوهشی دانشگاه‌ها و مراکز علمی به منظور دریافت فهرست عناوین کتاب‌های مورد نیاز برای سفارش به ناشران بخش خارجی برای ارائه در نمایشگاه بیست و یکم، تصویب ورود کتاب به بخش ناشران خارجی و با ویرایش چاپ اول با سال تولید ۲۰۰۵ میلادی برای کلیه موضوعات می‌توان اشاره کرد.

شایان ذکر است این جلسات به منظور هماهنگی هر چه بیشتر در برگزاری باشکوه‌تر بیست و یکمین نمایشگاه کتاب و بررسی نقاط ضعف و قوت نمایشگاه بیستم از مردادماه سال جاری برگزار می‌شود.

دومین جلسه شورای سیاستگذاری بیست و یکمین نمایشگاه بین‌المللی کتاب تهران با حضور معاون فرهنگی وزارت ارشاد و اعضای شورای سیاستگذاری در محل معاونت فرهنگی برگزار شد.

در این جلسه مهم‌ترین موضوع مورد بحث شورای سیاستگذاری، مکان

معاون فرهنگی وزارت ارشاد:

بیشتر نویسندگان دفاع مقدس بسیجی هستند

نقش، جایگاه و رشادت‌های برادران ارتشی در کتاب‌های حوزه ادبیات دفاع مقدس بسیار کم‌رنگ جلوه کرده است و دلیل این امر نیز آن است که اکثریت نویسندگان این کتاب‌ها بسیجی هستند.

دکتر محسن پرویز، معاون امور فرهنگی وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی در دومین جلسه شورای سیاست‌گذاری جشنواره ربع قرن کتاب دفاع مقدس ضمن بیان این مطلب افزود: «کتاب‌هایی که برادران ارتشی منتشر کرده‌اند، به غیر از بخش خاطرات خلبان‌ها که آن‌ها هم به دلیل نبودن موضوع قابل توجه است، شبیه گزارش نظامی است.»

دکتر پرویز با تأکید بر ضرورت برگزاری جشنواره ربع قرن کتاب دفاع مقدس گفت: «یکی از نتایج مثبت انتخاب کتاب‌های برگزیده، نمایاندن نقاط ضعف و جاهای خالی است. وی افزود: «با انتخاب کتاب برگزیده ربع قرن باید نقاط ضعف را شناخت و آن‌ها را چاره کرد. در مجموع عه گنجینه کتاب‌های دفاع مقدس، نقش ارتش بسیار ضعیف است. ارتشیان کمتر قلم به دست گرفته و تجربیات ارزشمند دوران دفاع مقدس را بر کاغذ آورده‌اند. نویسندگان ادبیات دفاع مقدس می‌توانند جهت کتاب‌های دفاع مقدس را به این سمت سوق دهند تا بتوانیم مقام و جایگاه ارتش‌یانی را که همپای سپاه و بسیج فداکارانه جنگیدند و اکنون نامشان در تاریخ گم شده است، زنده کنیم و در کتاب‌های دفاع مقدس ماندنی سازیم. نویسندگان بسیجی ما می‌توانند در کنار ذکر رشادت‌های بسیجیان نگاهی هم به فداکاری ارتش‌یانی کنند.»

انتصاب

رئیس شورای عالی ترجمه

مجید اسدی نویسنده و مترجم از سوی مدیرعامل خانه کتاب به عنوان رئیس شورای عالی ترجمه منصوب شد.

اسدی فوق‌لیسانس فقه و مبانی حقوق دارد و هم‌اکنون در حال تحصیل در مقطع دکتری مطالعات اسلامی در دانشگاه ارگن استیت آمریکا است. از وی تاکنون کتاب‌های «تسبب دین و دنیای جدید» و «حکومت، سیاست و ولایت در فلسفه سیاسی امام خمینی (ره)» تألیف و ترجمه شده است. اسدی پیش از این به عنوان رایزن فرهنگی ایران در آفریقای جنوبی، مدیر واحد مطالعات اسلامی سازمان فرهنگ و ارتباطات و مدیر حقوقی پژوهشگاه فرهنگ و اندیشه اسلامی فعالیت داشته است.

نثری عامه پسند اما پخته

مراسم تجلیل از رضا سیدحسینی مترجم و پژوهشگر ادبی با حضور علی اکبر اشعری، مهدی فیروزان و بهاء الدین خرمشاهی در فرهنگسرای ابن سینا برگزار شد.

در ابتدای این مراسم موسی اسوار مترجم و همکار رضا سیدحسینی با اشاره به سرچشمه‌ها و جلوه‌های رفتاری وی، آنها را در سه زمینه حسن سالم، ذوق سالم و عقل سالم متجلی دانست.

وی حسن سالم را شامل تشخیص صائب معنای لغوی در برابریابی‌های لغوی ترجمه و اختیار بهترین معادل‌ها، توجه به دلالت‌های گوناگون الفاظ و تعابیر، توجه به وزن شعر و برخورداری از گوش موسیقایی، تشخیص فضا، بافت و ساختار درست رمان در زمینه داستان‌نویسی و آشنایی با نظریه‌های ادبی روزآمد جهان عنوان کرد.

اسوار ذوق سلیم سیدحسینی را نیز چنین توصیف کرد: «نثر وی چه در ترجمه و چه در تالیف، سهل و سیال و در عین حال نغز و پخته است. نثر سیدحسینی با پیشرفت زبان روز هماهنگ و ولی عاری از هرگونه خطا و مسامحه است. خاص عامه‌پسند و عام‌خاصه پسند است و ترجمه‌های او با همه سبک‌های ادبی انطباق دارد.»

وی همچنین به انتخاب سنجیده آثار مختلف برای ترجمه توسط سیدحسینی اشاره کرد.

در ادامه، بهاء الدین خرمشاهی نیز به شرح دو کتاب مهم او «مکتب‌های ادبی» و «فرهنگ آثار» پرداخت. وی با ناگزیر دانستن مراجعه به این دو کتاب از سوی همه کسانی که در حوزه ادبیات کار می‌کنند، از سیدحسینی خواست مثال‌های ایرانی نظریه ادبی را افزایش دهد.

خرمشاهی معرفی نویسندگان ترک مثل یاشار کمال و ناظم حکمت و نیز معرفی مالرو و کامورا به

خواننده‌فارسی زبان از دیگر کارهای مهم سیدحسینی دانست و افزود: آشنایی با ادبیات فرانسه پس از مشروطیت که توسط مترجمانی نظیر او انجام شد، به عنوان زبان و فرهنگی مشخص بر ادبیات ما تأثیر فراوانی گذاشت.

سپس احمد سمیعی گیلانی - ویراستار، محقق و عضو پیوسته فرهنگستان زبان و ادب فارسی - نیز در دفاع از نقش ترجمه در ادبیات کشور گفت: «انجمن مفاخر بیشتر از نسلی که حافظ سنت فرهنگی ما هستند تقدیر می‌کند که البته کار پسندیده‌ای است اما قادر نسلی که با ترجمه فرهنگ جدید را به جامعه معرفی کرده اند کمتر شناخته شده است.»

وی اضافه کرد: ترجمه چشم‌انداز تازه‌ای به روی هر فرهنگی است. در سه دوره ساسانی، اسلامی و مشروطه، این ترجمه بود که ما را با دنیا آشنا کرد. به

خاطر ترجمه بود که انواع ادبی و حتی تاریخ ادبیات در ایران به وجود آمد. ما به واسطه ترجمه، یا چیزهای جدیدی وارد کردیم و یا آنچه را داشتیم تغییر دادیم. سمیعی غنای فعلی زبان فارسی را مدیون ترجمه و دادوستد فرهنگی با دنیا خواند و ادامه داد: ترجمه ادبی، ترجمه‌ای خلاق است اما متأسفانه در دانشکده‌های کشور به ترجمه در قیاس با تالیف، ارزش نازل تری قائل هستند؛ در حالی که بهترین آثار ادبی ما یا ترجمه اند و یا متأثر از ترجمه.»

وی سیدحسینی را مترجمی دانست که به خاطر نثر ادبی - ژورنالیستی، هم خواص و هم عوام را راضی نگه داشته است. مراسم تجلیل از رضا سیدحسینی با سخنرانی مهدی فیروزان، علی اکبر اشعری رئیس کتابخانه ملی و خود سیدحسینی ادامه یافت و با اهدای لوح تقدیر به وی به اتمام رسید.

هیأت مدیره ناشران قرآنی انتخاب شد

در نخستین مجمع عمومی ناشران قرآنی کشور اعضای هیئت مدیره این نهاد انتخاب شدند.

در این انتخابات سید محمود حسینی (مدیرمسئول انتشارات بعثت) به عنوان رئیس، انصاریان (مدیرمسئول انتشارات انصاریان)، مرعشی (مدیرمسئول انتشارات حافظه نوین)، مرتضی آخوندی (مدیرمسئول انتشارات دارالکتب الاسلامیه) و محمدرضا جاسبی علیان (مدیرمسئول انتشارات پیام آزادی) به عنوان اعضای هیئت مدیره انتخاب شدند.

همچنین مهدی زمانی از انتشارات فاطمه الزهرا، به عنوان بازرس و عبدالحمید سیاح از انتشارات اسلام، تبریزی از انتشارات فیض کاشانی و سید محمد حسین محمودی به ترتیب به عنوان اعضای جانشین انتخاب شدند.

در این مجمع عمومی که هفته گذشته با حضور ناشران قرآنی و ناشران کتاب‌های علوم و معارف، قرآنی و عترت برگزار شد، محمد خواجوی رئیس سازمان دارالقرآن کریم در سخنانی بیان این که این اتحادیه می‌خواهد حرکت بزرگی در فعالیت‌های قرآن ایجاد کند، افزود: امید است به زودی با همت عده‌ای از افراد که سال‌هاست در حوزه نشر قرآن فعالیت می‌کنند، تشکیلاتی منسجم ایجاد و به دنبال آن سیاستگذاری و برنامه‌ریزی‌ها آغاز شود. خواجوی همچنین درباره نقش حمایتی سازمان دارالقرآن گفت: این سازمان وظیفه دارد از اتحادیه ناشران قرآنی حمایت کند تا با برنامه‌ریزی منسجم،

توانمندی بخش‌های مختلف جمع شود و تحولی عظیم در حوزه نشر قرآن صورت گیرد.»

در ادامه این جلسه، مدیرمسئول انتشارات اسوه به ارائه گزارشی درباره چگونگی شکل‌گیری اولیه این اتحادیه پرداخت. ناصر بابامحمدی در سخنانی اظهار داشت: «پس از برگزاری آخرین همایش ناشران قرآنی در سال گذشته، موضوع تشکیل این اتحادیه مطرح و مورد استقبال رئیس سازمان تبلیغات اسلامی قرار گرفت. همچنین پیگیری‌ها برای تشکیل این اتحادیه آغاز شد.»

وی ادامه داد: از مرداد ماه سال گذشته، هشت جلسه با حضور پیشکسوتان ناشران قرآنی به عنوان هیئت موسس تشکیل و با تلاش حقوقدانان و کارشناسان، کار ثبت و تهیه پیش‌نویس و اساسنامه اتحادیه ناشران قرآنی انجام شد.

شایان ذکر است در بخشی از اساسنامه این اتحادیه آمده است که اتحادیه با اهداف فرهنگی و مقاصد غیرتجاری، غیرسیاسی و غیرصنعتی تاسیس شده و غیرانتفاعی است. همچنین در بخشی دیگر به شرایط عضویت ناشران اشاره شده و التزام عملی به دین مبین اسلام، دارا بودن مجوز معتبر نشر، فعالیت در چاپ و نشر کلام‌الله مجید یا فعالیت در حوزه نشر علوم و معارف، قرآن و عترت از جمله این ویژگی‌ها اعلام شده است.

اتحادیه ناشران قرآنی با هدف حمایت از حقوق ناشران قرآنی، تسهیل در تعامل و همکاری با نهادهای دولتی و مراکز قرآنی، نظارت و چاپ قرآن و کتاب‌های علوم قرآنی، گسترش تعالیم قرآنی در سطح جهان و نظارت بر کیفیت چاپ علوم مرتبط با قرآن تشکیل شده است.

انتخاب هیأت مدیره جدید انجمن قلم

با توضیحات مریم صباغ‌زاده بخش گزارش‌های مجمع به پایان رسید.

پس از تأیید فعالیت‌های هیئت مدیره انجمن، مجمع وارد دستور کار دیگر خود یعنی انتخاب اعضای جدید هیئت مدیره و بازرسان شد که در پایان به ترتیب علی اکبر ولایتی با ۱۰۵ رأی، جواد محقق با ۹۶ رأی، راضیه تجار با ۸۶ رأی، محمدرضا سرشار با ۸۱ رأی، امیرحسین فردی با ۸۰ رأی، مجتبی

اعضای انجمن قلم ایران هفته گذشته طی جلسه‌ای هیئت مدیره و بازرسان خود را انتخاب کردند.

در ابتدای جلسه، رضا امیرخانی - رئیس هیئت مدیره انجمن قلم ایران - گزارش عملکرد یکساله هیئت مدیره ارائه کرد. سپس احمدشاکری خزانه‌دار انجمن قلم به توضیح صورت مالی و ترازنامه انجمن پرداخت که پس از ارائه با رأی مجمع تصویب شد. در ادامه، نوبت به گزارش بازرسان انجمن رسید که

یادداشت

بهاء الدین خرمشاهی

به افتخار رضا سیدحسینی

خوشبختانه فرهنگسرای ابن سینا (قانون)، به مدیریت و مسئولیت آقای دکتر کیهان محمدخانی و جناب شعبانی، چند سالی است که ماهی یک بزرگداشت برای گرامیداشت

اهالی فرهنگ و هنر برگزار می‌کند که این سلسله جلسه‌ها در سال‌های اخیر انعکاس بسیار مناسبی در سطح جامعه فرهنگی داشته است.

شامگاه سوم مهرماه نیز مراسم نکوداشت استاد رضا سیدحسینی، با شکوه هرچه تمام‌تر و بانظمی بی‌سابقه برگزار شد.

صاحبنظرانی چون موسی اسوار، اسماعیل سعادت و احمد سمیعی گیلانی در مورد کارنامه فرهنگی پربرگ و بار این بزرگ مرد عرصه ادبیات و فرهنگ سخنرانی کردند.

بنده هم سعادت و افتخار این را داشتیم که دقایقی چند درباره خدمات فرهنگی و اثر گذار استاد، جناب سیدحسینی صحبت کنم.

ایشان نخستین کسی هستند که بزرگی چون میگل اونامو، فیلسوف نامدار اسپانیایی را با ترجمه داستان‌هایی از او به ما شناساند و یا اولین مترجمی بودند که مالرو، نویسنده فرانسوی را با ترجمه «امید» و «ضد خطرات» به اهالی کتاب و فرهنگ ایران معرفی کردند.

اما کانون فعالیت استاد، متمرکز است بر دو اثر ماندگار ایشان. «مکتب‌های ادبی» و «فرهنگ آثار». «مکتب‌های ادبی» که در نیمه‌های دهه ۳۰ منتشر شده و امروزه توسط انتشارات نگاه به تجدید چاپ رسیده است، به واقع اثری است که کمتر اهل فرهنگی آن را تورق نکرده باشد و یا از خواندن آن ناراحت نباشد!

اما اثر سترگ‌تر و ماندگارتری که با فعالیت‌های شبانه روزی این بزرگ فراهم آمد، همانا «فرهنگ آثار» است.

اثری که در زمان مدیریت مهندس فیروزان در انتشارات سروش پایه‌گذاری شد و در یک دهه تلاش بی‌دریغ استاد، به سرانجام نشست. ۶ جلد کتاب حاصل توانایی استاد و تیم همراهش بود که با همکاری نزدیک و کارساز بزرگانی چون ابوالحسن نجفی و احمد سمیعی گیلانی پدید آمد و ۲۰ هزار اثر ادبی و هنری و علمی جهان را به مرزهای فرهنگ و ادبیات فارسی زبانان معرفی کرد و جالب آنکه استاد از پای ننشسته و در تلاشی دیگر در پی آن است که ۶ جلد دیگر به این فرهنگ بیفزاید و آثار اسلامی و ایرانی و عربی را در این دانشنامه ثبت کند.

اکنون که دو فعالیت عظیم سیدحسینی را بر شمرده‌ایم، شاید این سوال پدید بیاید که آیا فعالیت ایشان در ترجمه آثار بزرگان جهان از سه زبان مختلف فعالیت عظیم‌تر است و یا تلاش بی‌وقفه ایشان در دانشنامه نویسی؟

بنده گمان می‌برم هرچند آنچه ایشان با ترجمه‌های شیوایش از ادبیات جهان به ایران آورد، فعالیت بسیار برجسته است، اما برآنم که فعالیت مرجع‌نگاری ایشان را فعالیت بس سترگ‌تر و عظیم‌تر بنامم. ترجمه تک کتاب‌ها شاید توسط مترجمان دیگر نیز با اندکی دقت و تلاش میسر می‌شد. اما اهل فن می‌دانند که مرجع‌نگاری چگونگی استخوان‌خردمی‌کند و صبر و دانش بسیاری می‌طلبد. و آنچه به ارزش کار استاد می‌افزاید آن است که هنوز در سرزمین ما ارجح چنین کاری شناخته نشده و اغلب افراد این کار را تنها با عشق و شیدایی خویش به پیش می‌برند نه با انگیزه درآمدی و یا معاشی.

درد کتاب نخوانی!

متأسفانه کتابخوانی در دانشگاه‌های ما وضعیت مطلوبی ندارد و بیشتر مواقع ناشی از اجبار درس خواندن است نه علاقه مطالعه. اکثر این مطالعه‌ها هم به جزوه‌های درسی مربوط می‌شود نه کتاب. البته در بعضی رشته‌ها که سرعت به روز شدن آنها بسیار بالاست این مسئله کمتر از سایر رشته‌ها در بین دانشجویان دیده می‌شود و حداقل اینکه جزوه‌هایی که دانشجویان مطالعه می‌کنند مربوط به ۱۰ سال پیش نیست. یا در مواقعی که دانشجویان برای ورود به مقاطع تحصیلات تکمیلی تلاش می‌کنند اجباراً باید به منابع درسی به روز یا مراجع آزمون‌ها مراجعه کنند که ذره‌ای جو موجود را بهتر می‌کنند اما نکته اینجاست که این نحوه مطالعه هم جایگزین علاقه به کتابخوانی نمی‌شود به این مفهوم که دانشجوی بدون اجبار و با انگیزه افزایش معلومات و یا حتی به منظور پیرکردن اوقات فراغتش به سراغ کتابخوانی برود.

ریشه بسیاری از این مشکلات به وضعیت دانشگاه‌ها برمی‌گردد چرا که دانشجوی می‌داند وقتی سرکلاس استادمی نشیند و نکاتی را یادداشت می‌کند یا این که بدون این که سر کلاس حضور داشته باشد ۴ سری نمونه سوال سال‌های گذشته را مرور کند نمره قبولی به دست می‌آورد، دیگر چه انتظاری داریم که این دانشجوی به دنبال مطالعه منابع تکمیلی برای افزایش دانسته‌هایش باشد؟! در حالی که اگر کلاس‌های درس از حالت

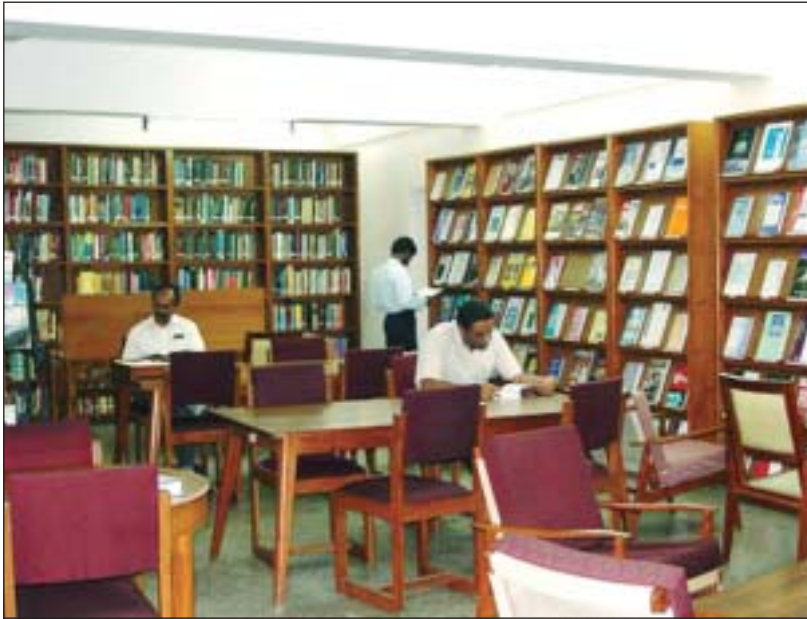
متکلم و حده بودن استاد و شنونده بودن دانشجوی خارج شوند و بیشتر در قالب کارگاهی و تجزیه و تحلیل و به چالش کشیدن مطالب باشند مطمئناً خروجی مناسبی در عرصه علم آموزشی به دست خواهد آمد. در این شرایط است که دانشجوی بدون اجبار و به دنبال کشف سوالاتی که در ذهنش به وجود آمده حتماً به سراغ مطالعه خواهد رفت. در اینجاست که نقش استادان دانشگاه به منظور تولید دانش و یادگیری بسیار موثر است. به عنوان مثال استادی که در شروع سال تحصیلی جزوه‌ای آماده را به دست دانشجویان خود نمی‌دهند و در عوض اعلام می‌کنند آنچه در کلاس درس مطرح می‌شود تنها خلاصه‌ای از منابع درسی دانشجویان است و با معرفی آخرین مجلات و مقاله‌های روز در ارتباط با موضوع درسی و مطرح کردن آنها در امتحانات دانشجویان را به سمت یادگیری سوق می‌دهند نه خواندن جزوه و در نهایت گرفتن نمره‌ای و مدرکی. خلاصه این که تا این فرهنگ حاکم در دانشگاه‌ها دگرگون نشود نمی‌توان توقع زیادی از تغییر رویه کتابخوانی دانشجویان داشت.

انتشار دفتر چهارم فرهنگستان

دفتر چهارم فرهنگ و آوازه‌های مصوب فرهنگستان زبان و ادب فارسی، حاصل کار گروه‌های تخصصی و شوراهای آوازه‌گزینی فرهنگستان در سال ۱۳۸۵ است، که در حجمی بالغ بر دو برابر سال گذشته، یعنی ۳۱۷۰ مدخل منتشر شد. این مجموعه نیز دارای یک بخش اصلی و دو فهرست است. در بخش اصلی این کتاب که بر اساس الفبای فارسی تنظیم شده، آوازه‌یگانه و معادل مصوب و تعریف و حوزه کاربرد آوازه آمده است. فهرست‌های پایانی این مجموعه نیز همانند سه دفتر پیشین، بر اساس الفبای لاتین و بر اساس حوزه آوازه مورد نظر ترتیب داده شده است. تعریف‌های ارائه شده در این فرهنگ، تعریف‌هایی است که استادان گروه‌های تخصصی عرضه کرده‌اند و به توصیه فرهنگستان، سعی شده است تعریفی داده شود که معادل مصوب را برای عموم روشن‌تر سازد، یعنی برای افرادی که تا مقطع کارشناسی تحصیل کرده‌اند، قابل درک باشد.

با توزیع ۵۰۰ هزار «فرهنگ کارت» دانشجو

دانشجویان با تخفیف کتاب می‌خرند

دانشجویان سراسر دانشگاه‌های کشور از ماه آینده با ارائه «فرهنگ کارت دانشجو» می‌توانند کتاب‌های ناشران عضو این طرح را با تخفیف خریداری کنند. مدیرکل امور فرهنگی وزارت علوم با اعلام این خبر به کتاب هفته گفت: «برای صدور این کارت، دانشگاه‌ها نخبگان، دانشجویان تحصیلات تکمیلی و دانشجویان فعال در انجمن‌های علمی، نشریات دانشجویی، کانون‌های فرهنگی و تشکلهای اسلامی را به معاونت فرهنگی وزارت علوم معرفی می‌کنند. به این ترتیب کارت صادر می‌شود و خود دانشجوی باید برای فعال شدن کارتش مبلغی را به آن شماره حساب واریز کند تا بتواند از این کارت استفاده کند. اگر شرایط مهیا شود وزارتخانه نیز در شارژ کارت‌ها به دانشجویان کمک خواهد کرد.»

وی درباره تسهیلاتی که برای دارندگان این کارت در نظر گرفته شده، گفت: «تعدادی از ناشران خصوصی و دولتی از جمله مرکز نشر دانشگاهی، امیرکبیر و ناشران وابسته به شهرداری اعلام همکاری کرده‌اند که کتاب‌های خود را با تخفیف در اختیار دانشجویانی قرار دهند که از فرهنگ کارت دانشجو برای خرید کتاب استفاده می‌کنند.»

اسلامی با اشاره به این که هر ناشری که آمادگی دارد تا ۱۵ تا ۳۰ درصد تخفیف ارائه دهد می‌تواند به معاونت فرهنگی وزارت علوم اعلام کند، گفت: «به این ترتیب با باز کردن حساب جام برای ناشر و نصب یک کارتخوان در محل کتابفروشی، امکان خرید

دانشجویان فراهم می‌شود.»

مدیرکل امور فرهنگی وزارت علوم با اعلام این مطلب که تاکنون ۴۰ تا ۵۰ هزار فرهنگ کارت توزیع شده اظهار امیدواری کرد با استقبال که تا به حال از این طرح به عمل آمده ۵۰۰ هزار کارت تا پایان سال جاری در اختیار دانشجویان قرار گیرد.

رئیس ستاد پنجمین دوره خبر داد
حضور ۴۰۰ ناشر در نمایشگاه «یاد یار مهربان»

پنجمین نمایشگاه «یاد یار مهربان» آبان ماه با همکاری وزارتخانه‌های فرهنگ و ارشاد اسلامی، آموزش و پرورش و سازمان فرهنگی هنری شهرداری تهران به مدت یک هفته در مصلاهی امام خمینی (ره) برگزار می‌شود.

امیرمسعود شهرام‌نیا، رئیس ستاد برگزاری پنجمین دوره از این نمایشگاه خاطر نشان کرد: «در راستای ترویج فرهنگ کتابخوانی و توسعه علم در کشور، موسسه نشر شهر همه ساله اقدام به برپایی نمایشگاه «یاد یار مهربان» می‌کند که امسال نیز پنجمین دوره آن برگزار می‌شود.»

وی در ادامه افزود: «در نمایشگاه امسال، شهرداری بودجه‌ای برابر ۷۲ میلیارد تومان جهت برگزاری اختصاص داده و در این راستا وزارت ارشاد هم به همین میزان اعتبار تأمین کرده است. این در حالی است که از مجموع ۲/۴ میلیارد تومان اعتبار تخصیص یافته به نمایشگاه میانگین کمک به هر مدرسه در تهران از لحاظ کتاب، رقمی معادل چهار میلیون ریال است که البته این سهم در مقاطع مختلف تحصیلی متفاوت است.» وی ایجاد تعامل بیشتر میان وزارت آموزش و پرورش و شهرداری را از نتایج این نمایشگاه عنوان کرد و گفت: «تجهیز کتابخانه‌های مدارس، ارتقای سرنانه مطالعه و ترویج فرهنگ کتابخوانی در مدارس اولویت اصلی برگزاری این نمایشگاه است.»

مدیرعامل موسسه نشر شهر به برنامه‌های جنبی نمایشگاه اشاره کرد و اظهار داشت: «در طول برپایی نمایشگاه هر روز در کنار مدیران مدارس تهران، شهرداران مناطق نیز حضور خواهند داشت تا از نزدیک در جریان نیازها و کمبودهای مدارس محدوده مسئولیت خود قرار گیرند و از این طریق برای رفع مشکلات و کمبودها اقدام کنند.»

شهرام‌نیا همچنین از برگزاری نمایشگاه «یاد یار مهربان» به صورت یک طرح ملی در آینده نزدیک خبر داد و اضافه کرد: «امسال این نمایشگاه در اصفهان نیز برگزار شد و بر اساس اعلام آمادگی وزارت ارشاد قرار است در آینده نزدیک این نمایشگاه در دیگر شهرهای کشور نیز گسترش یابد.»

وی ادامه داد: «بر اساس فراخوان اعلام شده تاکنون بیش از ۴۰۰ ناشر برای حضور در نمایشگاه اعلام آمادگی کرده‌اند و حدود ۱۰ هزار عنوان کتاب را به دبیرخانه نمایشگاه پیشنهاد کرده‌اند که پیش‌بینی می‌شود این تعداد تا پایان زمان ثبت نام (پایان شهریور ماه) به ۷۵ برابر افزایش یابد.»

رئیس ستاد برگزاری نمایشگاه یاد یار مهربان در پایان گفت: «بر اساس توافقات صورت گرفته امسال تحویل کتاب‌ها به مدارس بدون تاخیر و به طور همزمان در محل نمایشگاه با حضور ناشران خواهد بود که این مسئله یکی از تفاوت‌های نمایشگاه امسال با سال‌های گذشته است.»

پنجمین دوره نمایشگاه «یاد یار مهربان» آبان ماه سال جاری به مدت یک هفته در مصلاهی بزرگ امام خمینی (ره) گشایش می‌یابد.

هزار پژوهش جدید در نمایشگاه قرآن

ده‌ها عنوان آثار قرآنی جدید در غرفه پژوهش‌های قرآنی جهان اسلام در معرض دید علاقه‌مندان پانزدهمین نمایشگاه بین‌المللی قرآن کریم قرار گرفت.

هاشم هاشم‌زاده مسئول غرفه و مشاور مآخذشناسی و پیشینه‌شناسی مطالعات قرآنی گفت: «کتاب ارائه شده در این بخش که حدود هزار عنوان است، از دو نمایشگاه بین‌المللی کتاب شارجه در امارات متحده عربی و نمایشگاه بین‌المللی کتاب دمشق تهیه شده است.»

این محقق و نویسنده علوم قرآنی با اشاره به سال انتشار کتب عرضه شده در نمایشگاه قرآن کریم تهران افزود: «بیش از ۸۰ درصد از آثار عرضه شده در این نمایشگاه در سال‌های ۲۰۰۵ تا ۲۰۰۷، با موضوعات: علوم و معارف قرآنی، علوم قرآنی معاصر و فرهنگ نامه‌ها، مباحث مربوط به شخصیت پیامبر اسلام از دیدگاه قرآن، قرآن و ادیان آسمانی، اسباب نزول، مباحث زبان‌شناسی، هرمنوتیک و تأویل، محکم و متشابه، مفسران و روش‌های تفسیری، منتشر شده است.»

وی در ادامه افزود: «کتاب‌های دیگری به صورت موضوعی در زمینه‌هایی چون اعجاز قرآن، قرائت و تجوید، نقد و بررسی شبهات وارده به قرآن، داستان‌ها و قصه‌های قرآنی، مباحث ادبی و بلاغی قرآن و احکام فقهی قرآن است.»

به گفته وی پژوهشگران ایرانی می‌توانند با حضور در این غرفه ضمن آشنایی با آخرین پژوهش‌ها و دستاوردهای جهان از مشاوره حضوری با کارشناسان خبره نیز بهره‌مند گردند. به گزارش اینها، هاشم‌زاده با اشاره به آثار ارائه شده گفت: «گرچه عمده آثار و کتب ارائه شده در این بخش برای نخستین بار در کشور به نمایش گذاشته می‌شود، ولی در میان این آثار می‌توان عناوین مهمی را شناسایی کرد که در نوع خود کم نظیر و یابی‌مانند هستند.»

وداع با بنیانگذار خانه ترجمه

«یک بار به زندگی گفتم: دوست دارم صدای مرگ را به گوش بشنوم، زندگی کمی صدایش را بلندتر کرد و گفت: هم اینک تو صدای مرگ را می شنوی» حسین ابراهیمی (الوند)، به سال ۱۳۳۰ در شهر گلپایگان به دنیا آمد و با ترجمه و انتشار بیش از ۱۰۰ عنوان رمان، ۲۰ داستان کوتاه و مقاله های بسیار در روزنامه ها و مجله ها توانست نهضت نوین ترجمه در حوزه کودک و نوجوان را بنیان گذاری کند.

«طوطی اصفهان»، نخستین ترجمه وی اثر فردریک فلد بود که در سال ۱۳۶۹ از سوی کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان منتشر شد و این مترجم خوب کودک و نوجوان را به جامعه فرهنگی کشور شناساند. «آخرین گودال» ترجمه دیگری از او بود که در سال ۱۳۸۰ از طرف وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی به عنوان کتاب برگزیده شناخته شد. الوند با راه اندازی خانه ترجمه کودک و نوجوان، کتاب های خواندنی بسیاری را به مترجمان جوان و علاقه مند معرفی کرد و با ارتباطات گسترده و خوبی که با ناشران خارجی و داخلی و نویسندگان دنیا داشت توانست بهترین ها را برگزیند.

مصطفی رحماندوست درباره ویژگی های کار این مترجم، می گوید: الوند با پشتکار خوب و با قلمی روان و ساده در تلاش بود تا ترجمه ایران را سر و سامان دهد. او از جمله معدود افرادی بود که روی یک محور کار کرد و آن را ادامه داد. هرگز شاعر، نویسنده و پژوهشگر نشد و تنها می خواست مترجم بماند. او برای سامان دهی ترجمه ادبیات

کودک و نوجوان، خانه ترجمه را ایجاد کرد و ضمن ترجمه بهترین های جهان با بهترین ترجمه ها، بسیاری از مترجمان جوان را پناه داد؛ اگرچه متأسفانه این تلاش او را از بین بردند. شش سالی بود که با بیماری دست به گریبان بود؛ اما در عرض همین شش سال هم برای کودکان و نوجوانان ترجمه می کرد. شهرام اقبال زاده هم حسین ابراهیمی (الوند) را بنیانگذار نهضت نوین ترجمه در حوزه کودک و نوجوان می داند و معتقد است: «او رستاخیزی را در

شاهکارهای ادبیات ایران در قاب تصویر

نخستین جشنواره «تصویرگری شاهکارهای ادبی ایران»، همزمان با سال مولانا و به همت انجمن تصویرگران کودک و نوجوان برگزار می شود. حسین نظری پور، مدیر اجرایی انجمن تصویرگران کتاب کودک در گفت و گو با کتاب هفته با اعلام این خبر گفت: «این جشنواره با هدف معرفی شاهکارهای ادبی ایران به کودکان و نوجوانان، نگاه هنرمندانه به جنبه های تصویری ادبیات این مرز و بوم، توجه به هنر تصویرگری، شناساندن تصویرگران جدید به جامعه فرهنگی و ناشران ایران و جهان برگزار می شود.»

علاقه مندان به شرکت در این جشنواره می توانند حداقل ۳ و حداکثر ۵ تصویر از یک داستان مثنوی مولوی را تا ۲۶ مهرماه جاری با پست سفارشی یا حضوری به نشانی تهران، خیابان خرمشهر (آبادانا)، جنب لیزینگ صنعت و معدن، پلاک ۹۱، انجمن تصویرگران کودک و نوجوان ارسال کنند. همچنین اندازه آثار نباید کوچک تر از ۲۰x۲۰ و بزرگ تر از ۳۵x۵۰ باشد.»

در نهایت فرشید شفیعی (برنده سیب زرین براتیسلاوا در سال جاری)، فریده شهبازی، بهزاد غریب پور و عطیه مرکزی، برگزیدگان نهایی این جشنواره را انتخاب و معرفی می کنند. این جشنواره با همکاری انجمن تصویرگران کودک و نوجوان، خانه زنان هنرمند و با حمایت مرکز هنرهای تجسمی وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی برگزار می شود.

مدیر کل دفتر تألیف کتب درسی:

ساعات آموزش قرآن در مدارس کافی نیست

نشست تخصصی بررسی فعالیت های گروه تألیف و برنامه ریزی کتاب های آموزش قرآن در بخش آموزش پانزدهمین نمایشگاه بین المللی قرآن کریم برگزار شد.

مسعود وکیل، کارشناس امور قرآنی دفتر تألیف کتب درسی در این نشست طی سخنانی بر تقویت توانایی دانش آموزان برای درک مفاهیم و آیات قرآنی تأکید کرد و گفت: مدرسه، معلم و تمام کارکنان باید سعی کنند رابطه دائمی بین دانش آموزان و قرآن ایجاد شود تا دانش آموزان آموخته های قرآنی خود را به تدریج از دست ندهند.

این کارشناس قرآنی یادآور شد: توجه به مبانی تعلیم و تربیت اسلامی و قرآنی باید ضمانت بقای دستاوردهای آموزشی باشد تا تلاش های مربیان برای آموزش مفاهیم قرآنی، با فراموشی آموزه های آن در گذر زمان از بین نرود.

همچنین حجت الاسلام علی ذو علم، مدیر کل دفتر تألیف کتب درسی در این نشست تأکید کرد: علی رغم تلاش های گسترده برای برنامه ریزی آموزش قرآنی، تا نقطه مطلوب فاصله زیادی داریم؛ زیرا صرفاً دو ساعت آموزش قرآن پاسخگوی نیاز قرآنی دانش آموزان نیست بلکه نگرش قرآنی در تمام درس های مدارس باید وجود داشته باشد.

وی افزود: شاخصه های تربیت اجتماعی قرآن در درس تعلیم اجتماعی و نگرش تاریخی قرآن در درس تاریخ باید اصل و مبنا باشد و فراتر از درس روخوانی و روانخوانی قرآن باید در سطح تمامی دروس برنامه ریزی کنیم که علم دینی و نگرش قرآن به دانش تجربی باید به عنوان معتبرترین منبع، محور برنامه های درسی باشد.

مدیر کل دفتر تألیف کتب درسی وزارت آموزش و پرورش خاطر نشان کرد: در ترسیم نقشه جامع و محتوایی نظام آموزشی ایران به این محور توجه ویژه ای داشته ایم و قرآن جدی ترین منبع این برنامه است؛ قرآن نه فقط یک معجزه تکرار نشدنی بلکه منبع دانش بشری است که به کمک عقل انسان آمده تا مسیر فلاح و رستگاری را برای وی مشخص کند. وی ادامه داد: تعمیق این امر در دفتر تألیف کتب درسی مد نظر قرار داشته است.

حوزه ترجمه سبب شده گونه ای که حسین ابراهیمی را باید شخصیتی چندبعدی در زمینه ترجمه آثار کودک و نوجوان تلقی کرد. او اغلب آثار خوب را برای ترجمه انتخاب می کرد. بیش از صد اثر را از انگلیسی به فارسی ترجمه کرد و بسیاری از آثارش در جشنواره های مختلف با گرایش های متفاوت، جوایزی دریافت کرده اند. در واقع او کسی است که بیشترین جایزه را در زمینه ترجمه آثار برای کودکان و نوجوانان از آن خود کرده است.»

وی در ادامه می گوید: «ترجمه آثار نظری در زمینه ادبیات کودک و نوجوان را هم انجام می داد و کتاب های نظری قابل را در این زمینه ترجمه کرد و در اختیار پژوهشگران قرار داد. او مدیر و مؤسس خانه ترجمه برای کودکان و نوجوانان بود. رمان ها و آثار زیادی داشت، که آنها را به صورت رایگان در اختیار ۳۰۰ عضو خانه ترجمه قرار داد، تا آنها را ترجمه کنند.»

حسین ابراهیمی، همه عمر از زبان «ماهی» و «لاک پشت پیر» و «موش کوچولو» خوبی ها را فریاد کرد و از بدی ها دوری جست چرا که می پنداشت «جهان تاریک است و روشنایی گرانقدر و قصه ها روشنایی اند و روشنایی در جهانی چنین تاریک ارزشمند است» و او با ترجمه قصه های شیرین و دلنشین، دست همه ما را گرفت و به دنیای سرشار از پاکی و روشنایی مهمان کرد.

زندگی در واپسین ساعات روز دوم مهرماه، حسین ابراهیمی (الوند) را به فریادی بلند خواند و او همراه با «ماهی» دانایی که خود به ما شناسانده بود به دریای بی کران نور و زیبایی پیوست. چرا که حد عاشقان، جان دادن است و او حد و اندازه خود را خوب می شناخت.

مرکز نشر کتابهای کمک آموزشی

انتشارات دهسرا

۲۰۰۰ سیرموسیان آزمون چاپ سی و سوم

رفعت - خ نکان - مجتمع کسپون - ۱۳۱ - ۲۲ - ۲۲۰۰۰۵۵ تلفن: ۰۲۱ - ۲۲۰۰۰۵۵۵ فکس: ۰۲۱ - ۲۲۰۰۰۵۵۵ همراه: ۰۲۱ - ۲۲۰۰۰۵۵۵ صندوق پستی: ۱۳۱ - ۱۳۱۱ WWW.Dehsara.Com

نشر منتخب سازمان سنجش

مریم مسعود

یونسکو سال ۲۰۰۸ را به مناسبت هزار و صدمین سال وفات رودکی به نام این شاعر پارسی گوی نامگذاری کرده است. در همین مسیر از سال گذشته سازمان‌های دولتی و غیردولتی فعالیت‌هایی را آغاز کردند. دفتر برنامه‌ریزی و توسعه فعالیت‌های فرهنگی وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی با هدف ساماندهی فعالیت‌های فرهنگی کشور درباره رودکی برنامه‌هایی را به معاونت فرهنگی وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی پیشنهاد داد و در پی هماهنگی با وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی، ستاد بزرگداشت رودکی به ریاست دکتر محسن پرویز معاون فرهنگی وزارت ارشاد تشکیل شد و تاکنون در دو جلسه به بررسی فعالیت‌های سازمان‌ها و نهادهای مختلف پرداخته است. علی شجاعی صائین، مدیر کل دفتر برنامه‌ریزی و توسعه فعالیت‌های فرهنگی که از ابتدای آغاز به کار ستاد در بطن فعالیت‌ها قرار داشته چندان اهل مصاحبه نیست، اما پرسش‌ها درباره بزرگداشت پدر شعر فارسی و چگونگی فعالیت‌های یونسکو و ستاد بزرگداشت رودکی را پاسخ می‌دهد.

شجاعی صائین خبر داد

حمایت ویژه از رودکی پژوهی

حمایت ویژه‌ای خواهیم داشت. یعنی برای بررسی این آثار اولویت‌هایی قائل می‌شویم تا آثار به سال آتی برسد.

ممکن است تعداد نامعلومی کتاب یا اثر به شما ارائه شود. در این صورت مشکلی برای شما پیش نمی‌آید؟ نه، ما از این جهت محدودیتی نداریم. اگر این آثار بر اساس معیارهای مورد نظر باشد و با یکدیگر همپوشی نداشته باشند ان شاء الله محدودیت خاصی نخواهیم داشت.

برنامه خاصی برای رونمایی یا معرفی این کتاب‌ها در نظر گرفته‌اید؟

بله. اگر آثار فاختری در این زمینه ارائه شود امکان تنظیم این برنامه‌ها وجود دارد.

برخی سازمان‌ها معرفی تعداد زیادی از کتاب‌های خود را به یک برنامه مشخص موکول می‌کنند. برنامه شما چیست؟

در این مورد تحلیل این است که با کمیت بالایی از آثار روبه‌رو نشویم. توقع نداریم حجم انبوهی از آثار بیاید و اگر در شاخه‌های تاریخی، ادبی، شعر و... آثار قابل توجهی ارائه شوند امکان تنظیم این برنامه‌ها را حتی به شکل مجزا و جداگانه داریم.

دقیقاً چه شاخه‌هایی را برای بررسی آثار در نظر دارید؟

ما بحث‌های مربوط به شعر، داستان و مباحث تاریخی دوره زندگی رودکی را در نظر داریم و اگر افرادی ایده‌های جدیدی داشته باشند استقبال می‌کنیم. یعنی اگر خارج از این شاخه‌ها هر اثری برسد آن را به‌طور مجزا بررسی و در صورت موافقت کارشناسان اقدام به حمایت از آن می‌کنیم.

این فراخوان از چه زمانی آغاز می‌شود؟

ما برای اصل «حمایت از آثار ارزشمند» یکی دو بار در جراید فراخوان زده‌ایم. الان هم این فراخوان برای رودکی قید «ویژه» را می‌گیرد. اگر قبل از آن هم کسی در این حوزه ایده‌ای می‌داد از آن حمایت می‌کردیم. اما تاکید ما بر روی رودکی جلب توجه نویسندگان برای خلق آثار ارزشمند است. علاقه‌مندان می‌توانند برای اطلاع بیشتر از نحوه ارائه آثار با دفتر برنامه‌ریزی و توسعه فعالیت‌های فرهنگی تماس بگیرند.

از دیگر برنامه‌هایی که به مرحله اجرا نزدیک شده‌اند بگویید.

غیر از قرارداد برای چاپ رمان و انتشار مجموعه مقالات علمی درباره رودکی، مجموعه اشعار شاعران در حوزه فرهنگ ایرانی درباره این شاعر بزرگ در حال آماده‌سازی برای چاپ است.

در این مجموعه شاعران متاخر یا ادیبان غیر ایرانی نیز جایی دارند؟

بله همه شاعران. حتی شاعران تاجیکستان و افغانستان. برقراری ارتباط با شاعران و جمع‌آوری آثار را آقای قزوه برعهده دارند و این کتاب و مجموعه محدود به شاعران ایرانی نیست.

دیگر برنامه‌های فراملی برای گرامیداشت رودکی چیست؟

در ارتباط با کشور تاجیکستان می‌توان برنامه‌هایی در قالب نشست‌های علمی و شب‌های شعرخوانی تنظیم کرد. اما فعلاً در مرحله بررسی قرار داریم.

پیگیری‌های خود را در فواصل زمانی تشکیل ستاد انجام می‌دهیم. مثلاً آثار رسیده پس از بررسی در مرحله کارشناسی است. بخشی از برنامه‌های ما نیز به مرحله اجرایی نزدیک شده‌اند.

مشخصاً کدام برنامه‌ها؟

برای تالیف یک رمان درباره رودکی قراردادی امضا کرده‌ایم. مجموعه مقالاتی نیز به یکی از همایش‌ها ارائه شده و احتمالاً از چاپ کتاب آن حمایت خواهیم کرد. این همایش و نشست علمی را یک نهاد غیردولتی برنامه‌ریزی کرده است.

تصمیم دیگر، اعلام فراخوان برای جمع‌آوری آثار ارزشمند در شاخه‌های تاریخی، ادبی و علمی است تا اگر نویسندگان و صاحب‌نظران آثاری را در دست تالیف یا آماده انتشار دارند آن را ارائه دهند تا ما پس از بررسی و کارشناسی آثار، مطابق آیین‌نامه «حمایت از آثار ارزشمند» پیش از چاپ، از این آثار حمایت‌هایی داشته باشیم. از مولفان و ناشران نیز می‌خواهیم آثار خود را برای ما ارسال کنند.

این حمایت‌ها دقیقاً به چه نحو است؟

حمایت‌های ما از آثار ارزشمند که طبیعتاً شامل آثار مرتبط با رودکی هم می‌شود سطوح مختلفی دارد که با توجه به کیفیت اثر، نوع تحقیق و ارزشمندی سوژه و خلاقیت متفاوت است. ممکن است از یک سوم تا نیمی از نسخه‌ها را پیش خرید کنیم. حتی اگر یک اثر پژوهشی جدی به ما ارائه شود که به لحاظ سوژه و یافته‌ها کار بدیعی باشد حمایت‌هایی بیش از پیش خرید از آن انجام خواهیم داد. در واقع می‌توانیم کمک‌های پژوهشی را به نویسندگان و ناشر اختصاص دهیم.

درباره معیارهای داوری و انتخاب آثار ارزشمند توضیح بیشتری می‌دهید؟

سوژه باید بکر و همراه با یافته‌های نو باشد، فصل‌بندی آن از یک نظم منطقی برخوردار باشد، مطالب آن در حوزه فرهنگ و ادب ایرانی و فرهنگ و تمدن اسلام بگنجد. امسال از آثار مرتبط با رودکی

تدارک دیده است. ما در ستاد امکان همکاری بین ایران و تاجیکستان را بررسی می‌کنیم.

کشورهای دیگر...؟

هنوز با کشورهای دیگر ارتباط مستقیمی برقرار نکرده‌ایم. اطلاعات ما حاکی از این است که تاجیکستان برنامه‌های وسیعی برای این شخصیت تدارک دیده است.

تاکنون این ستاد جلساتی برگزار کرده است. اعضای آن چه سازمان‌هایی هستند؟

ترکیب ستاد به گونه‌ای تعیین شده که بیشتر نهادهای فرهنگی کشور و برخی شخصیت‌های فرهنگی بتوانند در روند برنامه‌ریزی حضور داشته باشند و نظرات خود را ارائه دهند. وزارتخانه‌هایی چون آموزش و پرورش و علوم، تحقیقات و فناوری به دلیل تعداد زیاد مخاطبان می‌توانند بسیار تاثیرگذار باشند. به علاوه سازمان فرهنگ و ارتباطات اسلامی، سازمان میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع دستی، سازمان فرهنگی هنری شهرداری تهران، فرهنگستان زبان و ادب فارسی و دانشنامه بزرگ ادب فارسی نیز عضو این ستاد هستند. همچنین معاونت‌های فرهنگی، سینمایی، هنری و مطبوعاتی وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی مستقیماً برنامه‌هایی دارند. تعدادی از شاعران و ادیبان مطرح و صاحب‌نظر کشور نیز در ستاد بزرگداشت سال رودکی به عنوان عضو حضور خواهند داشت.

سازمان یا نهاد دیگری به اعضای ستاد اضافه شده است؟

تا جلسه دوم خیر. جلسه سوم نیز بعد از ماه مبارک رمضان تشکیل می‌شود.

سازمان‌های مختلف برنامه‌هایی دارند و بر اساس آن به فعالیت مشغولند. پیگیری پیشرفت این کارها به عهده کیست؟

دفتر ما. نتیجه این پیگیری به کجا رسیده است؟

ما جلسات دیگری در حوزه معاونت به این مناسبت داریم و منتظر تشکیل جلسات ستاد نمی‌مانیم.

یونسکو بنا به مناسبت‌های مختلف هر سال را به نام برخی شخصیت‌ها نامگذاری می‌کند. آنها برای این کار چه اصول و مبنایی را در نظر می‌گیرند؟

مسئولان یونسکو مبنایی بر اساس دوره‌های زمانی ۵۰ یا ۱۰۰ ساله دارند. اگر کشورها بر همین اساس شخصیت‌های فرهنگی قابل ارائه در سطح جهانی داشته باشند و رویدادی مرتبط با آنان در مقاطع ۵۰ یا ۱۰۰ ساله رخ داده باشد از آنان فهرستی تهیه می‌کنند و برنامه‌هایی فرهنگی در کشور مرتبط و بعضاً در سطح بین‌المللی و مقر یونسکو اجرا می‌کنند و از این طریق به ترویج اندیشه‌ها، آثار و افکار آن شخصیت‌های فرهنگی می‌پردازند. در واقع نسل امروز و به نوعی نسل آتی را با میراث خود آشنا می‌کند. مبنای آنها همین دوره‌های زمانی ۵۰ یا ۱۰۰ ساله است. کشورهای مختلف بر اساس همین مبنای شخصیت‌های خود را پیشنهاد می‌دهند و یونسکو فهرستی چند ده نفره برای یک سال تهیه می‌کند. برخی شخصیت‌ها متعلق به یک کشور هستند. گاهی نیز در فرهنگ تعدادی از کشورها شخصیتی مشترک است. مثلاً مولوی و رودکی برای کشورهای همسایه ما که در حوزه فرهنگ ایرانی و زبان فارسی بودند مشترک هستند.

ممکن است تعداد این شخصیت‌های معرفی شده به یونسکو زیاد باشد. یونسکو معیارهای دیگری برای غربال این شخصیت‌ها و ارائه فهرست نهایی در نظر دارد؟

حتماً دارد. طبیعتاً نباید چهره‌ها به لحاظ فرهنگی چندان بومی باشند. باید آثار و اندیشه آنها قابلیت ارائه در سطح بین‌المللی را داشته باشد و اندیشه‌های آنان به همگرایی فرهنگی ملل کمک کند.

نحوه شناخت و معرفی شخصیت‌ها برای ارائه به یونسکو از سوی کشورها مخصوصاً ایران چگونه است؟

ما مستقیماً درگیر نیستیم. در کشور ما کمیته ملی یونسکو وجود دارد که زیر نظر وزارت علوم، تحقیقات و فناوری فعالیت می‌کند. این کمیته از نهادهای فرهنگی نظرخواهی می‌کند. وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی افرادی را پیشنهاد می‌کند اما از نظر سایر نهادهای فرهنگی اطلاع مشخصی ندارد. مابه‌تقویم فرهنگی نگاه می‌کنیم و حتی الامکان دید خود را فراتر می‌بریم. انتخاب اولیه در سطح ملی را کمیته ملی یونسکو انجام می‌دهد و سپس اسامی را به یونسکو می‌فرستد. ما از مراحل بعدی اطلاع دقیقی نداریم.

رودکی از نظر یونسکو شخصیتی جهانی معرفی شده است یا منطقه‌ای یا ملی؟

در فهرست نهایی این تفکیک‌ها مشخص نشده است. وقتی نامی را اعلام کردند، جهانی به حساب می‌آید. یونسکو به جهان پیشنهاد می‌کند از این شخصیت‌ها تجلیل شود. طبیعتاً کشورهایی که با آن شخصیت وابستگی بیشتری دارند برنامه‌های وسیع‌تری تدارک خواهند دید اما شخصیت معرفی شده تنها مختص تعداد معدودی کشور نیست.

رودکی در سطح کشورهای منطقه به عنوان یکی از ادبا و شعرای بزرگ مطرح است؟

بله. مشخصاً کشور تاجیکستان برنامه‌های ملی

دبیر ستاد بزرگداشت مولانا، برنامه های کنگره را تشریح کرد

طنین نی مولانا در جهان

در این کنگره قطعی شده است.

مسئول دبیرخانه کنگره مولوی درباره این میهمانان به کتاب هفته اعلام کرد که ۹۰ مولانا پژه خارجی به دعوت ایران برای شرکت در این کنگره پاسخ مثبت داده اند که سازمان فرهنگ و ارتباطات اسلامی در حال انجام مقدمات سفر آنها به ایران است و قرار است مقالات حدود ۴۰ نفر از آنها در کنگره بین المللی مولانا ارائه شود.

این دبیرخانه که فراخوان مقالات کنگره را در اردیبهشت ماه ۸۶ ارائه داده است همچنین اعلام کرد ۴۵۰ خلاصه مقاله از مولانا پژه ها در دریافت کرده است که ۱۸۰ نفر از آنها اصل مقالات را بنا به درخواست دبیرخانه ارسال کرده اند که بعد از داوری تعدادی از آنها در پانل های کنگره و به صورت شفاهی عرضه می شود و باقی آنها در کتاب کنگره به چاپ خواهد رسید.

در کنار برنامه های کنگره علمی، برنامه های هنری نیز توسط ستاد سال مولانا برگزار خواهد شد که از جمله آنها می توان به اجرای موسیقی و نمایش اشاره کرد. فکری می گوید: برنامه های هنری که برای کنگره تدارک دیده شده، هر شب پس از کنگره در مکان های دیگری برای میهمانان برگزار خواهد شد. تعدادی از این برنامه ها قطعی شده و قراردادهای آن هم بسته شده است اما ریزنی درباره باقی آنها هنوز ادامه دارد.

سال مولانا و کتاب

به مناسبت سال بزرگداشت مولانا کتاب هایی نیز توسط ستاد مولانا و دیگر نهادهای همکار منتشر شده یا در دست آماده سازی است.

فکری می گوید: تا کنون به مناسبت این بزرگداشت، مثنوی به خط وصال توسط فرهنگستان هنر چاپ شده است. همچنین از روی تصویر دیوان شمس به روایت قونیه دیوانی منتشر شده و چندین کتاب دیگر از دفاتر مثنوی پژوهان و سخنرانی هایی که در پیش همایش های کنگره انجام شده نیز در حال آماده سازی و چاپ است.

فکری ادامه می دهد: کارهای هنرمندانی که آثار مولانا را خوشنویسی کرده اند نیز در حال بررسی است، ان شاء الله منتشر خواهد شد. ضمن اینکه تمامی مقالاتی که در کنگره بین المللی مولانا ارائه می شود نیز به صورت کتاب منتشر خواهد شد.

به گفته فکری فرهنگستان هنر نیز نسخه ای از دیوان شمس را در حال آماده سازی دارد که خوشنویسی شده است و با تصویرسازی ده هنرمند ایرانی به چاپ خواهد رسید.

ایران و جهان به ارائه مقالات خود خواهند پرداخت. فکری می افزاید: زندگی و آثار مولانا، عرفان مولانا، حکمت و فلسفه مولانا، دین شناسی مولانا، زبان و ادبیات مولانا، هنر و مولانا موضوعات کلی مقالاتی را در بر می گیرد که در این بخش ها ارائه خواهد شد. واضح است که این شش موضوع کلی موضوعات فرعی نظیر مولانا در ایران و جهان، تعلیم و تربیت در آثار مولانا، تاریخ و اساطیر ایران در آثار مولانا و... را نیز در بر می گیرد.

از زادگاه تا بارگاه شمس تبریزی

شمس تبریزی که آتش عشق حق را در جان مولانا شعله ور کرد، آنچنان که از نامش پیداست، زاده شهر تاریخی تبریز است و بی جهت نیست که کنگره بین المللی مولانا، پس از تهران در این شهر پی گرفته شود.

فکری می گوید: میهمانان کنگره بین المللی مولانا در روز هشتم آبان ماه به تبریز وارد می شوند و این کنگره در روزهای هشتم و نهم آبان ماه در زادگاه شمس تبریزی پی گرفته خواهد شد. اما در روز دهم آبان ماه اعضای کنگره به بارگاه شمس در خوی می روند و کنگره با ارائه مقالاتی ادامه پیدا می کند و عصر همان روز سخنرانی های پایانی و مراسم اختتامیه با حضور دکتر حداد عادل رییس مجلس شورای اسلامی برگزار می شود.

به گفته فکری، حضور میهمانان مولانا پژوهی از کشورهای پاکستان، هندوستان، افغانستان، تاجیکستان، انگلستان، آمریکا، قزاقستان، ترکیه، بنگلادش، مصر، روسیه، ایتالیا، اسپانیا، فرانسه، سوئد، ژاپن، چین و آلمان

همکاری نهادها و ارگان هایی که به نحوی در فعالیت های سال مولانا دخیل بوده اند نیز بهره گرفته شده است که وی از میان آنها به سازمان صدا و سیما، سازمان فرهنگی هنری شهرداری، سازمان میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری، وزارت علوم، وزارت امور خارجه اشاره می کند و می افزاید: البته در این میان نباید همکاری دیگر معاونت های وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی را فراموش کرد!

کنگره بین المللی مولانا

ستاد بزرگداشت مولانا برگزاری کنگره بین المللی مولانا را در آبان ۸۶ به عنوان نقطه نهایی برنامه های خود در نظر گرفته است.

فکری می گوید: در بیش از یک سالی که از تشکیل این ستاد در وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی می گذرد، به طور مستمر به کار خود ادامه داده ایم. کمیته علمی نیز فراخوان دریافت مقالات علمی را برای دریافت مقالات کنگره بین المللی مولانا ارائه داد و مقالات بسیاری از اساتید مولوی شناس و مولوی پژوهان برجسته ایران و جهان را دریافت کرد. در واقع کنگره بین المللی مولانا، برنامه ای است که ایران در ماه های پایانی سال مولانا آن را در سطح وسیعی برگزار می کند.

بنا به اعلام دبیرخانه کنگره مولوی، در این کمیته علمی هیئت داورانی متشکل از ۲۰ نفر، مقالات کنگره را در حوزه های عرفان، حکمت و فلسفه، دین شناسی، زبان و ادبیات و هنر مورد داوری قرار داده اند.

فکری درباره ترتیب برگزاری این کنگره می گوید: این کنگره از ششم تا دهم آبان ماه در شهرهای تهران، تبریز و خوی برگزار می شود.

به گفته فکری، این کنگره در واقع از سال گذشته با پیش همایش هایی در دانشگاه های تهران، شیراز، سمنان، مشهد، کرمان و... آغاز شده است که در نهایت به کنگره بین المللی مولانا که در آبان ماه سال جاری برگزار می شود ختم خواهد شد.

بنا به اعلام دبیرخانه کمیته علمی کنگره مولانا، برگزیده مقالات ارائه شده در این پیش همایش ها در کنگره بین المللی مولانا ارائه خواهد شد.

فکری درباره برنامه روزهای برگزاری کنگره بین المللی مولانا می گوید: مراسم افتتاحیه این کنگره در روز ششم آبان ماه ۸۶ با حضور ریاست محترم جمهوری در سالن اجلاس سران تهران برگزار می شود و سپس در طی سه نیم روز (بعد از ظهر ششم آبان ماه و صبح و بعد از ظهر هفتم آبان ماه) در تهران در شش بخش مختلف پیگیری خواهد شد و مولوی شناسان

آن روز که بهاء ولد، رخت از بلخ برکشید و خانواده اش را از راهی دراز به قونیه رساند، هیچ گاه فکر نمی کرد که روزی جهانیان هشتصدمین سالگرد تولد فرزندش مولانا را در سال ۲۰۰۷ میلادی جشن بگیرند. سال ۲۰۰۷ در حالی توسط یونسکو به عنوان سال مولانا اعلام شد که کشورهای جمهوری اسلامی ایران، ترکیه و افغانستان که در مسیر بلخ تا قونیه قرار دارند، هر یک به طور جداگانه برنامه هایی را برای بزرگداشت این سال برگزار کردند که هنوز هم ادامه دارد. دبیر ستاد بزرگداشت مولانا در معاونت فرهنگی وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی در گفت و گو با کتاب هفته، برنامه های این ستاد را که از یک سال پیش به دستور ریاست جمهوری آغاز به کار کرد، تشریح کرده است که گزارشی از آن را می خوانید.

نامگذاری سال ۲۰۰۷ با عنوان هشتصدمین مولانا توسط سازمان یونسکو اتفاق مهمی برای کشورهای بود که حوزه تمدنی آنها مولانا را در خود پرورده و اندیشه های او را گسترش داده است.

به گفته محمد حسن فکری دبیر ستاد بزرگداشت مولانا در معاونت فرهنگی وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی، پس از اعلام سال مولانا توسط یونسکو، با توجه به اهمیت بزرگداشت این سال، از سوی ریاست جمهوری به وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی ماموریت داده شد که ستادی را برای بزرگداشت این عارف نامی تشکیل دهد.

فکری می گوید: ریاست محترم جمهوری به وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی ماموریت دادند که در تشکیل این ستاد، از کلیه نهادهایی که می توانند این وزارتخانه را در برگزاری هر چه بهتر بزرگداشت مولانا یاری کنند، کمک بگیرند.

وی با اشاره به اینکه این ستاد بیش از یک سال است که برای برگزاری کنگره بین المللی مولانا تلاش می کند، می افزاید: این ستاد ۴ کمیته اصلی دارد: کمیته علمی به ریاست دکتر اعوانی از انجمن حکمت و فلسفه، کمیته بین الملل به ریاست آقای خلیج منفرد از سازمان فرهنگ و ارتباطات اسلامی، کمیته فرهنگی و هنری به ریاست دکتر نامور مطلق از فرهنگستان هنر و کمیته اجرایی به ریاست دکتر محسن پرویز، معاون فرهنگی وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی.

به گفته وی در ستاد اجرایی بزرگداشت مولانا، از

فراخوان بیست و پنجمین دوره کتاب سال

بیست و پنجمین دوره کتاب سال جمهوری اسلامی ایران در بهمن ماه ۱۳۸۶ برگزار می شود. بر این اساس دبیرخانه «کتاب سال» از کلیه پدیدآورندگان، مترجمان، مصححان و ناشران دعوت می کند آثار خود را که برای اولین بار در سال ۱۳۸۵ منتشر کرده اند برای شرکت در مسابقه کتاب سال تا پایان شهریورماه به نشانی زیر ارسال کنند.

تهران: خیابان انقلاب، بین خیابان فلسطین و صبای جنوبی، ساختمان شماره ۱۱۷۸، خانه کتاب، طبقه دوم

شماره تماس: ۶۶۹۶۶۱۳۹ پست الکترونیکی: Ketabsal@Ketab.org.ir

www.Ketabsal.ir

همراه با پانزدهمین نمایشگاه بین المللی قرآن کریم

نورباران رحل‌ها

باور این نکته که برگزاری نمایشگاه بین المللی قرآن کریم به پانزدهمین دوره خود رسیده، کار سختی است. مروی بر ماه‌های رمضان سال‌های گذشته که نمایشگاه قرآن همزمان با این ماه مبارک برپا شده است حکایت از پرمخاطب و تاثیرگذار بودن این اتفاق دارد. اتفاقی که سال‌های اول در مدرسه عالی شهید مطهری شکل گرفت و چند بار هم در موزه هنرهای معاصر و بعد از آن در کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان.

اما سه سال است که این رویداد بزرگ مذهبی و فرهنگی در مصلاي بزرگ امام خمینی (ره) تهران با حال و هوای متفاوتی برگزار می‌شود که البته امسال شاهد افزایش چشمگیر کیفیت و کمیت در بخش‌های مختلف پانزدهمین نمایشگاه بین المللی قرآن کریم هستیم.

هنر در خدمت قرآن

پله‌های ورودی طبقه دوم صحن مصلی که تمام می‌شود، نمایشگاه قرآن آغاز می‌شود؛ نمایشگاهی که نگاه هر بازدیدکننده‌ای را به سوی خود می‌کشد، اولین بخش از نمایشگاه قرآن امسال با تدبیری قابل تقدیر به ۹۰ پوستر از اسماء الحسنی اختصاص یافته است؛ پوسترهایی که هر یک تلفیق نگاهی هنرمندانه و البته یک باور دینی است که نتیجه اش اثری ماندگار شده است.

به اعتقاد محمد صالح فرگاه، مسئول اجرایی کمیته هنر پانزدهمین نمایشگاه قرآن کریم حروف کلمات و نگارش آنها در فرهنگ و هنر فارسی علاوه بر ترویج حروف نگاری و خط خوش، نشانه فرهنگ سنتی نیز هست.

وی ادامه می‌دهد: «در این آثار با در نظر قراردادن تربیت و تهذیب روح هنرمند مسلمان، وی در عرصه‌هایی تازه از هنر تایپوگرافی نیز گام می‌نهد.» مسئول اجرایی کمیته هنر پانزدهمین نمایشگاه قرآن کریم، ضمن اشاره به این مطلب که نمایشگاه پوستر اسماء الحسنی برای سومین دوره برگزار می‌شود افزود: «در این دوره از نمایشگاه برخلاف دو دوره گذشته هیچ محدودیتی در انتخاب اسماء الحسنی برای طراحی پوسترها نبود و صرفاً تعداد مشخصی از این موارد را در نمایشگاه قرآن به نمایش گذاشته ایم.»

قرآن به همه زبان‌های دنیا

پس از ۹۰ پوستری که هر کدام با داشتن ویژگی منحصر به فرد و متفاوت حال و هوای لذت بخشی را برای مخاطبان و بازدیدکنندگان ایجاد می‌کنند، بخش ترجمه قرآن به زبان‌های خارجی قرار دارد.

گرچه توجه به مسائل هنری در این بخش از نمایشگاه با اولین بخش قابل مقایسه نیست، اما دانستن این مطلب که قرآن کریم به ۲۴ زبان اروپایی و ۵۳ زبان آسیایی ترجمه شده است و دیدن ۱۰۶ زبان از سراسر دنیا در این بخش، می‌تواند بسیار لذت بخش و تاثیرگذار باشد. لذت بخش و تاثیرگذار از آن جهت که ترجمه قرآن در سراسر جهان برای هر جوینده حقیقت وجود دارد و به نوعی معرف دنیای بزرگ اسلام است.

که تاکنون تعداد آنها به ۵ هزار و ۷۸ جلد رسیده است که توسط ۱۱۶۶ مترجم به ۱۰۶ زبان ترجمه شده است. وی در ادامه به ایجاد کتابخانه تخصصی ترجمه در این مرکز اشاره می‌کند و می‌گوید: «در کنار گنجینه قرآن‌های ترجمه دار، بیش از ۴ هزار و ۶۰۰ جلد اثر در زمینه فرهنگ‌های زبان‌شناسی، دایرةالمعارف‌ها، فهرست‌های کتاب‌شناسی، تاریخ و جغرافیای کشورهای مختلف نیز به چشم می‌خورد.»

نمایشگاهی در دل نمایشگاه قرآن

شاید به جرئت بتوان گفت که یکی از پرمخاطب‌ترین و البته تاثیرگذارترین بخش‌های پانزدهمین نمایشگاه قرآن کریم به بخش پژوهش اختصاص یافته است. این بخش با توجه به تنوع برنامه‌ها و خدماتی که به بازدیدکنندگان ارائه می‌دهد به تنهایی شبیه به نمایشگاهی است که می‌تواند چندین ساعت از زمان بازدید مخاطبان را برای بازدید به خود اختصاص دهد.

در بخش پژوهش پانزدهمین نمایشگاه قرآن کریم بیش از سه هزار کتاب تخصصی در موضوع قرآن عرضه شده و ۵۰ نشست علمی با حضور استادان حوزه و دانشگاه در زمینه‌های علوم قرآنی برگزار می‌شود. برای هر چه موفق‌تر برگزار شدن برنامه‌های این بخش، کمیته پژوهش راه‌اندازی شده است تا برابر ساختار کمیته و سیاست مشارکت حداکثری جامعه قرآن پژوهی کشور در تمشیت امور بخش پژوهش با تشکیل شورای مرکزی و کمیته‌های استانی امور مرتبط پیگیری شود. مشاوره و راهنمایی پژوهش‌های قرآنی

در این بخش از نمایشگاه قرآن کریم قسمت‌های مختلف و متنوعی برپا شده است که از جمله آنها نمایش ۸۰ ترجمه فارسی قرآن همراه با بیوگرافی و تصویر مترجمان قرآن از ۱۵۰ سال قبل تاکنون، نمایش ۱۰۶ جلد ترجمه قرآن به ۱۰۶ زبان از سراسر جهان همراه با ترجمه و اطلاعاتی در مورد کشور مورد نظر، ارائه نزدیک به هزار مقاله در زمینه مطالعات قرآنی و ترجمه قرآنی به زبان‌های انگلیسی، فرانسه و آلمانی، نمایش کتاب‌های علوم قرآنی و ترجمه قرآن به زبان‌های اروپایی که شامل کتاب‌های سال‌های ۲۰۰۲ تا ۲۰۰۷ و بخش انفورماتیک که حاوی اطلاعاتی به زبان‌های فارسی، عربی و انگلیسی در مورد ترجمه‌های قرآن و مترجمان است. این بخش از نمایشگاه به همت مرکز ترجمه قرآن مجید به زبان‌های خارجی راه‌اندازی شده است؛ مرکزی که از سال ۱۳۷۳ تأسیس شده تا اهدافی چون تهیه ترجمه‌های چاپی قرآن، آرشیو مقالات و بحث‌های نظری ترجمه قرآن، ایجاد کتابخانه تخصصی ترجمه، تهیه شناسنامه اجمالی ترجمه‌ها، انتشار مجله تخصصی «ترجمان وحی»، تدوین کتاب‌شناسی جامع ترجمه‌های فارسی مخلوط، تدوین کتاب‌شناسی توصیفی ترجمه‌های چاپی و... را دنبال کند.

به گفته یکی از مسئولان این بخش از نمایشگاه، مرکز ترجمه قرآن مجید به زبان‌های خارجی برای اطلاع از محتوای ترجمه‌های چاپ شده و به منظور جلوگیری از اشتباهات گذشتگان به تهیه نسخه‌های قرآن‌های ترجمه شده به زبان‌های مختلف اقدام نمود

ویژه محققان، پیشینه‌شناسی و مآخذشناسی پژوهش‌های قرآنی، ارائه کتاب‌های قرآن و اهل بیت (ع)، مشاوره و پاسخ به پرسش‌های قرآنی، خدمات نشر و پژوهش‌های قرآنی، اتاق فکر و ایده‌پردازی و... از دیگر قسمت‌های بخش پژوهشی است که می‌توان به آنها اشاره کرد.

به گفته حجت الاسلام سعید بهمنی رئیس کمیته پژوهش، این بخش برای نخستین بار در سال گذشته تشکیل و راه‌اندازی شد که با استقبال خوب مخاطبان و بازدیدکنندگان روبه‌رو و به عنوان بخش برتر نمایشگاه از سوی مدیریت نمایشگاه چهاردهم معرفی شد.

وی در ادامه ضمن اشاره به حضور متخصصان و کارشناسان علوم قرآنی در حوزه‌های مختلف در این بخش از نمایشگاه گفت: «با هدف بررسی‌های کارشناسانه مسائل و مباحث مختلف قرآنی از سوی بخش پژوهش پانزدهمین دوره نمایشگاه بین المللی قرآن کریم تهران، نشست‌های تخصصی در موضوعات مهم و کاربردی برگزار می‌شود.»

مدیر بخش پژوهش افزود: «در این بخش از نمایشگاه به منظور دسترسی آسان به منابع قرآن پژوهی، اطلاعات قرآنی و رونوشت آثار قرآنی مورد نیاز برای مراجعان تهیه و در اختیار آنها قرار می‌گیرد.»

حجت الاسلام بهمنی در ادامه افزود: «از آنجا که بخش پژوهشی نمایشگاه خدمات محوور است، بخشی از این خدمات به صورت ارائه اسناد و مدارک مورد نیاز مراجعان انجام می‌شود.»

www.ltvhe.ac.ir

ناشر تخصصی کتاب‌های آموزشی در بخش کشاورزی

مورد استفاده‌ی: اساتید، دانشجویان، بهره‌برداران و متخصصین بخش کشاورزی

فروشگاه الکترونیکی: WWW.Daneshsara.ir

تلفکس: ۶۶۴۳۰۴۳۷

خودش قرار داده است و بر همین اساس از طریق ادارات کل فرهنگ و ارشاد اسلامی استان ها اقدام به شناسایی نخبگان قرآنی کل کشور کرده است.

بخش خادمان قرآن کریم همچنین طی ایام برگزاری نمایشگاه قرآن کریم اقدام به برپایی نشست های تخصصی با موضوع قرآن کرده است.

لحظه لحظه با قرآن

اما در کنار همه مواردی که به آنها اشاره شد از حضور پررنگ نهادها، سازمان ها، ادارات و مراکزی که به نوعی به صورت مستقیم یا غیرمستقیم با قرآن، قرآن پژوهی، نشر کتب مرتبط با قرآن و ... در ارتباط هستند به سادگی نمی توان گذشت.

در طبقه زیرین مصلاهی بزرگ امام خمینی (ره) ده ها غرفه به مراکز این چنین اختصاص یافته که همه آنها به نوعی در توسعه فعالیت های قرآنی اهتمام دارند. از جمله این مراکز اغلب حوزه های علمیه کشور، انتشارات آستان قدس رضوی، مرکز هماهنگی، توسعه و ترویج فعالیت های قرآنی، مرکز فرهنگ و معارف قرآن، مرکز آموزشی تخصصی تفسیر و علوم قرآن،

البته در این بخش از نمایشگاه که فضای زیادی را به خود اختصاص داده است ناشران حاضر بیش از دیگران مورد توجه قرار گرفته اند.

در بخش نشر مکتوب که متشکل از ۱۹۰ غرفه است، ناشران کتب دینی در حوزه دین و علوم قرآنی شرکت کرده اند اما در عین حال کتاب های علمی، اخلاقی، فلسفی، اجتماعی، تاریخی و سیاسی را در معرض دید و خرید علاقه مندان قرار داده اند.

سیدعلیرضا فیض اصفهانی مدیر بخش نشر نمایشگاه ضمن اشاره به حضور ۱۸۵ ناشر در نمایشگاه کتاب امسال گفت: «محصولاتی که در این بخش ارائه می شوند به دلیل حساسیتی که وجود دارد مورد بازخوانی و انتخاب قرار می گیرند تا در شان نمایشگاه باشند».

وی در ادامه می گوید: «تعداد ناشران قرآنی شرکت کننده در نمایشگاه امسال نسبت به سال قبل ۷۵٪ درصد رشد داشته است.»

در بخش نشر الکترونیک، نمایشگاه امسال شاهد رشد ۵۰٪ درصدی حضور موسسات و نرم افزارهاست.

جوان و عموم مردم، برنامه روزانه خواندن ستون نیاپش با حضور مجریان برجسته عرصه فرهنگ و ادب، رونمایی از سه عنوان کتاب ادبی تازه انتشار یافته با محوریت داستان های قرآنی، مسابقه پیام کوتاه ادبی و ... از جمله برنامه های این بخش از پانزدهمین نمایشگاه قرآن کریم است.

به گفته فاضل نظری، مدیر بخش جلوه های ادبیات در قرآن ۱۰ شب شعر بزرگ در نمایشگاه قرآن با حضور تقریباً تمام شاعران بزرگ و جوان سراسر کشور که آثار درخور و شایسته و مرتبط با مفاهیم قرآنی داشته اند برپا می شود.

شایان ذکر است در همین راستای روزهای اخیر چهره های ادبی چون مصطفی رحماندوست، علیرضا قزوه، جواد محقق، ساعد باقری، محمدعلی بهمنی، یحیی یثربی و ... سخنرانی و شعرخوانی کرده اند.

از جمله نکات دیگری که در خصوص این بخش می توان به آنها اشاره کرد رونمایی از کتاب داستان «بهشت شداد» نوشته محسن ناصری در نمایشگاه قرآن است. پس از رونمایی، کتاب مذکور به نوجوانان حاضر در نمایشگاه اهدا شد تا ضمن مطالعه آن در مسابقه تکمیل پایان داستان شرکت کنند.

کودکان و نوجوانان در نمایشگاه قرآن

بخش عمده ای از مخاطبان نمایشگاه قرآن کریم امسال نیز چون سال های گذشته کودکان و نوجوانان هستند. عده ای از آنها با شروع به کار مدارس، صبح ها همراه با معلمان در نمایشگاه حضور می یابند، اما اغلب مخاطبان بعد از افطار نمایشگاه قرآن، خانواده ها هستند که طبعاً در آن اوقات باز هم حضور کودکان و نوجوانان در این محفل پررنگ است.

با همین رویکرد مسئولان برپایی نمایشگاه قرآن توجه ویژه ای به این بخش از مخاطبان داشته و دارند و به همین سبب در پانزدهمین نمایشگاه قرآن کریم بخش هایی به صورت مجزا و اختصاصی برای کودکان و نوجوانان در نظر گرفته شده است.

یکی از مهم ترین اتفاقات شکل گرفته همزمان با پانزدهمین نمایشگاه قرآن کریم، راه اندازی سایت بچه های آسمان است تا تمام بچه های مسلمان جهان را زیر پرچم قرآن کریم با یکدیگر آشنا کند.

این سایت قرار است به زودی به یکی از پایگاه های بزرگ قرآن پژوهی در نسل نوجوانان تبدیل شود و بنیان های دینی جامعه را تقویت کند.

در بخش کودک و نوجوان و نمایشگاه قرآن برای هر چه جذاب تر شدن و جلب توجه بازدید کنندگان این مقطع سنی برنامه های متفاوت و متنوعی برگزار می شود که از جمله آنها برپایی کلاس های آموزشی، کارگاه های مختلف هنری، قصه گوئی، اجرای نقالی، اهدای جوایز، برپایی مسابقات مختلف و ... است.

حضور محمود حکیمی نویسنده داستان های دینی در کلاس های مهارت داستان نویسی، پاسخ به پرسش های قرآنی کودکان و نوجوانان درباره خدا، برپایی اولین مسابقه از مجموعه مسابقه های «ماه و ستاره»، اجرای پانتومیم و ... از دیگر بخش های مربوط به پانزدهمین نمایشگاه قرآن کریم برای کودکان و نوجوانان است.

قرآن و حوزه نشر

مخاطبان نمایشگاه قرآن کریم پس از بازدید از غرفه های هنری، پژوهشی، کارگاه های مختلف و ... فرصت می یابند تا از بخش ناشران و فروش محصولات فرهنگی دیدار کنند. این فرصت شاید برای بسیاری از بازدید کنندگان جالب توجه ترین قسمت باشد چرا که می توانند با وجود تنوع محصولات در زمینه های مختلف و البته با تخفیفی که در فروش محصولات وجود دارد دست خالی نمایشگاه را ترک نکنند.

وی در خاتمه گفت: «شعار امسال بخش پژوهش، حداقل مشارکت، حداقل ارتباط و حداقل خدمات به مراجعان و دوستداران قرآن است. از این رو تمام تلاش ما بر این است که بتوانیم مفاهیم عالی قرآن را به بهترین و آسان ترین شکل به مخاطبان انتقال دهیم.»

پژوهش های جهان اسلام

یکی از قسمت های بخش پژوهش که بسیار مورد استقبال و توجه مخاطبان خاصه محققان و پژوهشگران قرار گرفته، نمایشگاه پژوهش های ادبی اسلام است. در این بخش از پانزدهمین نمایشگاه قرآن کریم بیش از هزار عنوان کتاب با موضوعات مختلف تحقیق و پژوهش در خصوص قرآن از جمله ادیان و مذاهب، علوم قرآنی، تفاسیر براساس قرن مفسر، اعجاز قرآن، شخصیت پیامبر در قرآن و ... در معرض دید و استفاده بازدید کنندگان قرار دارد.

به گفته محمدعلی هاشم زاده، مسئول این بخش از نمایشگاه قرآن، چنین نمایشگاهی طی چندسال گذشته نیز برگزار شده است اما نمایش کتاب های پژوهشی در مورد قرآن در نمایشگاه امسال ویژگی های متفاوتی دارد.

وی افزود: «کلیه کتاب های امسال از دو نمایشگاه برگزار شده سال گذشته و امسال شارجه و دمشق تهیه شده است تا عمده آثار بسیار به روز و جدید باشند.» وی افزود: «البته بالغ بر ۸۰ درصد آثار موجود برای کتابخانه مرکز فرهنگ و معارف قرآنی قم نیز تهیه شده اند و پژوهشگران و محققان علاقه مند می توانند از این فرصت نیز بهره بگیرند.»

هاشم زاده در ادامه افزود: «البته این ایده از طرف مرکز توسعه و ترویج فعالیت های قرآنی وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی وجود دارد تا کتابخانه ای تخصصی در جهت حفظ و معرفی دائمی این گونه آثار راه اندازی شود.»

همه کشورهای اسلامی

در همین طبقه از نمایشگاه قرآن کریم نیز فعالیت بخش بین الملل پیش بینی شده است تا بازدید کنندگان از فعالیت های اخیر حوزه قرآنی دیگر کشورهای مسلمان آگاه شوند.

با توجه به نامگذاری امسال تحت عنوان سال اتحاد ملی و انسجام اسلامی، تلاش شده تا فعالیت ها و برنامه های این بخش از نمایشگاه نسبت به سال های قبل افزایش یابد.

این بخش از نمایشگاه در دو زمینه هنرمندان قرآنی و پژوهشگران قرآنی فعالیت های خود را ادامه می دهد و با حضور ۲۰ پژوهشگر و هنرمند قرآنی از ۱۶ کشور اسلامی برنامه های متفاوتی را فراهم می کند. اما در همین طبقه از نمایشگاه علاوه بر مواردی که اشاره شد قسمت های دیگری نیز وجود دارند که از جمله آنها غرفه فلسطین، غرفه عکس های مرتبط با قرآن، نمایش آثار هنری هنرمندان کشورهای اسلامی و ... است. در عین حال یکی دیگر از پر مخاطب ترین بخش های پانزدهمین نمایشگاه بین المللی قرآن کریم که در همین فضا راه اندازی شده است، بخش شعر و ادبیات است.

همراه با شعر و ادبیات

در این بخش از نمایشگاه با هدف جلب حضور مخاطبان در برنامه های مختلف تلاش شده است تا تنوع مطلوبی در عملکرد بخش شعر و ادبیات ایجاد شود.

مسابقه روزانه پیام کوتاه ادبی با عنوان «سبحان» در موضوعاتی مانند قرآن و رمضان، برنامه روزانه تصویرسازی داستان های قرآنی با حضور هنرمندان جوان، برپایی نمایشگاه طرح های تصویری برگرفته از داستان های قرآنی، برنامه روزانه شب شعر و داستان «صاحب دل» با حضور استادان و شاعران و داستان نویسان

مرکز طبع و نشر قرآن جمهوری اسلامی ایران و ... هستند که هر کدام از این مراکز نیز به تنهایی با معرفی فعالیت ها و عملکردشان در حوزه های مرتبط با قرآن مورد توجه بازدید کنندگان، پژوهشگران و محققان قرار می گیرند.

معرفی آثار مکتوب مرتبط با قرآن، ارائه پایان نامه های قرآنی، نمایش آثار هنری، معرفی فعالیت های آموزشی این مراکز و ... از جمله برنامه های این مراکز هستند.

خدمتی که از دست نباید داد

هر چقدر تلاش کنیم تا همه فعالیت های نمایشگاه قرآن را در گزارشی دو صفحه ای بگنجانیم بی فایده است، چرا که اگر از این محل بازدید داشته باشید قطعاً با ما هم عقیده خواهید شد. بازدید کامل از نمایشگاه کاری چند ساعته و حتی یک روزه نیست، چرا که هر کدام از بخش های نمایشگاه به تنهایی می توانند چندین ساعت را برای بازدید و استفاده به خود اختصاص دهند.

امادرا ادامه شاید اطلاع از دیگر برنامه های پانزدهمین نمایشگاه بین المللی قرآن کریم بتواند جالب توجه باشد که در اینجا به بخشی از آنها اشاره می شود:

حضور قاریان مشهور مصری، معرفی ۳۱۰ پایان نامه برگزیده قرآنی و برپایی ششمین دوره مسابقات پایان نامه های قرآنی، نمایش ۳۷ فیلم بلند و کوتاه از سینمای ایران در بخش «ماوراء از نگاه دوربین»، برگزاری مراسم بزرگداشت سه عالم دینی و قرآنی آیت الله مشکینی، اربابی و آیت الله معرفت، بازخوانی متون کهن دینی، حضور مستقل حوزه های علمیه به صورت مستقل برای اولین بار و ...

در عین حال بخش زنده رویدادهای نمایشگاه به سه زبان فارسی، انگلیسی و عربی بر روی شبکه جهانی از دیگر فعالیت های این بخش است که می توان به آن اشاره داشت.

دانشجویان و دانشگاه ها

بخش دیگری از پانزدهمین نمایشگاه قرآن کریم به دانشجویان و حضور دانشگاه ها اختصاص یافته است. معرفی پایان نامه های قرآنی، کتب تالیف شده توسط اساتید دانشگاه های مختلف، معرفی برنامه های مختلف اغلب دانشگاه های کشور در حوزه دین و قرآن، معرفی دانشکده ها و رشته های قرآنی در مقاطع مختلف تحصیلی، ارائه عملکرد کانون های قرآنی در دانشکده های مختلف و ... از جمله فعالیت های این بخش از نمایشگاه قرآن است.

برپایی نشست های مختلف با حضور اساتید دانشگاه و اجرای مسابقات مختلف قرآنی از دیگر برنامه های بخش دانشگاهی نمایشگاه قرآن است.

تجلیل از خادمان قرآن

یکی از جالب توجه ترین برنامه های نمایشگاه قرآن کریم طی سال های گذشته تجلیل از خادمان قرآن بوده است و به همین مناسبت غرفه ای جهت معرفی برگزیدگان و خادمان قرآن در سال های قبل اختصاص یافته است که نام و چهره بسیاری از ایشان برای اهل علم، فرهنگ و دین آشناست.

به گفته مدیر کمیته بخش خادمان قرآن کریم، بخش خادمان قرآن کریم بنا به وظیفه و رسالت فرهنگی اش؛ شناسایی، معرفی، تجلیل و تکریم از نخبگان قرآنی در رشته ها و سطوح های گوناگون را در سرلوحه برنامه های

شرکت تبلیغاتی خاک آسپان

طراحی و چاپ

تصویر سازی کودک

دفتر مرکزی: قم - نیش نظامی ۲۵ منبری معماریاسر و خیابان آذر - شرکت تبلیغاتی خاک آستان

تلفن: ۰۲۵۱۷۷۰۰۳ - ۰۲۵۱۷۷۰۰۴ - ۰۲۵۱۷۷۰۰۵ - ۰۲۵۱۷۷۰۰۶ - ۰۲۵۱۷۷۰۰۷

www.khaksasan.com

mail:info@khaksasan.com

فریده مهدوی دامغانی از تازه ترین آثارش می گوید

نه مهمانی، نه خرید؛ فقط ترجمه

«یکی قطره باران» نخستین کتاب فریده مهدوی دامغانی، مجموعه شعری است که توسط انتشارات امیرکبیر چاپ و منتشر شده است. وی طی دو دهه کار ترجمه در زمینه ادبیات جهان، حدود ۱۴۰ عنوان کتاب به فارسی برگردانده که بخش عمده‌ای از این آثار منتشر شده و مورد استقبال قرار گرفته‌اند. دامغانی در یک ارزیابی کلی به لحاظ انتخاب کتاب برای ترجمه و کیفیت آثاری که منتشر کرده سه مرحله را پشت سر گذاشته است. مرحله اول مربوط به آغاز کارش می‌شود، در این مرحله آثاری که برای ترجمه انتخاب شده‌اند از جنبش ادبیات عامه‌پسند و به قلم نویسندگانی چون جفری اوچر، جان گریشام، فردریک فورسایت، مایکل کرایتون و... بوده است. دومین مرحله کار او یک پله بالاتر و به لحاظ ارزش کیفی در سطح متوسط است. در این مرحله در ارتباط با جذب مخاطب موفق است. سومین مرحله کار دامغانی که توجه به اصالت متن و اصالت نویسندگان آن است و او را در جایگاه ارجمند آموزش می‌نشانند، برگردان آثار جدی و عمیق اروپا اعم از کلاسیک تا مدرن به قلم نویسندگان و شاعرانی چون دانته، میلتن، اومبرتو اکو، مونتینی و... است. فریده مهدوی دامغانی متولد ۱۳۴۳ تهران فارغ‌التحصیل رشته فلسفه و ادبیات از دانشگاه‌های اروپاست که به سه زبان فرانسوی، انگلیسی و ایتالیایی تسلط کامل دارد.

ناشران آن دوران آثاری را به فارسی ترجمه کنیم. ناشران آن دوران هم صرفاً خواستار کتاب‌های پرفروش دنیا بودند... بعدها، هنگامی که خودم ناشر شدم، به سوی آثاری که عمیقاً دوست داشتم روی آوردم و به ترجمه شعر و آثار کلاسیک پیشرفته مبادرت ورزیدم. سومین مرحله کار شما همراه با ترجمه آثاری چون، بهشت میلتن و آثار اومبرتو اکو و مونتینی بود با توجه به این که آثار میلتن ترجمه شده بودند ترجمه مجدد آنها چه ضرورتی داشت؟

خب، در این مرحله من دیگر در رشته خودم کار می‌کردم، یعنی ادبیات محض در دنیای غرب. من از همان دوران اول نوجوانی پس از آن که در چهارده سالگی به مطالعه بهشت گمشده میلتن در پانزده سالگی اقدام کردم، همواره بدون آن که دقیقاً بدانم که روزی به صورت حرفه‌ای مترجم خواهم شد، به پدرم و بعدها به همسرم اعلام می‌کردم که روزی، روزگاری، این کتاب را به فارسی ترجمه خواهم کرد. به نظر من، حیث است که جوانان این مملکت با استعداد و بسیار باهوش، با آثاری که به عنوان میراث فرهنگی جهان معروف هستند، آشنایی نداشته باشند.

شما اشعار شاعران ایتالیایی اعم از کلاسیک و مدرن را ترجمه می‌کنید. مخاطبان این دو دسته از اشعار چه کسانی هستند؟

چرا به ترجمه اشعار اقدام ورزیدم؟ به خاطر این که عاشق شعر و هنر شاعری هستم. البته زبان اصلی من فرانسوی است و زبان ایتالیایی زبان سوم من است، اما خب، پس از آغاز یک همکاری بی وقفه با شهر بسیار فرهنگی ایتالیا به نام راونو که آرامگاه دانته در آنجا واقع است، با مشورت دو جانبه با مسئولان فرهنگی و بسیار فرهیخته آن شهر راجع به ترجمه آثاری از مهم ترین شاعران کشور ایتالیا، آنان مهم ترین شاعران مدرن خود را پیش از پیش به من معرفی کردند و من نیز به ترجمه آثار آنان اقدام کردم. دو تن از این شاعران، به قدری معروف هستند که هر یک، برنده

می‌کنم تا انگیزه‌ام را بیان کرده باشم. بعضی کتاب‌ها هم هست که آنها را صرفاً برای دل خودم یا یکی از فرزندانم ترجمه می‌کنم. مثلاً اسمال، دو سه کتاب از سرزمین تبت در دست ترجمه دارم که اینها را صرفاً برای دل خودم ترجمه کرده‌ام، زیرا دوست داشتم که ترجمه این آثار، از سوی خودم در ایران صورت بگیرد. نخستین ترجمه‌های شما نوعی ادبیات عامه‌پسند از نویسندگانی چون گریشام، فورسایت، مایکل کرایتون، شلدون و... بود. دلیل این که چنین آثاری را ترجمه کرده‌اید چه بود؟

نخستین کتاب‌هایی که ترجمه کردم، اتفاقاً به هیچ وجه عامه‌پسند به معنای امروزی نبودند. متأسفانه ناشری که متن ترجمه‌های اولیه‌ام در دست ایشان بود و هنوز هم هست، آن آثار را به موقع به چاپ نرساند و یا اساساً هرگز به مرحله چاپ نرسیدند... بنابراین خوانندگان ایرانی، تنها با مرحله دوم آثاری که به عنوان «Best seller» یا «پرفروش ترین کتاب‌های کتابفروشی‌های دنیا» معروف بودند آشنا شدند. نخستین اثر من، کاری هفت جلدی بود که برنده دو جایزه معتبر از فرانسه و ایتالیا هم شده بود و اینک تنها دو جلد اول و دوم آن منتشر شده است و با نام «کاترین، عشق و دیگر هیچ...» از سوی سازمان چاپ و انتشارات وزارت ارشاد اسلامی منتشر شد که اینک قرار است تجدید چاپ شود. کتاب‌های دیگری هم مد نظر شماست، مانند سیدنی شلدون‌ها و جفری اوچر‌ها، به این دلیل به ترجمه آنها مبادرت ورزیدم که در اوائل دهه نود، این نوع کتاب‌ها، از کیفیت بسیار بالاتری در مقایسه با آنچه امروزه با آن مواجه هستیم برخوردار بودند. از سوی دیگر، بهترین نویسندگان دهه نود، این دو نویسنده بودند و هنوز اثری از جان گریشام نبود، که البته هر سه این نویسندگان را خود بنده در ایران معرفی کردم و هنوز هم گریشام را با آثاری که این کمترین ترجمه می‌کرد می‌شناسند. نکته دیگر آن که در آن دوران، من هنوز خودم ناشر نشده بودم و لازم بود بنا به خواست و سلیقه

معیار انتخابتان برای ترجمه کتاب چیست؛ آیا پسند خود را ملاک قرار می‌دهید یا علاقه مخاطبان را؟

معیار من، نخست جلب‌خشنودی خوانندگان است. اکنون پس از بیست و یک سال کار در این زمینه، خدای متعال این توفیق را به من داده است که خوانندگان کتابم، به نوع گزینش آثاری که به فارسی بازگردانی می‌کنم، اعتماد و اطمینان کامل داشته باشند و این یکی از بهترین «خسته نباشید»هایی است که خوانندگان می‌توانند به یک مترجم ابراز دارند. من خود به وضوح می‌بینم افرادی هستند که عنایت می‌کنند بدون توجه به عناوین کتاب‌های تازه منتشر شده‌ام، همه را به اصطلاح «چشم بسته» خریداری می‌کنند، زیرا یقیناً می‌دانند که گزینش من، برای خوشنودی آنها بوده است. حقیقت این است که من هرگاه از کتابی بی‌اندازه خوشم بیاید، بی‌درنگ به این اندیشه می‌افتم که دیگران را نیز از مطالب مفید یا روح‌پروری‌بخش آن اثر، آگاه کنم. بنابراین گزینش من، نوعی تبادل دو جانبه است. البته کتاب‌هایی هم هستند که جزو میراث فرهنگی جهان به شمار می‌روند که خواندن و مطالعه آنها برای خوانندگان ایرانی بسیار لازم و واجب است بنابراین همواره با توضیح دلایل در صفحات اولیه ترجمه‌هایم، علت گزینش را عرض

آثار پنجاه تن از بزرگ ترین و معروف ترین شاعران ایتالیا از قرن دوازدهم میلادی تا قرن معاصر را برای خوانندگان عزیز ایرانی ترجمه کرده‌ام. یعنی از قدیس سان فرانچسکو دسیزی تا ماریو لوتزی

خودم، از دقت و وسواس زیادی برخوردارم و سعی می‌کنم که همه کارهایم را با نهایت درستی و وضوح و شفافیت در دسترس خوانندگان قرار دهم و از میزان استقبال ترجمه‌هایم به نظر نمی‌رسد که چندان هم به قول برخی از عزیزان شتابزده‌گی به خرج داده باشم.

الآن چه آثاری در دست ترجمه و یا انتشار دارید؟
جدیدترین کارهایی که اینک در پیش رودارم، ترجمه حدوداً بیست اثر عرفانی و روان‌شناختی جدید است که امسال قصد دارم به یاری پروردگار منتشر کنم. همین‌طور در نظر دارم به انجام برخی ترجمه‌های دینی در ارتباط با فلسفه حج یا زندگانی اهل بیت علیهم‌السلام اقدام ورزم و در ضمن، تعدادی از آثار ادبیات کلاسیک هند و چین باستان را نیز به فارسی ترجمه کنم. من همچنین ویرایش جدیدی را از کل صد سروده کم‌دی الهی به انجام رسانده‌ام که به گمانم پس از دوازده سال از زمان نخستین ترجمه‌ام، به آن نیاز بود. در زمانی که کم‌دی الهی را به فارسی ترجمه کردم سی و دو سال داشتم و اینک چهل و چهار سال دارم و مدتی بود که میل داشتم تغییراتی خوشایندتر در گزینش واژه‌هایم در این سروده‌ها ایجاد کنم که شکر خدا این کار نیز صورت پذیرفت و چاپ ششم کم‌دی الهی با ویرایش جدید همراه خواهد بود که امیدوارم مورد پسند خوانندگان قرار گیرد.

فلسفه و ادبیات تا چه اندازه در زندگی تان تاثیر داشته است؟

بهرتر است بفرمایید دین و ادبیات و شعر! تمام زندگی من بر حول محور دین و ادبیات و شعر می‌چرخد و با اینها زنده هستم و نفس می‌کشم و با مشکلات یا شادی‌های زندگی رویارو می‌شوم و پیوسته در تلاشم با ابزار و وسیله‌ای که خدای متعال در قلمرو شعر و ادب در اختیارم نهاده است، مسیر خود را در این عالم بزرگ بیابم و به قول خراسانی‌ها، «لخ‌لخ کنان» به تکامل معنوی و روحی خود بپردازم و بکوشم روز به روز بر اساس اعتقادات دینی‌ام عمل کنم؛ به کسی آزار نرسانم، خیر همه را بخواهم و راضی به رضای خدا باشم و بر اساس اراده الهی پیش روم.

شما کتاب‌های «زندگانی نو» و «میهمانی» داتته را هم ترجمه کرده‌اید، این آثار در ادبیات کلاسیک ایتالیا چه جایگاهی در بین آثار داتته چه وضعی و وزنی دارند؟

من هر آنچه کتاب مهم از داتته بوده است را به یاری پروردگار متعال به فارسی ترجمه کرده‌ام و همه با استقبال خوب مردم روبه‌رو شده است. «زندگانی نو» و «میهمانی» تاکنون چند نوبت چاپ شده‌اند و پیرامون سلطنت و پیرامون زبان عامیانه را نیز امسال در دسترس مردم عزیز گذاشته‌ام. پس از آن، دیگر تنها غزلیات داتته و تعدادی مکاتبات او با یک شاعر جوان باقی خواهد ماند که آنها را نیز به موقع ترجمه خواهم کرد. الان هم بنا به سفارش کشور ایتالیا، مشغول ترجمه زندگی‌داتته از سوی یکی از بزرگ‌ترین داتته‌شناسان دهه پنجاه میلادی هستم که هنوز هم معتبرترین زندگینامه از داتته به شمار می‌رود.

چگونه فرصت ترجمه این همه آثار را پیدا می‌کنید؟
سحرخیزم و شب هم زود می‌خوابم. اهل رفت و آمد و پذیرایی نیستم و با همسرم ترجیح می‌دهیم که در طول هفته، صرفاً با فرزندانمان و شاید حیواناتی برخی دیگر از اعضای نزدیک خانواده باشیم و بس. اهل صحبت‌های طولانی مدت تلفنی نیستم، اهل خرید و بیرون رفتن از خانه هم نیستم. بنابراین از تمام این زمان‌ها برای ترجمه استفاده می‌کنم.

شما در طول حدود بیست سال کار نزدیک به ۱۴۰ اثر ترجمه کرده‌اید آیا این باعث شتابزدگی در کار نمی‌شود؟

نمی‌دانم شتابزدگی‌ای وجود دارد یا نه. به نظر خودم که چنین نیست. شاید ضرباهنگ زندگی من، سریع‌تر از ضرباهنگ برخی دیگر از انسان‌ها باشد. من دوست دارم که وقتم را به کنندی و بطالت سپری نکنم، زیرا می‌دانم که انسان‌های روی زمین، برای مدت زمان مشخصی به این عالم می‌آیند و باید در کوتاه‌ترین زمان ممکن به انجام رسالت و مأموریتی که خدای متعال برای آنان در نظر گرفته است اقدام کنند و هر چه بهتر و سریع‌تر، به هر آنچه وظیفه دارند بپردازند. من در کار

اومیر تو اکوا استاد ادبیات قرون وسطی و نشانه‌شناس برجسته ایتالیایی آثار معروفی چون نام گل سرخ و آونگ فوکو دارد که ترجمه‌های خوبی در ایران نداشت در حالی که شما «جزیره روز پیشین» از این نویسنده را ترجمه کرده‌اید.

جزیره روز پیشین هنوز هم یکی از کتاب‌های بسیار بسیار مورد علاقه‌ام است. نمی‌دانم چرا. اما در مدت چهل روزی که به ترجمه این کتاب به صورت شبانه‌روز اقدام کردم تا ششصد - هفتصد صفحه آن را به پایان برسانم، به راستی به عالم و دنیای دیگری رفتم، به همان دنیاهای جالب و مرموز و رؤیایی و عجیبی که اکو عادت دارد ما را به درون آنها راهنمایی کند و سپس ما را برای همیشه در آنها باقی‌گذارد... من خیلی دوست داشتم و هنوز هم دارم که نام گل سرخ را بلافاصله پس از انتشار، در اختیار داشتم. من «نام گل سرخ» را نخستین بار هنگامی که دخترم را تازه به دنیا آورده بودم مطالعه کردم. شاید باورتان نشود، اما من سه نوبت پی‌درپی و بدون آن که هرگز خسته شوم این اثر را مطالعه کردم و هنوز هم سالی یک بار به همراه دختر و دو پسر، به تماشای فیلم آن می‌نشینم. همان‌گونه که شاید بدانید، من به محض آن که جزیره روز پیشین را به فارسی ترجمه کردم، نامبری برای اومیر تو اکو در دانشگاه بولونیا ارسال کردم و دو سه نامه بسیار محبت‌آمیز از این اندیشمند بزرگ که به نظر من، بزرگ‌ترین نویسنده معاصر اروپاست دریافت کردم. در آن دوران، مشغول ترجمه هم‌زمان صحیفه مبارکه سجادیه و کم‌دی الهی بودم و ایشان به من گفتند که باید مترجم بسیار نترس و شجاعی باشم که به سوی کم‌دی الهی رفته‌ام...! خدا را چه دیدید...؟ شاید توفیقی شود، اندکی وقت پیدا کنم و به سراغ ترجمه این دو کتاب بروم، زیرا ترجمه قدیمی نام گل سرخ، حقیقتاً در بسیاری از قسمت‌ها، کم‌لطفی‌های زیادی به نوشته بسیار عالمانه و تخصصی این نویسنده کرده و حیف است که توضیحات لازمی در پاورقی‌ها ارائه نشود و حال و هوای گفت‌وگوهای قرون وسطایی، آن‌طور که باید و شاید، ترجمه نشود.

جایزه نوبل در رشته ادبیات شدند؛ اوژنیو منتاله و سالواتره کوازیمودو. شاعران کلاسیک آنان مانند فرانچسکو پترارکا و جیاکومو لئوپاردی را از قدیم می‌شناختم و سال‌ها پیش به ترجمه کل سروده‌های آنان اقدام کردم. متأسفانه به دلیل نداشتن بودجه کافی، هنوز پس از سپری شدن پنج - شش سال، نتوانسته‌ام آثار آنها را به چاپ برسانم. امیدوارم امسال بودجه‌ای داشته باشم تا سروده‌های این دو شاعر را چاپ کنم. البته کاری که امسال کردم، انتشار گزیده‌ای از زیباترین و معروف‌ترین سروده‌های ادبیات ایتالیاست که در نمایشگاه بین‌المللی کتاب به همراه «گزیده‌ای از زیباترین و معروف‌ترین سروده‌های ادبیات یونان و روم باستان» در دسترس خوانندگان عزیز نهادم و پسر من این افتخار بسیار عظیم را به دست آورد تا این دو اثر را به همراه یکی دیگر از جدیدترین آثار داتته به مقام معظم رهبری در طول دیدارشان از نمایشگاه کتاب، خاضعانه و با نهایت احترام تقدیم بدارم که این نیز برای من بسیار حائز اهمیت و افتخارآمیز بود که بدانم ترجمه‌های بسیار ناچیز این کمترین، به نظر مبارک ایشان رسیده است. این کتاب اخیر، بنا به پیشنهاد من و با نظارت دقیق مسئولان فرهنگی شهر راوانا صورت گرفت و من آثار پنجاه‌تن از بزرگ‌ترین و معروف‌ترین شاعران ایتالیا از قرن دوازدهم میلادی تا قرن معاصر را برای خوانندگان عزیز ایرانی ترجمه کرده‌ام. یعنی از قدیس سان فرانچسکو دسیزی تا ماریولوتزی. همین‌طور هم ادبیات یونان و روم باستان که یقین دارم نخستین کتاب از سروده‌های شاعران دوران باستان روم و یونان در تاریخ پنجاه سال گذشته نشر در ایران باشد. من شش‌تن از معروف‌ترین شاعران دوران باستان را به خوانندگان ایرانی معرفی کرده‌ام و نه تنها متن لاتین، بلکه فرانسوی، ایتالیایی و انگلیسی را نیز در برابر متن فارسی قرار داده‌ام تا کار را برای خوانندگان آسان کنم. متأسفانه هنوز بسیاری از مردم، از وجود این دو کتاب جدید و نیز جدیدترین کتاب‌های داتته تحت عنوان «پیرامون سلطنت» و «پیرامون زبان عامیانه» که امسال چاپ کرده‌ام اطلاع ندارند.

فراخوان

نخستین دوره جایزه ادبی جلال آل احمد

اولین دوره جایزه ادبی جلال آل احمد با مشارکت معاونت فرهنگی وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی و موسسه خانه کتاب، دوم آذرماه ۱۳۸۶، هم‌زمان با سالروز تولد نویسنده توانا و صاحب‌سبک، جلال آل احمد، برگزار می‌شود.

موضوع‌های مورد ارزیابی هیت داوران عبارتند از:

- داستان بلند
- تقد ادبی
- داستان کوتاه
- کتاب تاریخ نگاری
- کتاب مستند نگاری

از تمامی نویسندگان، منتقدان، ادیبان و تاریخ‌نگاران دعوت می‌شود. آثار خود را که در سال ۱۳۸۵ به چاپ رسیده‌اند، تا تاریخ ۳۱ شهریور ماه ۱۳۸۶، به دبیرخانه جلال آل احمد ارسال کنند.

نشانی دبیرخانه: تهران، خیابان انقلاب اسلامی، بین خیابان فلسطین و برادران مظفر جنوبی، ساختمان شماره ۱۱۷۸، طبقه اول، تلفن: ۶۶۹۶۶۲۱۲ - ۶۶۹۶۶۲۱۳ داخلی ۱۲۹۶

دبیرخانه دبیران

دبیرخانه دبیران

فراخوان

جایزه کتاب فصل

خانه کتاب با هدف حمایت از کتاب‌های برتر و تشویق مولفان، مترجمان و مصححان متعدد و شایسته کشور و برای ارتقاء دانش جامعه اسلامی و پیشبرد فرهنگ کتاب و کتابخوانی در کشور، نخستین جایزه کتاب فصل را برگزار می‌کند.

موضوع‌های مورد ارزیابی، تمامی کتاب‌های چاپ اول منتشر شده در هر فصل از سال است به جز کتابهای کمک‌درسی و آموزشی.

دبیرخانه کتاب فصل، از تمامی نویسندگان، مترجمان، مصححان و ناشران کشور دعوت می‌کند برای شرکت در این جایزه، آثار خود را که در فصل تابستان منتشر کرده‌اند به دبیرخانه کتاب فصل ارسال کنند.

نشانی دبیرخانه تهران، خیابان انقلاب، بین خیابان فلسطین و صبا جنوبی، ساختمان شماره ۱۱۷۸، خانه کتاب، طبقه همکف.

تلفن: ۰۲۱-۶۶۹۶۶۲۰۳ و ۰۲۱-۶۶۳۱۵۲۹۹

عملیات رمضان و سوابق رزمی تیپ ۲۷ در «همپای صاعقه»

صدای بی سیم در گوش مخاطب

«ضربت متقابل» کتاب دوم از مجموعه کتاب‌های حماسه ۲۷ است. نخستین کتاب این مجموعه با نام «همپای صاعقه» در سال ۱۳۸۰ طی ششمین دوره انتخاب کتاب سال دفاع مقدس رتبه برتر رشته پژوهش را کسب کرد که درباره تاریخچه تیپ ۲۷ محمد رسول‌الله و نقش آن در عملیات‌های فتح‌المبین و بیت‌المقدس بود.

«ضربت متقابل» به حوادث تابستان سال ۶۱ و عملیات رمضان و سوابق رزمی تیپ ۲۷ می‌پردازد که در ۸۴۲ صفحه توسط انتشارات مستند فرهنگسرای پایداری با همکاری سازمان فرهنگی هنری شهرداری تهران و لشکر ۲۷ مکانیزه محمد رسول‌الله (ص) چاپ شده است. آخرین اثر گل‌علی بابایی در اولین روز رونمایی با واکنش‌های متعدد صاحب‌نظران و نویسندگان روبه‌رو شد.

علیرضا کمری، پژوهشگر و نویسنده دفاع مقدس با اشاره به اعتبار و ارزش اسنادی و ارجاعی «ضربت متقابل» گفت: «تامل در عنوان هر دو کتاب - همپای صاعقه و ضربت متقابل - و مشخصه‌های برون‌متنی آن نشان می‌دهد که اگرچه این آثار بنا بر اندیشه کارنامه، تاریخچه و گزارش متمرکز بر رویدادنگاری و حوادث رخ داده حول و حوش عملیات‌ها باشند اما باید دقت کرد که آیا این کتاب‌ها رویدادنگارانه هستند یا نه.»

تولد گونه جدید «یگان نویسی»

کمری در پاسخ به این پرسش به چهار ویژگی «ضربت متقابل» اشاره کرد و افزود: «در میان انواع نوشته‌های رویدادنگارانه یا تاریخ‌نگارانه جنگ تا به حال یگان‌نویسی یا لشکر‌نویسی نداشتیم. کتاب‌ها پیش از این به شرح عملیات، توضیح یک فعالیت و ... می‌پرداختند اما کتابی که تاریخچه و چند و چون عملکرد یک یگان در یک عملیات را در خود داشته باشد تا به حال سراغ نداشتیم. بنابراین به لحاظ موضوعی گونه‌ای جدید به عرصه رویدادنگاری جنگ به نام «یگان‌نویسی» یا «لشکر‌نویسی» اضافه شده است.»

نویسنده کتاب «یاد مانا» با تأکید بر سنت نقلی حاکم بر جامعه ایرانی، نوع واقعه‌نگاری این کتاب را نیز نقل دانست و گفت: «ما در این موضوع نیز مثل جنگ در حال تجربه کردن مراحل هستیم.» وی استفاده از زبان عاطفی و احساسی در کتابی با مشخصه واقع‌نگاری مبتنی بر نقل و متأثر از سنت کهن تاریخ‌نگاری را دیگر ویژگی کتاب «ضربت متقابل» ارزیابی کرد و اظهار داشت: «حماسه یکی از گونه‌های کهن ادبیات است. وقتی نام یک اثر را «حماسه» می‌گذاریم بیان‌کننده نوع نگرش و مفروضات ماست. اما در این دو کتاب از نوعی آرایه بیانی - تشبیهی نیز برای نقل معنا استفاده می‌شود. به مفهوم دیگر کتاب درگیر دنیای تاریخ و ادبیات است.»

این پژوهشگر با دلالت‌های تاریخی این کتاب، آن را از منابع تحقیق در تاریخ جنگ عنوان کرد و با اشاره به تلفیق روایت با مکالمات بی‌سیم این اقدام

و به کتاب ضمیمه شود.

طرح مطالعاتی صد ساله برای جنگ

کمری فصل‌های اول تا ششم را مقدمه‌ای برای ورود به فصل هفتم ارزیابی کرد و پیشنهاد داد نویسنده با کمک گرفتن از ارجاع‌های داخلی، به مآخذ اشاره کند تا خواننده خسته نشود.

این پژوهشگر دفاع مقدس با بیان این که «می‌توان برای این جنگ طرح مطالعاتی صدساله نوشت» خواستار همکاری سازمان‌ها و افراد دیگر در انجام کارهای پژوهشی درباره دفاع مقدس شد.

روایت جنگ با تلاش مضاعف

اصغر کاظمی، نویسنده و محقق ادبیات دفاع مقدس نیز جنگ ایران را با سایر جنگ‌ها متفاوت ارزیابی می‌کند و می‌گوید: نوشتن و روایت دفاع مقدس تلاش مضاعفی را می‌طلبد.

این نویسنده درباره کتاب «همپای صاعقه» می‌گوید: «در این کتاب علاوه بر طیف گسترده‌ای از روایت‌ها درباره مسائل نظامی و رویدادهای جاری، به احساسات یک رزمنده ساده در خط مقدم نیز توجه شده است. گردآوری طیف گسترده‌ای از افراد - از فرماندهان ارشد تا رزمندگان - در یک مجموعه کار ساده‌ای نیست.»

از نگاه کاظمی عقب‌نشینی با کمترین تلفات نوعی پیروزی به حساب می‌آید و جزئی از جنگ است که در این کتاب حجم زیادی از مطالب را دربرمی‌گیرد.

انعکاس دغدغه‌های یک فرمانده و فشارهای موجود برای عقب‌نشینی، روحیه رزمندگان و ... از نکات مثبت دیگری بود که کاظمی درباره کتاب «همپای صاعقه» به آنها اشاره کرد.

بودجه، زمان و اطلاعات

نیازهای محققان جنگ

سردار سعید قاسمی، نویسنده و محقق دفاع مقدس نیز نبرد رمضان را یکی از مراحل شبهه‌برانگیز جنگ تحمیلی عنوان کرد که باید برای شبهات و پرسش‌ها، پاسخ‌هایی شایسته داده شود.

وی با اشاره به سختی کار تحقیق درباره جنگ و ارزش اسناد و مدارک و آسیب‌هایی که به آنها می‌رسد افزود: «ضعف کتاب، نبود نقشه‌هایی برای تشریح بیشتر عملیات است. حتی شاید برای هر چهار صفحه یک نقشه لازم باشد، زیرا محققانی که کاملاً در جریان اتفاقات عملیات رمضان و مشکلات آن بودند شاید از صحبت‌های شهیدان خرازی و همت سردرپیورند، اما دیگران به نقشه‌ها و عکس‌های ماهواره‌ای نیاز دارند تا کاملاً مطلع شوند.»

به عقیده قاسمی باید برای تحقیقات زمان بر جنگ بودجه خوبی اختصاص داد زیرا تاریخ بعد از مدتی نمی‌تواند به اسناد اصلی دست یابد.

قاسمی از سازمان‌های پژوهشی، فرهنگی و نظامی خواست تا اطلاعات خود را به خوبی بایگانی کنند و آنها را در اختیار محققان قرار دهند.

آنقدر پولدار نشده‌ام که کتاب غیر اورجینال بخرم!

www.oxfordiran.com

فرهنگ‌ساز مرکزی: انقلاب، رهبری درب اصلی دانشگاه، مجتمع فرزند، طبقه ۲-، وامد ۱۱۳

تلفن: ۶۶۹۶۱۳۸۶

موسسه انتشاراتی فرهنگی انتشارات نور

نماینده و توزیع‌کننده انحصاری محصولات انتشارات دانشگاه آکسفورد در ایران (ELT)

دفتر مرکزی: بلوار کشاورز، خیابان شهید عبدالله (آده)، کوچه افشین، پلاک ۸

تلفن: ۴-۸۹۹۸۳۰۵۱

دکتر اسدالله بادامچیان از کتاب «بررسی تحلیلی نهضت آزادی» می گوید

کالبدشکافی یک تشکل

نهضت آزادی از جمله تشکل هایی بود که از ابتدای دهه چهل پایه گذاری شد. دکتر اسدالله بادامچیان که از سال ۱۳۴۰ در حوزه این تشکل حضور یافته و حضور وی تا سال ۴۲ ادامه داشته، با نگارش کتاب «بررسی تحلیلی نهضت آزادی ایران» بر آن شده است تا زمینه پیدایش و عملکرد این تشکل را با رویکردی تاریخی - تحلیلی مورد بازکاوی قرار دهد. دکتر بادامچیان متولد ۱۳۲۰ تهران و دارای دکترای روابط بین الملل، فوق لیسانس علوم سیاسی و نیز تحصیلات حوزوی در حد سطح است و تاکنون بالغ بر ۵۰ جلد کتاب تالیف کرده است. آنچه در پی می آید حاصل گفت و گوی کتاب هفته با وی درباره کتاب «بررسی تحلیلی نهضت آزادی ایران» است.

در حال حاضر چه آثاری را در دست نگارش دارید و آخرین اثری که از شما منتشر شده، چیست؟ امسال سه کتابم تقریباً کامل شده، یکی «پیش درآمدی بر اندیشه سیاسی امام (ره)» است که به نظر می رسد بحثی مفید باشد، به خصوص که جای این بحث در بررسی هایی که درباره اندیشه سیاسی امام شده، خالی بود. این که اصلاً اصل، اندیشه سیاسی امام (ره) چه بوده و چه تفاوتی با اندیشه های کلان در غرب و دنیای مارکسیسم و دنیای افکار ملی گرایانه و مکاتب مختلف دارد، از جمله مباحثی است که در این کتاب در حدی که برای عموم قابل مطالعه باشد به آن پرداخته ام. «هبانی روش تحلیلی سیاسی» هم که ده سال قبل آن را چاپ کرده بودم، کتابی است که در حوزه تحلیل سیاسی همواره قابل توجه اساتید و دانشگاهیان و صاحب نظران و سیاسیون بوده است؛ چند سال بود که مایل بودم در آن تجدید نظر کنم که این تجدیدنظر حدود دو سال طول کشید. فکر می کنم با این بازنگری که در آن انجام دادم، کتاب بسیار مفید و موثری شده باشد، کتاب سومی که نوشته ام و در حال تکمیل مباحث آن هستم، دارد آخرین مرحله را در انتشارات می گذرانم. این کتاب درباره یک موضوع نو و ابتکاری است به نام «روشنگری و

روش اندیشی در ایران». روشنگری جریانی است که از زمان فتحعلی شاه قاجار با موریه انگلیسی و کتاب «حاجی بابا» پیش وارد ایران شده. بعد هم با میرزا صالح شیرازی - که فراماسون بود - ادامه یافته است. روشنگری به هر حال یک جریان غربی و وارداتی است که در طول جریان مشروطه شکل گرفت. حرکت هایی نظیر نهضت جنگل و قیام و شورش محمدعلی خان پسیان، نحوه مواجهه رضاخان با مسئله مشروطه، نهضت ملی شدن نفت و وقوع انقلاب اسلامی ایران از جمله جریان هایی است که باید در آن به جریان روشنگری بادی منصفانه نگاه شود.

بدین معنا که هم نقاط مثبتش را ببینیم و هم نکات منفی را، به نحوی که ماهیت جریان هم روشن شود. روشنگری یک جریان وارداتی است که سنت را قبول ندارد، ملی گرایی را قبول ندارد، چون هویت ملی را قبول ندارد و می گوید باید تابع غرب شد. ما در مقابل این روشنگری، جریان باززندی داریم به اسم روش اندیشی. روش اندیشان انتلیکتوئل نیستند. امیرکبیر مثل ملکم خان نیست، پس اسم او را نمی توانیم بگذاریم روشنگر. افرادی مثل امیرکبیر، شهید بهشتی، شهید مطهری، سیدجمال الدین اسدآبادی، مرحوم شیخ

محمد عبده، علامه طباطبایی و ... اینها روشن اندیشان اسلامی هستند؛ بنابراین واژه ای را که به کار گرفتم، روشن اندیشی است و این روشن اندیشی به معنای نواندیشی هم هست؛ یعنی امیرکبیر یک نواندیش اسلامی است. به نظرم این کتاب، کتاب بسیار جالبی خواهد بود زیرا بحث نویی را مطرح می کند.

در سال های گذشته بخشی از وقت شما مصروف تاریخ نگاری شده، از جمله کتاب هایی مثل «بررسی تحلیلی نهضت آزادی» روش تاریخ نگاری و رویکرد شما به این حوزه از تاریخ سیاسی معاصر چگونه بوده است؟

وظیفه سنگینی بردوش امثال من است. من از نوجوانی خواسته و ناخواسته در میدان سیاست حضور پیدا کردم.

منزل مرحوم پدر من در خیابان پامنار بود یعنی در کوچه بالایی منزل مرحوم آیت الله کاشانی. در سال ۱۳۲۶ من شش سال داشتم و از همان زمان، درگیری ها و تظاهرات مربوط به نهضت ملی شدن نفت برای من درس خواندن داشتم، از پایان کلاس اول دبستان روزنامه می خواندم و به مطالعه کتاب هم علاقه مند بودم. کلی کتاب خواندم؛ در مدرسه هم یک مجموعه به نام مبارزین

اسلام راه انداختم. به بچه ها کتاب می دادیم؛ سال های نهضت ملی شدن صنعت نفت بود و در همه جای کشور جو سیاسی حاکم بود؛ ما هم وارد میدان سیاست شدیم بعد هم به تدریج به نهضت امام (ره) وصل شدیم. حضور من در مرکزیت فعالیت های سیاسی چه در موفله اسلامی و چه گروه های دیگر از من کسی ساخت که به تاریخ این مملکت کاملاً آشناست و از این رو ضروری می دانم آنچه را از تاریخ می دانم برای استفاده نسل های جدید که وارث این انقلاب هستند بازگو کنم. بحث نهضت آزادی، بخشی مهم از تاریخ این مملکت است و من این کتاب را درباره چگونگی پیدایش این جریان و تشکیلات و نوع فعالیتشان نوشتم. این مجموعه، مجموعه ای ناهمگون بود یعنی در آن کسانی نظیر آیت الله طالقانی که یک روحانی حوزوی و مفسر قرآن

بود حضور داشت تا مرحوم آقای بازرگان که یک دانشگاهی بود و چنان که در کتاب «مسئله وحی» اش اشاره کرده، خود می گوید: «ما تربیت شدگان غرب هستیم». من در این کتاب به این مسئله پرداخته ام که این مجموعه چگونه پدید آمدند، چگونه گرد هم جمع شدند و اینها که در جبهه ملی بودند چرا آمدند و یک نهضت آزادی اسلامی راه انداختند. آیا این کار را به اقتضای زمان انجام دادند یا انگیزه دیگری داشتند؟ اینها چه می کردند؟ چرا با امام اختلاف داشتند، مگر امام رهبر نبود؟ چرا آقای بازرگان در سال ۵۷ که به نوفل لوشاتو می رود در مصاحبه اش با حامد الگار - که خود دولت نهضت آزادی آن را چاپ کرده - می گوید من با امام دائم اختلاف داشتم. چه دلیل دارد که یک مجموعه، این طور با امام اختلاف داشته باشد؟ چرا بازرگان بعد از نخست وزیری با امام اختلاف دارد؟ اختلاف سر چیست؟ چرا به امام اصرار می کند که شاه و سلطنتش بماند و او نخست وزیر شود و این طرز تفکر از کجا می آید؟

بازتاب انتشار این کتاب در بین طیف های گوناگون مخاطبان چگونه بود؟

من در واقع به نوشته های خودشان استناد کردم و سعی کردم احساسات، عقیده و سلیقه سیاسی ام در این پژوهش اثر نگذارد تا مبادا آن را از مسیر واقع نگری بیرون ببرد. بعد از نوشتن این کتاب، دوستان نهضت آزادی احساس نگرانی کردند. جناب دکتر ابراهیم یزدی چندین بار مصاحبه کرد و حتی در یکی از مصاحبه ها گفت: «اگر آقای بادامچیان هزار صفحه هم در مورد نهضت آزادی بنویسد، کسی اعتنای نمی کند. خبرگزاری ها در این باره از من پرسیدند، گفتم اولین کسی که - هنوز ما هزار صفحه نوشته - اعتنا کرده خود آقای دکتر یزدی است. بعد خیلی موضع گیری کردند. من یک بار در پاسخ یکی از خبرگزاری ها گفتم من عقیده ام را در این کتاب نوشته ام و اگر اینها نظر دیگری دارند می توانند جوابش را بنویسند.

اگر جایی خلاف نوشته ام، بنویسند این خلاف است. آنها نتوانستند نکته خلافی در این کتاب پیدا کنند چون هر چه هست، مستند است، نقل قول مستقیم است،

بر اساس احساسات نیست.

از نظر شما مهمترین موضوعاتی که در کتاب مطرح شده چیست؟

مسائل پشت پرده صحبت های آقای بازرگان را با امام و شاه و دیگران مطرح کرده ام.

بحث مهم این بود که در سال ۵۷ دستور سرلشکر مقدم رئیس ساواک، آقای بازرگان را دستگیر کردند. برای شخصی مثل من که در آن زمان در عمق جریانات یعنی گروه مخفی اداره کننده جریانات سال ۵۶ و ۵۷ و عضو شورای مرکزی آن مجموعه بودم، جالب بود که چرا آقای بازرگان را گرفتند؛ چون هیچ دلیلی نداشت. بعد متوجه شدیم که شاه می خواسته با ایشان ملاقات کند و برای این که این موضوع در بین مردم بازتاب منفی نداشته باشد، آقای بازرگان را به ساواک بردند و بعد هم او را خیلی محترمانه پیش شاه بردند و شاه با او صحبت کرد که: «بیا و نخست وزیر من شو. من با آمریکا صحبت کردم و موافقتشان را گرفته ام، من می خواهم سلطنت کنم، شما هم دولت را اداره کن.» او گفته بود: «من نخست وزیر نمی شوم. شاه گفت چرا؟ گفت: اگر بشوم آبرویم می رود. شاه گفت: رهبرتان که مصدق بود نخست وزیر من بود بازرگان گفت: آخر آقای بروجردی و آقای کاشانی با او مخالفت نمی کردند، ولی اینجا آقای خمینی کاملاً مخالف است. مرجع، مخالف است؛ مگر این که بروم از آقای خمینی بپرسم و ایشان راضی کنم که قبول کند.

بعد هم بازرگان به پاریس رفت تا با امام صحبت کند که شاه بماند، ایشان نخست وزیر شود و امام هم مرجع تقلید؛ کشور را اینها اداره کنند و شاه سلطنت کند.

اینها را باید در تاریخ نوشت و این کتاب هم به همین علت از یک پشتوانه دقیق و واقع گرایانه تاریخی برخوردار است، کتاب مفیدی است.

بعضی از مخالفان این نوع سیاست و همین طور طرفداران نهضت آزادی هم وقتی آن را خواندند از مشی معتدل و پژوهشی آن تقدیر کردند. من از همه آنها متشکرم و هنوز هم در انتظارم که اگر نهضت آزادی و علاقه مندان به این مجموعه، نقدی بر این کتاب دارند، بنویسند تا من در چاپ های بعدی تصحیح کنم.

نگاهی به ترجمه حسین استادولی از قرآن کریم

سطرهای زلال

و نیز در معارف الهی قرآن کریم به تصریح قرآن و روایات، محکم و متشابه، تنزیل و تأویل، ظاهر و باطن و جبری و تطبیق وجود دارد که همه آنها باید در ترجمه لحاظ شود و گرنه ممکن است موجبات بدفهمی و انحراف را فراهم آورد.

همچنین از نظر تاریخی، آیات فراوانی هست که در مورد خاصی نازل شده و به اصطلاح، شأن نزول دارد که در ترجمه باید به طور گذرا به آنها اشاره گردد و گرنه خواننده دچار سرگردانی شده و فهم درستی از آیه به دست نمی‌آورد.

همه این امور، لازم می‌دارد که مترجم در علوم گوناگونی چون ادبیات عرب، فقه، کلام، تاریخ، حدیث و سایر علوم اسلامی دست داشته باشد تا در موارد لازم بتواند از آنها بهره‌گیری کند. در این ترجمه مسائل مذکور مورد توجه قرار گرفته، و برای هر کدام نمونه‌های فراوانی هست که نیاز به ذکر ندارد و خواننده محترم خود به خوبی درمی‌یابد.

۵- جداسازی شرح از متن: در این ترجمه، توضیحات، کاملاً از متن جداسازی شده و دقیقاً میان کلام خالق و مخلوق امتیاز برقرار گردیده است. توضیحات کوتاه و ضروری تر در متن و میان پرانتز قرار گرفته و توضیحات نسبتاً بلندتر در پاورقی آمده است.

البته معتمد که وسواس زیاد در این باره مطلوب نیست، چرا که ترجمه را از حیز انتفاع خارج می‌کند و خواننده را میان انبوه کرده و پراکنده و سرگردان می‌سازد. لذا در موارد بسیاری مرجع ضمیر به جای ضمیر ذکر شده و یا مشار الیه محذوف، در متن ترجمه، مذکور افتاده و از آوردن پرانتز و گروه در این موارد پرهیز شده است.

۶- استفاده از واژه‌های معمول عربی در زبان فارسی: در این ترجمه فارسی‌گرای افراطی به کار نرفته و واژه‌هایی مثل ایمان، یقین، انفاق، هدایت، زکات، صدقه، قرض، دنیا و آخرت و امثال اینها که همه مسلمانان با آنها آشنایند، ترجمه نشده است.

نقد و بررسی متن این تازه‌ترین ترجمه فارسی از قرآن مجال مناسب خود را می‌طلبد اما با توجه به تسلط مترجم بر ادبیات کهن عرب، تخصص او در علوم قرآن و حدیث و معارف دینی، موشکافی و دقتی که به آن پایبند است و به ویژه پیشینه او در نقد، ویرایش، اصلاح و یافتن لغزشگاه‌های ترجمه قرآن، انتظار می‌رود که این ترجمه عاری از لغزش‌های دیگر مترجمان باشد.

که در اوج فصاحت و بلاغت است و این یکی از وجوه اعجاز آن به شمار می‌آید، به همه امور بلاغی که در ادبیات عرب مطرح است، از قبیل ذکر و حذف، تعریف و تکبیر، تقدیم و تأخیر، حقیقت و مجاز، التفات، ایجاز و اطناب، تشبیه، استعاره، کنایه، اشاره و... توجه داشته و در بیان خود آنها را به کار برده است. بدیهی است که رعایت همه این امور، کار ترجمه را بر مترجم دشوار می‌سازد و بیشتر اشکالات و اشتباهاتی که در ترجمه‌ها دیده می‌شود ناشی از عدم توجه به همین امور است. در این ترجمه کوشش شده که امور مذکور رعایت شود و در ترجمه منعکس گردد.

۴- توضیحات لازم: از آنجا که قرآن کریم به منزله قانون اساسی اسلام است، در تبیین قوانین خود بیشتر به بیان کلیات بسنده نموده و شرح و تفسیر و تفصیل آن را به سنت و اکتدار کرده است. در قرآن کریم، نسخ و منسوخ، مجمل و مبین، مطلق و مقید، عام و خاص و... وجود دارد که فهم مراد از آنها بدون مراجعه به سنت امکانپذیر نیست. از این رو باید در ترجمه آیات الاحکام - هر چند به طور اشاره - به این امور اشاره کرد.

با توجه به امور مذکور که در برخی مقالات به تفصیل به آنها اشاره داشته و نمونه‌هایی ذکر کرده‌ام، به پیشنهاد برخی از دوستان گرامی، در اواخر سال ۷۵ به ترجمه‌ای مستقل دست یازیدم و پس از طی مراحل و مشکلاتی چند که ذکر ملال‌انگیز آنها ضروری نیست، ترجمه حاضر را با شرح و توضیحات لازم پدید آوردم. بدیهی است که توقع می‌رود این ترجمه واجد مزایای ترجمه‌های پیشین و فاقد نقایص و معایب آنها باشد. البته این هدفی است که در نظر بوده، اما تا چه اندازه توفیق حاصل کرده است، داوری را به عهده اهل نظر و متخصصان فن می‌نهم.

ویژگی‌های این ترجمه عبارتند از:
۱- دقت و صحت: در این ترجمه سعی شده که ترجمه‌ای دقیق و صحیح ارائه گردد. بدین منظور، نخست بدون مراجعه به تفاسیر، فقط با استعانت از کتاب‌های لغت و اطلاعات پیشین و سوابق ذهنی، آیات کریمه ترجمه شد، سپس آیه به آیه به تفاسیر معتبر مانند المیزان، مجمع البیان، کشاف و... مراجعه گردید و اصلاحات فراوان صورت گرفت. این ترجمه گرچه بیشتر بر اساس بیان تفسیر المیزان صورت گرفته، ولی پایبند آن نبوده و به تفاسیر دیگر نیز نظر داشته است.

۲- سلامت و روانی عبارات: پس از آن که از دقت و صحت ترجمه مطمئن شدم، به برخی تفاسیر مانند تفسیر نمونه و هر جا واژه یا عبارت یا تعبیری بهتر و زیباتر یافتم آنها را در ترجمه وارد نمودم. در این ترجمه از ترجمه لفظ به لفظ خودداری کردم و عبارات را بر اساس دستور زبان فارسی پرداختم. بنابراین، در این ترجمه میان دقت و صحت از یک سو، و روانی عبارت از سوی دیگر جمع شده و هیچ یک فدای دیگری نگردیده است.

۳- توجه به ادبیات قرآنی: قرآن کریم از آن جهت

حسین استادولی، نامی آشنا و یادآور دقت و تحقیق در عرصه تصحیح، ترجمه، ویرایش، تحشیه و نقد نگارش‌های اسلامی به ویژه در علوم قرآن و حدیث است. آملی شیخ مفید به تصحیح او کتاب سال ۱۳۶۳ شد. قرآن حکیم به ترجمه و توضیح [شادروان] دکتر سید جلال الدین مجتبی و ویرایش او در سال ۱۳۷۱ مورد تشویق قرار گرفت. در سال ۱۳۸۴ عنوان "خادم القرآن" یافت. "بحر المعارف" اثر ملا عبدالصمد همدانی - که از آثار ارزشمند و مفصل در عرفان اسلامی و معارف شیعی است - در سه جلد قطور به تصحیح، ترجمه و تحشیه او از سوی انتشارات حکمت منتشر شده و نمونه‌ای از کوشش‌های ارزشمند اوست. ویرایش ترجمه شادروان مهدی الهی قمشه‌ای، مرحوم آیت‌الله علی مشکینی و دکتر سید علی موسوی گرمارودی از قرآن کریم را در بخشی از کارنامه خود دارد. افزون بر برخی آثار کم حجم تر در علوم اسلامی، دارای نقدها، مقالات یا سلسله مقالاتی ارزشمند و شناخته شده درباره قرآن، لغزشگاه‌های ترجمه قرآن یا برخی ترجمه‌های معاصر قرآن است.

نوشته حاضر به معرفی ترجمه حسین استادولی از قرآن کریم می‌پردازد. اشاره‌ای کوتاه نیز به برخی از کاستی‌های ظاهری آن دارد.

مشخصات کتاب

القرآن الکریم عنوان روی جلد این کتاب شریف به همراه ترجمه، توضیحات و سخن مترجم آن - حسین استادولی - است. این اثر شامل ۶۰۴ صفحه متن قرآن، ۶۰۴ صفحه ترجمه روبه‌رو به همراه توضیحات کوتاه و پانویس‌های توضیحی، ۶ صفحه سخن مترجم و دیگر صفحات آغازین و پایانی (در مجموع ۱۲۲۰ صفحه) می‌شود. انتشارات آسوه آن

را با کاغذ سفید به قطع وزیری در شمارگان ده هزار نسخه به بازار عرضه کرده است. متأسفانه نام مترجم بر روی جلد کتاب نیامده است و جادارد که ناشر هر چه سریعتر نسبت به رفع این نقیصه اقدام کند.

چرا ترجمه‌ای دیگر؟ حسین استادولی در زیر عنوان "سخن مترجم" انگیزه خود را از اقدام به ترجمه‌ای دیگر از قرآن با وجود ده‌ها ترجمه دیگر چنین بیان می‌کند:

در بررسی ترجمه‌های موجود، علاوه بر آگاهی از زحمات توانفرسا و حسن نیت مترجمان گرامی، به این نتیجه رسیدم که هر کدام از آنها مزایایی دارد و معایبی، بدین قرار: پایبندی شدید به حفظ امانت، و خروج از روش درست ترجمه

تقیّد به روانی عبارات، و عدم تعهد به حفظ متن فارسی گرای مفرط و آوردن واژه‌های نامناسب ضعف آگاهی مترجم از زبان مبدأ ضعف آگاهی مترجم از زبان مقصد غفلت و سهل انگاری و عدم تحقیق لازم اعمال سلیقه شخصی و خلط ترجمه و شرح ترجمه بدون شرح و توضیحات ضروری آوردن شرح‌های غیرلازم و نامربوط به فهم آیه، در ترجمه‌های تفسیری.

و درباره ترجمه خود می‌گوید:

ارتباط با خدا

ترجمه استاد مهدی الهی قمشه‌ای
به خط استاد حاج غلامرضا مجید

چنین آرزوی قلوبی طاعت و عبادت شما
بندگان مؤمن و خداوند، انتشارات محمد فر
رومستای کسب فواید معنوی و باوری شما تر
توسل به حضرت علی مجموعه ادبیه نایب،
کابل، سمات، سیاح، نور، فرج، توسل،
امام زمان (ع)، وحدت، نسبا جمعه و زیارت
عاشورا را در کتاب ارتباط با خدا با ترجمه
نویس و روان استاد مهدی الهی قمشه‌ای و
خط نفیس و زیبای استاد حاج غلامرضا مجید
به اطلاع بندهان عرضه میدارم.
انتداسی دعا

دفتر فروش: خیابان ناسیر خسروی،
کلیسویه حاج نسیب، پلاک ۲۰
تلفن: ۷۷۵۲۱۰۷۵، ۷۷۱۱۹۹۹۰
۷۷۵۲۱۰۷۵، ۷۷۱۱۹۹۹۰
دفتر مرکزی: میدان هفت تیر، خیابان
فلسطری، پلاک ۷۳، طبقه سوم
تلفن: ۸۸۲۰۹۲۰، دورنگار: ۸۸۲۱۱۳۸۱
WWW.MOHAMMADRFG.COM
E-MAIL: INFO@MOHAMMADRFG.COM
۸۸۲۰۹۲۰

نویسندگان کودک و نوجوان و ساختارشکنی در طنز

خنده فیلسوفان کوچک

هنوز تکلیف ما با این دوره روشن نشده، تا آنجا که احمد عربلو، معتقد است: «ما باید یک بار برای همیشه، تکلیف خود را با دوره نوجوانی و تعریف نوجوان روشن کنیم اما اگر بر اساس تعاریف موجود بپذیریم که این دوره، ۱۲ تا ۱۶ سالگی را دربرمی گیرد، بنابراین می توان برای این گروه سنی خاص، طنزی ویژه پدید آورد.»

وی با اشاره به این که همه مسائل را در قالب طنز می توان مطرح کرد می افزاید: «فلسفه و تاریخ، حتی بسیاری از مناسبت ها را می توان به زبان طنز و در قالب کتاب برای نوجوانان بازگو کرد. آنچه اهمیت دارد، شناخت ما از دنیای نوجوانان و مشکلات و مسائل آنان است نویسندگان طنزپرداز باید با شناخت روحیات نوجوانان به شکستن قالب های پیردازند بدون آن که طنز را با هجو و هزل بیامیزند و مخاطبان خود را کوچک ببندارند و به جای طنزپردازی به گفتن جوک و فکاهه روی آورند.»

عربلو معتقد است: «کسانی می توانند به خلق کتاب های طنز آمیز ماندگار برای نوجوانان پردازند که به دنبال مفاهیمی بروند که این گروه سنی با آن دست به گریبان هستند. برای نمونه افت تحصیلی، فاصله نسل ها، ارتباط با پدر و مادر و اطرافیان و... مسائلی است که نوجوانان را به خود مشغول داشته است. همچنین نویسندگان باید به روز باشند و از کهنه نویسی پرهیز کنند.»

رحماندوست، نبود تعریفی مشترک از دوره نوجوانی را در گروه مسائل فرهنگی، سیاسی و اجتماعی کشور می داند و معتقد است: «بچه های ما زود بزرگ می شوند و به عبارتی می توان گفت از دنیای کودکی به بزرگسالی پرتاب می شوند، بدون آن که نوجوانی را تجربه کنند.»

وی می پندارد، از آنجا که نوجوانی به جوانی و بزرگسالی پهلو می زند، نوجوانان می توانند لایه های پنهان طنز را دریابند.

شعبانی یکی از تفاوت های نوجوان و جوان را در تجربه نکردن بسیاری از تجربه های تلخ می داند و می گوید: «آنچه به عنوان زبان مخفی شکل گرفته، بیشتر ویژه دوره نوجوانی است. به طور کلی می توان گفت نوجوانان، دنیای خاص خود را دارند و آنجا که به استعاره پناه می برند، طنزی در کلامشان شکل می گیرد.»

تصویرگران طنزپرداز

تصویرگری هم چون نوشتن است، کسانی می توانند به تصویر کردن متون طنز آمیز پردازند که زبان طنز را بشناسند و استعداد به تصویر کشیدن این گونه متون را داشته باشند، چرا که تصویر، تکمیل کننده متن است و ناگفته های آن را بازگو می کند.»

احمد عربلو، همچنین معتقد است: «باید تعامل نزدیکی میان طنزپردازان و تصویرگران وجود داشته باشد؛ ارتباطی که تا به حال نبوده یا بسیار کم رنگ بوده است زیرا تصویرگران، نیمی از کار را برعهده دارند و طنزپردازان، نیم دیگر را. اما در کتاب های طنزی که منتشر می شود و در اختیار خوانندگان قرار می گیرد، چنین چیزی دیده نمی شود.»

وی با اشاره به فقر در زمینه تصویرگری طنز می گوید: «ما تصویرگر خوب در زمینه طنز کودکان و نوجوانان نداشته و نداریم، از طرفی نویسندگان ما تاکنون به تصویرگران الگو نداده اند و چه خوب است اگر ناشرانی چون کانون پرورش فکری، رشد، مدرسه و... به تصویرگران الگو داده و به آنان اعتماد کنند تا آنان بتوانند راهی مناسب برگزینند.»

شاعر مجموعه «شعرهای بی خیال میرزا»، می پندارد، نویسندگانی که دنیای بچه ها را می شناسند، می توانند به خوبی از امکانات این جهان استفاده کنند و با به خدمت گرفتن عنصر اغراق، دغدغه های کودکان را محور قرار داده و گریزی هم به دنیای بزرگترها بزنند.

اما مصطفی رحماندوست و محمدرضا شمس بر خلاف شعبانی، طنز موقعیت را برای کودکان موثرتر و قابل فهم تر می داند و این همان چیزی است که در کتاب های طنز کودکان ما، بیشتر در پی ایجاد طنز در کلام هستند و کمتر به موقعیت، فضا سازی، فیزیک شخصیت ها و... فکر می کنند.

احمد عربلو، هر دو قالب را موثر می داند و می گوید: «کودکان امروز، خلاق و باهوش اند و از قدرت درک بالاتری برخوردارند، از طرفی نمی توان نقش رسانه های گروهی را بر زندگی و طرز تفکر آنان نادیده گرفت، بنابراین طنزپردازان، آسان تر از گذشته می توانند با آنان از مسائل مختلف سخن بگویند و این همان چیزی است که موجب می شود بچه ها، مخاطب هر دو گونه، طنز موقعیت و طنز کلامی باشند.»

نویسنده مجموعه «در کوچه های خنده دار تاریخ»، مخاطب شناسی را یکی از اصول اصلی نوشتن برای کودکان و نوجوانان می داند و معتقد است: «تا زمانی که مخاطبان خود را شناسیم و از شهرهای کوچک و بزرگ، شرایط جغرافیایی و امکانات متفاوت مالی و اجتماعی مخاطبان خود آگاه نباشیم نمی توانیم به تفکیک مخاطبان از یکدیگر پردازیم.» احمد عربلو بر این باور است که برای کودکان چهار یا پنج ساله باید به دنبال طنز موقعیت بود و نه طنز کلامی، چرا که بچه ها در آن سن و سال، معنای کلمات را درک نمی کنند و تنها از موقعیت های خنده دار لذت می برند.

ضرورت شناخت دنیای نوجوانان

دوره نوجوانی، چگونه دورانی است؟ ویژگی های آن کدام است؟ از چه سن تا چه سنی را دربرمی گیرد؟ اینها پرسش هایی است با چندین پاسخ متفاوت. گویی

گفتن از زبان اشیای بی جان برای آنها طنز آمیز نیست بلکه خرق این واقعیت و تبدیل این جاندار (شیء بی جان) به جاندار دیگری، می تواند برای آنها خنده دار و جذاب باشد.»

وی معتقد است: «بچه ها، واقعیت ها را می توانند بر مبنای خیال تفسیر کنند، بنابراین، طنز پرداز موفق می تواند خیال کودکان را هم در قالب طنز به بچه ها منتقل کند اما تاکنون کتاب طنز موثر و جذابی برای این گروه سنی پدید نیامده، چرا که طنز کودکان، همواره از روی طنز بزرگسالان گرفته برداری شده است.»

رحماندوست با اشاره به این که بزرگترها هنوز نمی دانند بچه ها چه فانتزی هایی را واقعی می دانند می افزاید: «جوک هایی که بچه ها برای هم تعریف می کنند گاهی برای ما بزرگترها، بسیار بی مزه است در حالی که برای خود آنها بسیار جذاب و خنده دار بوده و طنز آمیز است.»

این شاعر و نویسنده کودک و نوجوان می افزاید: «ما نمی توانیم بچه های خردسال را به فکر کردن واداریم، چون در ویژگی های روان شناسانه آنها نمی گنجد، به همین خاطر، طنز تلخ و عمیق و به طور کل، کودکان آنچه را که لایه های پنهان داشته باشد در نمی یابند.»

کودکان و لایه های پنهان طنز

کودکان، پیش از هر چیز با تئین کلمات سر و کار دارند و بازی های کلامی، سرآغاز ورود آنان به دنیای ادبیات است و این همان چیزی است که می تواند سرمشق نویسندگان در زمینه نوشتن کتاب های طنز آمیز قرار گیرد؛ زیرا در پس این بازی های کلامی، جادویی وجود دارد که در عین انتقال معانی ساده به کودکان، موجب شگفتی و گشایش خاطر آنان هم می شود.»

اسدالله شعبانی همچنین بر این باور است که کودکان، پس از گذراندن خردسالی می توانند پاره ای مسائل را دریابند و نویسندگان بهتر است از مفاهیمی بهره ببرند که هم بچه ها را متوجه این گونه مسائل کند و هم لبخند را بر لب آنان بنشانند.»

طنز، یکی از زیباترین و موثرترین قالب ها برای انتقال معانی و مفاهیم مورد نظر به مخاطبان است. از این رو بعضی نویسندگان و شاعران کودک و نوجوان چون فرهاد حسن زاده، احمد عربلو، شهرام شمیمی، اسدالله شعبانی و... این قالب را برگزیده و آثاری دلنشین و تاثیرگذار خلق کرده اند و ناشرانی نیز از این آثار استقبال کرده و به انتشار کتاب های طنز پرداخته اند. طنز در ادبیات کودک و نوجوان و انتشار کتاب های طنز آمیز بهانه ای شد تا کتاب هفته با چند تن از صاحب نظران گفت و گو کند که گزارشی این گفت و شنود را می خوانید.

اسدالله شعبانی می پندارد، لطایف چندان تلخ و گزنده نیستند و به اصطلاح با انبر سراغ مخاطب نمی روند، تنها می خواهند لحظه های خوشی را برای او به ارمغان آورند بدون آن که او را هجو کنند و یا به سخره بگیرند.

وی، دامنه لطیفه را گسترده تر از طنز می داند و می گوید: «لطیفه، بازی با کلمات، باورها و احساسات آدم هاست و همه انسان هایی که زیبایی را دوست دارند، در هر سن و سال و شرایطی که باشند به این لطیفه های ظریف و دقیق علاقه دارند؛ به طور کلی می توان گفت گونه ای بازی در بطن لطیفه وجود دارد که می تواند در هر جامعه ای بروز پیدا کند.»

محمدرضا شمس، نویسنده کودکان و نوجوانان هم معتقد است: «نمی توان کتاب های طنز را به طنز کودک و بزرگسال تقسیم کرد و این تقسیم بندی، تنها برای سهولت کار است چرا که اغراق، بن مایه طنز و عنصری است که هم در طنز کودکان و نوجوانان و هم در طنز بزرگسالان به چشم می خورد اما آنچه این دو را از یکدیگر متمایز می کند، زاویه دید و نوع نگاه ماست. به عبارتی ما باید کودکان و دنیای آنان را به درستی بشناسیم، آنگاه برای آنان بنویسیم. همچنین نوع روایت ما برای این گروه سنی نیز مهم است. ما باید قالبی را برای این کار برگزینیم که کودکان می پسندند و با آن آشنا هستند.»

احمد عربلو، نویسنده طنزپرداز نوجوانان نیز چون شمس اعتقاد دارد: «اما باید یک تعریف عام و کلی از طنز داشته باشیم و دایره طنز را تنها در بیان مسائل سیاسی و اجتماعی خلاصه نکنیم، آنگاه دنیای مخاطبان خود و روحیات آنان را بشناسیم و بدانیم باچه مسائلی دست به گریبان هستند تا بتوانیم جهان آنان را به قالب طنز درآورده و در پی ساختن دنیایی بهتر برای پیشینیان باشیم.»

نویسنده مجموعه «قند و نمک»، لذت بردن را یکی از اهداف اصلی طنز و کتاب های طنز آمیز می داند و می گوید: «اصولا نشانه ای در طنز وجود دارد که خواننده را به خنده می اندازد، اما بچه ها این نشانه را درک نمی کنند و ارائه این نشانه به آن ها ضرورتی ندارد، به همین خاطر می توان به نوشتن مطالبی پرداخت که بچه ها از خواندن و شنیدن آن لذت ببرند، بدون آن که لایه های پنهان آن را دریابند.»

اما مصطفی رحماندوست، شاعر و نویسنده کودکان و نوجوانان، طنز را مبتنی بر واقعیت برشمرده و می پندارد: «دنیای ما متفاوت با دنیای کودکان است از این رو آنچه در نظر ما طنز نامیده می شود، برای کودکان بی معنا و نجسب است چرا که کودکان خود به خرق واقعیات می پردازند و ما تصور می کنیم، کار آنان طنز آمیز است در حالی که این گونه نیست، برای نمونه، بچه ها، اشیاء را جاندار و واقعی می پندارند و سخن

انس با داستایفسکی

توجه و فروش خوب آثار داستایفسکی را می توان در چند عامل جست و جو کرد. نام این نویسنده شهیر روس، نامی آشنا برای اهالی کتابخوانی به شمار می رود و این در جلب توجه مخاطبان به آثار او قطعاً بی تاثیر نیست. از سوی دیگر، اقبال ویژه از داستایفسکی به این دلیل است که نزدیکی جغرافیایی این نویسنده با ایران شده تا به روایت وقایعی بپردازد که به جامعه ما بسیار نزدیک است. شاید ترجمه مجدد آثار نویسندگانی همچون توماس مان و هرمان هسه با این اقبال روبه رو نشود، اما همان طور که می بینیم، ترجمه آثار نویسندگان روس، به ویژه داستایفسکی و تولستوی با توجه مخاطبان ایرانی همراه بوده اند. اما در مورد هر کدام از این ترجمه ها می توان به طور جداگانه صحبت کرد. همان طور که می دانیم آثاری همچون «ابله»، «شیاطین»، «مرگ ایوان ایلچ» و داستان های کوتاه او پیش از این نیز ترجمه شده اند.

ترجمه رمان «ابله» توسط مشفق همدانی انجام شده است. من این ترجمه را با ترجمه انگلیسی آن مقایسه کردم. ترجمه مشفق همدانی کمتر دارای غلط بود؛ او ترجمه اش را از روی یک ترجمه فرانسوی انجام داده بود و احتمالاً برخی اشتباهات موجود در کتاب را می توان به این ترجمه منسوب کرد. اما وقتی شما این کتاب را می خوانید، انگار در حال خواندن یک رمان متوسط فرانسوی هستید و علت آن است که مشفق همدانی، لحن رمان داستایفسکی و روح آن را به فارسی برنگردانده است. خانم مهری آهی نیز که تحصیلات خود را در روسیه گذرانده، دو ترجمه از داستایفسکی دارد. او توانسته لحن نویسنده را به فارسی برگرداند. اما کتاب «جن زدگان» که پیش از این توسط خیره زاده به فارسی ترجمه شده بود نیز به تازگی توسط سروش حبیبی به فارسی ترجمه شده است. اشکالی که در ترجمه خیره زاده وجود داشت، همچون اشکالی که در ترجمه مشفق مشهور بود، به روح و لحن زبان داستایفسکی مرتبط است. خیره زاده نیز در بیان این لحن چندان موفق نیست. اما روی هم رفته، او ترجمه خوبی به دست می دهد، همان طور که در ترجمه مشترکش از «قمارباز» با آل احمد موفق بود. من ترجمه سروش حبیبی را نخوانده ام اما با توجه به ترجمه های پیشین او اعتقاد دارم که او نیز لحن را به خوبی به فارسی برنمی گرداند. به طور مثال من لحن ترجمه کاظم انصاری در «جنگ و صلح» را بیشتر می پسندم. این لحن به لحن نویسنده نزدیک تر است. از طرفی معتقدم عنوان «جن زدگان» برای این کتاب مناسب تر است، چراکه نویسنده آن را بر اساس مفهومی از انجیل لوقا نوشته است.

از جمله کتاب های تازه منتشر شده در مورد داستایفسکی می توان به ترجمه «مرگ ایوان ایلچ» توسط صالح حسینی اشاره کرد. هر چند این مترجم از انگلیسی ترجمه می کند، اما به خوبی روح و لحن آثار داستایفسکی را به فارسی منتقل می کند. به طور کلی می توان استقبال از ترجمه های داستایفسکی را، توجه ویژه مردم در سال های اخیر به نویسندگان کلاسیک دانست و این اقبال در مورد داستایفسکی از آن رو بیشتر صورت می گیرد که او در فضایی نزدیک به فضای زندگی ما می نویسد. ترجمه های متعدد از آثار این دو نویسنده می تواند نکته مثبتی باشد، چراکه یک ترجمه هیچ وقت کامل نیست و در تعدد این ترجمه ها، ما بیشتر می توانیم به افکار این نویسنده روس برسیم.

چرا کتاب های کلاسیک هنوز خوب می فروشند؟

شب نشینی با داستایفسکی

ادامه از صفحه اول

این مترجم در توضیح بیشتر می گوید: «آثار داستایفسکی فراتر از یک اثر داستانی است. او را باید یک متفکر دانست که در لابه لای آثارش و در عین آن که داستانش را جلو می برد، این اندیشه ها را نیز به خوبی به نمایش می گذارد. داستایفسکی در این اندیشه ها از بحران معنویت می گوید و آن را به انتقاد می گیرد. «رویای آدم مضحک» مجموعه داستانی است که به تازگی از این نویسنده روس منتشر شده است. این کتاب که توسط رضا رضایی ترجمه شده داستان هایی است که در آن دیدگاه انتقادی داستایفسکی بیش از پیش مشهود است، به ویژه آن که این دیدگاه رنگی از طنز و هجو نیز در خود دارد. در یکی از داستان های این مجموعه که «کروکودیل» نام دارد، مردی توسط یک کروکودیل بلعیده می شود اما در درون بدن این حیوان به زندگی اش ادامه می دهد. او که قصد داشت چندی بعد و طی یک مسافرت به غرب سفر کند، روایتگر انتقادهایی می شود که داستایفسکی در نظر دارد. وقتی که متوجه می شویم این کروکودیل توسط یک آلمانی به روسیه آورده شده و نگاه طماع این آلمانی را می بینیم، انتقادهای نویسنده مورد نظر ما، رنگی دیگر به خود می گیرد. رضا رضایی که این کتاب را به فارسی ترجمه کرده در این مورد می گوید: «داستایفسکی نویسنده ای بود منتقد سرمایه داری و از طرفی مذهبی. او به شدت طرفدار یکسانی ارتدوکس بود که با سرمایه داری غربی به هیچ وجه کنار نمی آمد. او در داستان هایش و به ویژه همین داستان کروکودیل دیدگاه ضد غربی را به نمایش می گذارد.»

نوشته های داستایفسکی بارها و بارها به فارسی ترجمه شده است. به طور مثال رمان «ابله» و «شیاطین» که پیش از این با عنوان «جن زدگان» به فارسی برگردانده شده بود، از جمله کتاب هایی است که شاید سه یا چهار بار ترجمه شده باشند. این که مترجمی با اختصاص وقت ویژه آنها را دوباره به فارسی برگرداند، از آن نکاتی است که تأکیدی ویژه بر توجه به آثار این نویسنده دارد. سروش حبیبی در این مورد به تکامل ترجمه در ایران اشاره دارد. او که به طور مؤکد در تلاش است تا دستاوردهای مترجمان قبلی آثار داستایفسکی را مورد تقدیر قرار دهد، می گوید: «در گذشته صرف این که محتوای کتابی به فارسی ترجمه شود کافی بود. به همین دلیل ترجمه های گذشته گاه با اشکالاتی روبه رو بودند که ما در تلاشیم در ترجمه های جدید از آن پرهیز کنیم. وی سپس در ادامه به ترجمه های پیشین خود اشاره می کند و می افزاید: «این باز ترجمه حتی در مورد کارهای پیشین خود من هم مصداق دارد. به همین دلیل من برای چاپ مجدد این آثار، کار را به طور کامل مورد بازنگری قرار می دهم.» وی تحول زبان و تحول ترجمه را از دلایل عمده این بازنگری می داند و خاطر نشان می کند: «از سوی دیگر، با گذر زمان بر تجربه های من نیز به عنوان مترجم افزوده می شود و من می توانم با نگاهی جدید که تجربه نیز به همراه آن است این آثار را مورد بازنگری قرار دهم.»

آثار کلاسیک جهان همواره ترجمه دوباره و چندباره می شوند. رضا رضایی که کتاب مجموعه داستان «رویای آدم مضحک» را از متن انگلیسی به فارسی برگردانده فهرستی از آثار مورد استفاده خود را در انتهای مقدمه نسبتاً مفصل و جالبش آورده است و جالب آن که این ترجمه های انگلیسی که از متن روسی کتاب انجام شده، ترجمه هایی متاخر به حساب

آثار کلاسیک اشاره می کند و تأکید می کند: «انتشار این آثار به طور قطع افزایش نیز خواهد داشت.» وی در توضیح بیشتر به ذوق و سلیقه مترجمان، ناشران و در نهایت مخاطبان اشاره می کند و می گوید: «البته ممکن است گاهی نیز انتشار دو یا سه کتاب از یک نویسنده مثل داستایفسکی به طور اتفاقی صورت بگیرد اما آنچه واضح است توجه مخاطبان به آثار کلاسیک و به ویژه داستایفسکی است که چند سالی است رونق بیشتری گرفته است.»

سروش حبیبی که روسی را در چند سال اخیر یاد گرفته و پیش از این آلمانی، فرانسوی و انگلیسی به فارسی ترجمه می کرد، داستایفسکی را یکی از نویسندگانی می داند که در غرب نیز مورد توجه قرار دارد. او خاطر نشان می کند: «هر چند نمی توان گفت این نویسنده در سال های اخیر مورد اقبال ویژه بوده اما آثار او در طول سالهای مدیدی خواننده شده و بارها به زبان های دنیا ترجمه شده است. توجه به داستایفسکی منحصر به مکان و زمان خاصی نیست.»

می آیند و این نشان می دهد که توجه به آثار کلاسیک و به ویژه آثار داستایفسکی منحصر به ایران نیست. رضا رضایی در این مورد می گوید: «آثار کلاسیک همواره جذابیت داشته اند. این نکته سابقه دار است و به همین دلیل ناشران نیز توجه ویژه ای به چاپ آثار کلاسیک دارند.» این مترجم به توجه ویژه تر به

آثاری همچون آثار

داستایفسکی، کم تر رنگ

کهنگی به خود می گیرند و

تاریخ مصرف ندارند، چرا

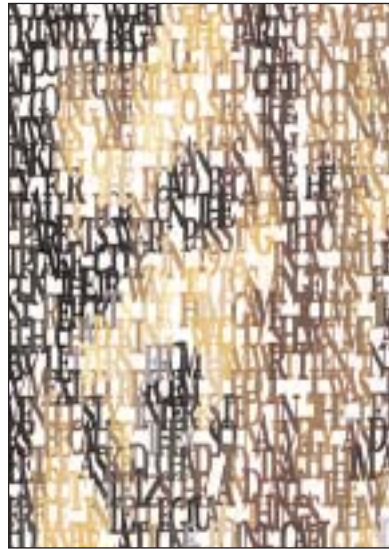
که مسائلی ازلی - ابدی را

مورد توجه قرار می دهند

کارشناسان از دشواری معادل یابی در برگردان متون می گویند

ترجمه در برهوت معادل

به احتمال قوی اگر به زبان خاصی غیر از فارسی تسلط یا حتی آشنایی پیشرفته‌ای داشته باشید، عموماً سعی دارید تا در کنار برگردان فارسی فلان کتاب، متن اصلی اثر را به همراه یک لغتنامه تخصصی دم دست داشته باشید تا در صورت لزوم سری به متن اصلی بزنید و ببینید که جناب نویسنده چه قصد و منظوری داشته و در حین برخوردن به واژه یا مفهومی گنگ به دیکشنری مراجعه کنید. این سرنوشت کتابی است که جناب نویسنده بدون اطلاع قبلی از فرجام و سرانجام برگردانش توسط مترجم ناوارد و غیر حرفه‌ای نوشته و هیچ مترجمی هم گردن نمی‌گیرد که خطا کرده و حتی اگر هم گردن بگیرد توفیری در حال کتاب نخواهد کرد.

احتمالاً نقد یکی از اهالی فن را که چندی پیش سر و صدایی هم به خاطر انتشار آن به پا شد، خوانده و یا درباره آن، چیزی، شنیده‌اید که وقتی برگردان فلان مترجم را از کتاب ویتگنشتاین خواندم هیچ نفهمیدم و مجبور شدم به متن آلمانی کتاب سر بزنم تا بفهمم نویسنده چه منظوری داشته و چه قصدی از فلان گزاره در ذهن پرورانده و قس علی هذا. از این دست نقدها تقریباً هر چند وقت یکی دو تا در نشریات (از روزنامه‌ها گرفته تا سالنامه) می‌خوانیم و این قصه ظاهر آس‌ر از درازی بر نمی‌دارد. گریزی هم نیست.

البته این قضیه در مورد کتاب‌های علوم انسانی وجه شاخص و بارزتری به خود می‌گیرد چرا که اساساً این دسته از آثار به دلیل وجوه انضمامی و در عین حال با هدف تئوریزه کردن تفکر جمعی، بیش از بقیه آثار حوزه‌های دیگر در معرض چنین اتهامی هستند. البته نباید از خاطر برد که گاه سختی خود متن اصلی چنان چالشی را با مترجم آغاز می‌کند که گریزی از سخت‌نویسی نیست. به این معنا که این امانت، باری سنگین بر دوش جناب مترجم محسوب می‌شود و در این اثنا اگر تساهل اختیار کند، همه، داد از مرعوب شدن مترجم در برابر متن اصلی می‌زنند و اگر هم تلاش خود را مصروف برگردان جزء به جزء برخی واژه‌ها کند سرنوشتی چون «او» پیدا می‌کند که هر روز نقدی را باید متحمل شود در حالی که بسیاری از مترجمان امروزی ما وامدار اویند: میرشمس‌الدین ادیب سلطانی.

معادل‌گزینی

چندی پیش در یکی از روزنامه‌ها نقدی تند و تیز بر کتابی از این مترجم منتشر شد و در آن نقد، جناب منتقد تا حد امکان از نواختن مترجم محترم کم‌نگذاشته بود و این شاید بهانه‌ای بود تا در این مجال که موضوع اصلی ما، کتاب و شاخصه‌های اثر معیار است به سراغ برخی از مترجمان صاحب‌نام و صاحب‌سبک برویم و پیرامون این موضوع با آنها به گفت‌وگو بنشینیم که اساساً معضل اصلی برگردان‌های سخت چیست و چگونه باید آنها را فهمید؟

عباس مخیر در پاسخ به این سوال سعی می‌کند ابتدا ویژگی‌های کار مترجمی در حوزه علوم انسانی را بر شمرد و بعد در ادامه به بحث معادل‌سازی در حوزه علوم انسانی بپردازد.

به گفته این مترجم کار ترجمه یک شغل است به مانند بقیه مشاغل که ابتدا باید ابزار کار داشت و در ادامه با تمرین، ممارست و تلاش مداوم در آن کار مهارت لازم را کسب کرد. البته مخیر به یک ویژگی مهم دیگر نیز اشاره می‌کند: استعداد. موضوعی که گاه از فرط پداخت فراموش می‌شود و صد البته در برخی از موارد تمام دستمایه جناب مترجم می‌شود.

برگردان، عرضه می‌کند. در مواردی مترجم به صورت دادن و لایه‌سازی می‌پردازد و در موارد دیگری نیز فقط آنچه را که بلد است بدون توجه به منظور و مقصود نویسنده به عنوان ترجمه فلان اثر منتشر می‌کند.

بی‌واژگی مفاهیم: دو نگاه متناقض

در این میان آنچه ذهن بخشی از مترجمان را به خود مشغول کرده، بحث بی‌واژگی مفاهیم نظری در عرصه زبان فارسی است به طوری که پرویز مرزبان معتقد است در اغلب موارد، مترجم برای یافتن معادل فارسی برخی مفاهیم با مشکل مواجه است و نمی‌تواند معادل‌سازی کند.

به گفته این مترجم بخش عمده‌ای از معضل برگردان‌های نامفهوم از متون تخصصی علوم انسانی، ناکارآمدی زبان فارسی است اما در مقابل او دکتر عزت‌الله فولادوند معتقد است که زبان فارسی، زبانی ورزیده و متکامل است اما یک گرفتاری کلی در این میان، برگردان را سخت می‌کند.

به گفته این مترجم مادر زبان فارسی یک صندوقچه جواهرات زبانی داریم که متأسفانه طبقه‌بندی نشده‌اند و مترجم و طبعاً مخاطب باید به آنها دسترسی داشته باشد، اما به دلیل نبود طبقه‌بندی بامشکل مواجه می‌شویم.

فولادوند بر این باور است که حکما، ادبا، شاعران و تاریخ‌نگاران ایرانی در سده‌های گذشته به اندازه کافی در عرصه ساخت و سامان دادن به زبان تلاش‌های

او نمونه‌ای را مثال می‌زند: «بخشی از کتاب‌های پزشکی که توسط پزشکان به فارسی ترجمه می‌شود، حتی توسط همکارانشان خوانده نمی‌شود چرا که گاه نمی‌شود معادلی برای برخی اصطلاحات پزشکی یافت و گاه در صورت معادل‌گذاری، مترادف فلان واژه یا اصطلاح پزشکی به قدری نامأنوس می‌شود که مخاطب ناگزیر است تا در کنار متن اصلی، دیکشنری و فرهنگ اصطلاحات پزشکی، یک فرهنگ فارسی نیز بگذارد تا منظور جناب نویسنده را که توسط مترجم بیان می‌شود درک کند.»

اما درباره ترجمه‌هایی که از آثار فلاسفه غربی صورت می‌گیرد و دشوار فهم است، می‌توان گفت که در اغلب موارد، موضوع به قدری دشوار است که مترجم یا باید مرعوب نویسنده و متن او باشد و یا معادل‌گذاری اختیار کند. طبعاً در چنین حالتی، باید مشی بینابین اختیار کرد چرا که به باور مخیر نمی‌تواند برای همه واژه‌ها معادل‌گذاری کرد و در صورتی که مترجم بخواهد برای همه واژه‌ها معادلی پیدا کند، علاوه بر صرف هزینه زمانی، اثری کاملاً دشوارتر از متن اصلی روانه بازار خواهد کرد. البته موضوع دشواری در باور این مترجم حوزه اسطوره‌شناسی، مسئله‌ای کاملاً مشخص است، چرا که اساساً کار مترجمی توان بسیاری می‌طلبد و هرکسی که به زبان‌های مبداء و مقصد تسلط دارد نمی‌تواند به کار برگردان متون علوم انسانی بپردازد.

البته او از دو گروه افراط‌گر و تفریطی یاد می‌کند: گروه اول بدون دانش و احاطه کافی و تلاش کافی برای آموختن. و بیشتر به دلایلی نظیر شهرت و ... به کار ترجمه روی می‌آورند و گروه دوم از فرط وسواس در کار به ورطه نامفهوم شدن متن برگردان شده‌می‌افتند. نتیجه مشخص است!

بی‌روح بودن برگردان‌ها

دکتر عزت‌الله فولادوند نیز در امانت و دقت متن ترجمه شده مترجم کتاب «سنجش خردناب» شک ندارد اما بر این باور است که برگردان‌های این مترجم به نوعی گاه غیرقابل فهم اند. این مترجم نیز به مانند عباس مخیر دو گروه را از هم متمایز می‌کند. دو گروهی که نمی‌توان برگردان ایشان را فهمید. ترجمه‌های اولین گروه از فرط اشتباه غیرقابل فهم اند و برگردان‌های گروه دوم از فرط وسواس در چنین ورطه‌ای می‌افتند. فولادوند قضیه را این گونه توضیح می‌دهد: «گاه مترجم منظور و مقصود نویسنده را در نمی‌یابد و فقط یافته‌های خودش را به صورت کژدار و مریز به عنوان

زیادی کرده‌اند و از این حیث می‌توان زبان فارسی را متکامل دانست و در این مجال، معضل، نبود طبقه بندی در عرصه زبان است؛ اما پرویز مرزبان این بحث را به شکلی که فولادوند مطرح کرده نمی‌پذیرد و بر این باور خود مصر است که برخی از واژه‌های موجود از عرصه و حیطه استفاده اجتماعی خارج شده است و طبعاً در صورت به کارگیری این واژه‌ها باید مخاطب نیز وارد عرصه شود: «مترجم نظر نویسنده را به فارسی برمی‌گرداند و مخاطب مجبور است برگردانده‌های مترجم را به مانند پازلی مورد بازخوانی از لابه‌لای متون کهن قرار دهد. البته قضیه نبود معادل را نمی‌توان فراموش کرد.»

فولادوند در مقابل موضع‌گیری اتخاذ می‌کند و ضمن پذیرفتن بحث معادل‌گزینی، معتقد است برخی واژه‌ها در زبان‌ها و فرهنگ‌های خاصی معنا می‌یابند و طبعاً در زبان‌های دیگر باید تنها املائی زبان مقصد را به خود بگیرند. او «فقه» را که در سنت اسلامی وجود دارد مثال می‌زند و با ذکر شواهدی این واژه را از واژه‌هایی معرفی می‌کند که در زبان‌های دیگر -به دلیل اختصاص این واژه به سنت و فرهنگ اسلامی- تنها با املائی زبان مقصد نگاشته می‌شوند.

او این مسئله را دلیل ضعف زبان نمی‌داند به طوری که حتی برخی از اصطلاحات فلسفه آلمان به هنگام ترجمه به زبان‌های فرانسه یا انگلیسی و ایتالیایی درست به همان ویژگی و گاه با همان املا نوشته می‌شوند.

قرآن کریم به خط استاد سید حسین میرخانی

چاپ نفیس اصیل ترین قرآن ایرانی

دومین کنیت حضرت استاد سید حسین میرخانی (موسس لجن خوشنویسان ایران)

با خط زیبای نستعلیق / به مناسبت یکصدمین سال تولد آن استاد فرزانه

هدیه بی بدیل ایرانیان به جهان اسلام

انتشار: پانز ۱۳۸۶

سفارشات: مشهد مقدس - خیابان کوهسنگی - عدالت ۱۸

موسسه لغزینش های هنری استان قدس

تلفن: ۲-۰۵۱۱-۸۳۳۵۱۴۳

مشهد مقدس - بلوار هاشمی - بین ۱۳ و ۱۱ - شماره ۶۹/۱ - واحد یک

موسسه پژوهشهای هنری آوای قلم (آوای نی سابق)

تلفن: ۰۵۱۱-۸۸۳۱۷۵۰

www.avayeghalam.ir

پیش فروش با تخفیف ویژه در نمایشگاه قرآن: محصلی تهران، طبقه پایین، بخش نهالها و سازمناها، روبروی ورودی ۱۴، غرفه استقلند رضوی

نقص حروفچینی؟!

فونت یا قلم حروفچینی، مجموعه کاملی از الفباست. این قلم را در درجه اول برحسب حداکثر میزان خوانایی آن برای مردم طراحی می کنند و می سازند تا نوع رایجی از فناوری حروفچینی، متن را به مخاطبان زیادی عرضه کنند. مهم ترین انتقال دهنده متن تا این زمان همچنان کتاب است. توجه به آشنا بودن مردم به طراحی قلم حروفچینی و میزان خوانایی آن، اولین موضوعی است که برای انتخاب فونت در نظر گرفته می شود. از آنجایی که ما حداکثر بیش از ۱۰ تا ۱۵ فونت خوانا برای زبان فارسی در اختیار نداریم و هیچ کدام از آنها توسط طراحان برای تناسب با موضوعی خاص یا خواننده یا شرایطی ویژه طراحی نشده اند و فقط همان میزان خوانایی و تا حدودی تناسب زیباشناسانه عمومی در طراحی آنها در نظر گرفته شده است، بنابراین توجه به محتوای متن هنگام انتخاب فونت فارسی تقریباً امکان پذیر نیست. قابل ذکر است که نسخه اول همین قلم های محدود و موجود مناسب را نیز بیشتر طراحان غیر ایرانی و حتی غیر فارسی زبان طراحی کرده اند.

در هر حال انتخاب فونت برای متون باید حداقل با توجه به پنج موضوع باشد: الف) موضوع یا محتوای متن، ب) گروه سنی یا سطح سواد خواننده، ج) شرایط خاص چاپ یا تکثیر، د) شرایط ویژه هنگام خواندن متن، ه) سطح تخصصی موضوع. در تعیین فونت برای کتاب در عموم زبان های لاتین توجه به مطالب بالا، سال ها بلکه قرن ها است که جزو اولین تخصص های گروهی از طراحان گرافیک و حتی ویراستاران فنی و محتوای کتاب است. آنها با در دست داشتن چند صد فونت (یقیناً بیش از ۵۰۰ قلم) خوانا و مناسب، هنگام تعیین حروف متن کتاب

به موارد مذکور توجه خاص دارند و از اختیار آزادی عمل قابل توجهی برخوردارند. با این حال ما در زبان فارسی به طور کلی به علت فقر و نداشتن فونت های متنوع و مناسب اصولاً در این زمینه حق انتخاب یا اختیاری نداریم. در بهترین شرایط می توانیم از بین چند فونت موجود یکی را برای عموم متون مختلف کتاب انتخاب کنیم و به عنوان یک سبک برای ناشر مورد نظرمان همواره از آنها استفاده کنیم.

جدا در همه علاقه مندان به کتاب، اعم از طراحان، ناشران و مسئولان نشر در کشور با همفکری و با کمک یکدیگر این نقص بسیار مهم حروفچینی متون فارسی را به درستی و به عنوان مسئله ای ملی، فرهنگی مورد شناسایی قرار دهند در رفع آن کوشش جدی و همه جانبه ای انجام شود.

شکل حروف را بر مبنای محتوای کتاب تعیین کنیم

انتخاب لباس برای واژه ها

وقتی کتاب های ویژه کودکان را ورق می زنیم، اولین چیزی که توجه ما را به خود جلب می کند، فونت آنهاست. اندازه این فونت ها از فونت های رایج در کتاب ها بزرگتر است و از سویی شکل این فونت با آثار متداول متفاوت است. به همین دلیل است که در کتاب های کودکان به دلیل مخاطبان آن و محتوای آثار، در هر صفحه بیش از چند خط منتشر نمی شود. این قضیه را می توان در آثار و کتاب های منتشر شده برای بزرگسالان نیز به شکلی دیگر دنبال کرد. به طور مثال، در مورد انتشار اشعار معاصر، گاهی به چاپ چند خط در یک صفحه بسنده می شود و یا در مورد نمایشنامه ها فونت های مختلفی در یک صفحه مورد استفاده قرار می گیرد که متناسب با جنس کلام، تغییر می یابد. با این همه، این نکته در کتاب های منتشر شده به زبان فارسی کمتر مورد توجه قرار می گیرد. فرزاد ادیبی، گرافیست، در این مورد به فقدان فونت های متنوع فارسی اشاره می کند و معتقد است که فونت های موجود، بیشتر از روی فونت های عربی کپی شده اند و فونت های بسیار کمی هستند که شناسنامه ایرانی دارند. این گرافیست

در مورد تناسب فونت ها با محتوای کتاب ها به دو نکته متفاوت اشاره می کند. او القای حالت روانی را که پشت هر فونت نهان است یکی از این نکات بنیادین می داند و می گوید: «اگر یک متن علمی یا فلسفی، یا متنی برای مخاطب کودک داشته باشیم، علاوه بر آن که باید به مسائل جزئی اما مهمی مانند جنس کاغذ، نوع چاپ و ... توجه کنیم، نوع فونت نیز بسیار تعیین کننده خواهد بود. اندازه و شکل ظاهری فونت، فاصله بین خط ها، فاصله بین یک واژه تا واژه بعدی و ... موارد دیگری هستند که اهمیتشان از دیگر جلوه های بصری کتاب نه تنها کمتر نیست، که گاه مهم تر از آنها نیز به شمار می آید.» ادیبی معتقد است که متاسفانه این نکات کمتر

مورد توجه قرار می گیرد و در بهترین شرایط، به حروفچین الگویی می دهند و بدون توجه به محتوای کتاب و صرفاً با در نظر گرفتن زیبایی کتاب اقدام به انتخاب فونت می کنند. وی می افزاید: «در این موارد به این موضوع که فونت مورد نظر، با محتوای کتاب همخوان است یا خیر کمتر توجه می شود. به طور مثال فونتی که برای یک کتاب فلسفی بسیار زیبا و کاربردی است، برای یک کتاب آشپزی می تواند بسیار ناهمخوان باشد. هر فونتی حال و هوای خود را دارد.»

قباد شیوا نیز توجه اندک به انتخاب فونت را به دلیل محدودیت فونت های ایرانی می داند. وی در توضیح بیشتر می گوید: «طبعاً اگر دایره انتخاب گسترده تر باشد، طراح گرافیست می تواند دایره انتخاب بیشتری داشته باشد.» قباد شیوا سپس به کاربردی بودن فونت ها اشاره می کند و می گوید: «درست است که فونت ها باید متناسب با محتوا تغییر کنند و مثلاً برای یک متن قاجاری، فونت و خط ثلث متناسب تر از فونت های معاصر است اما

باید توجه کنیم که فونت در مرحله اول باید خوانا باشد از این رو فاصله سطر ها، فاصله بین کلمه ها و انتخاب نوع فونت بر اساس جنس مخاطب دچار تغییر می شود. مثلاً برای آثاری که برای میانسالان و سنین بالا چاپ می شود، بهتر است از فونت های بزرگتر و خواناتری استفاده شود.»

شیوا در مورد توجه ناشران به این موارد، به برخی از ناشران اشاره می کند که حرفه ای عمل می کنند و نکاتی اینچنین را نیز مورد توجه قرار می دهند. وی می افزاید: «البته اغلب ناشران به اقتصاد بیش از سایر موارد بهما می دهند و از این رو انتخاب فونت از سوی آنها جنبه اقتصادی دارد، یعنی فونت و اندازه ای را انتخاب می کنند که با فرم های چاپی نیز همخوان باشد.»

مهدی صادقی، طراح و مدیر نشر رسم نیز به مسئله مشابهی اشاره دارد. او که همچون دو گرافیست پیشین اعتقاد دارد توجه کمی به انتخاب فونت در آثار مکتوب می شود، در این مورد می گوید: «انتخاب فونت در آثار مکتوب ما برحسب نوع نیاز مخاطب است. مثلاً در پایان نامه ها معمولاً فونت هایی را به کار می برند که ارتفاع داشته باشد و بتوان با ده سطر آن، یک صفحه را پر کرد. به این صورت با مطلب بسیار کم می توان پایان نامه قطوری در دست داشت. از سویی، برخی از آثار علمی نیز با فونت های کوتاه و ریزی به چاپ می رسند تا در هر سطر کلمات بیشتری جا گیرد و مخاطب کمتر مجبور شود ورق بزند، در حالی که کتاب های علمی نیز با شیوه های مختلفی نوشته می شوند.» صادقی سپس به آثار هنری اشاره می کند و می افزاید: «متاسفانه در آثار هنری نیز به این مقوله توجه کمی می شود. در حالی که به نظر می رسد در این دسته آثار باید مقوله انتخاب فونت را جدی تر بگیرند.»

مدیر انتشارات رسم سپس به نداشتن طراحی فونت از سوی گرافیست های ایرانی اشاره می کند و علت آن را نبود بازار حرفه ای برای این مقوله می داند. وی در مورد بی توجهی ناشران به این مقوله می گوید: «متاسفانه این حساسیت از سوی ناشر های مانیز وجود ندارد. آنها به این مقوله کمتر توجه دارند و تنها نکته ای که شاید برایشان دارای اهمیت باشد خوانایی اثر است و به جنبه های بصری و روانی فونت توجه چندانی ندارند.»

فرزاد ادیبی نیز به مورد مشابهی اشاره دارد. او نیز همچون صادقی معتقد است که به دلیل بی توجهی ناشران، موسسه های فرهنگی و سایر متولیان و از سویی به دلیل رعایت نشدن حق مالکیت معنوی، کسی اقدام به طراحی فونت نمی کند چرا که زحمت یک ساله و دو ساله او به سادگی قابل اضمحلال است. او در توضیح بیشتر می گوید: «وقتی یک گرافیست می تواند با طراحی یک پوستر یا نشانه به راحتی کسب درآمد کند، چرا باید سراغ کاری برود که مشخص نیست چه آینده ای دارد.»

ادیبی سپس به روح ایرانی فونت که می توان آن را در خطوطی همچون نستعلیق یافت، اشاره می کند و معتقد است که باید در عرصه فونت های چاپی نیز چنین روحی را ایجاد کنیم تا با ایجاد تنوع فونت ها، طراح گرافیست بتواند برای تیر فونت، پی نوشت، میان نوشت، روی جلد و یا پانوشت فونت متناسب را انتخاب کند. او می افزاید: «فونت، لحن نوشتن است و همچنان که یک پزشک لحنش با یک فیلسوف فرق می کند، واژه هایی که در یک کتاب ادبی وجود دارد نیز با واژه هایی که در یک کتاب فیزیکی وجود دارند فرق می کند. انتخاب فونت نیز برای آنها باید با ظرافت صورت گیرد. هر فونت طعم خودش را دارد و ما باید به این نکته توجه کنیم.»

قدر وقتان را می دانیم، هزینه ارسال را نیز پرداخته ایم؛ بانک اطلاعات کتب منتشر شده • دریافت سفارش و تحویل یک ماهه کتب خارجی

۰۲۱-۶۶۵۹۲۸۲۰

www.Nazdik.com

پس با یک تماس تلفنی و یا ثبت سفارش خود در سایت،

فروشگاه اینترنتی کتاب نزدیک

بعد از دریافت کتاب فقط قیمت پشت جلد را بپردازید!

کارشناسان از آسیب شناسی کتاب های مصور می گویند

تصویر، شانه به شانه متن

بسیاری معتقدند عکس تنها به عنوان یک عامل تزئینی می تواند در کتاب ها قابل استفاده باشد و تنها در صورتی که بتواند به درک بیشتر مطلب کمک کند حضوری کاربردی می یابد اما در مقابل، عده ای نیز به هويت مستقل عکس در کتاب ها اعتقاد دارند. بر این اساس عکس فارغ از وجود متن، می تواند کارکرد منحصر به خود را داشته و به اندازه کافی هم مورد توجه اهل کتاب قرار بگیرد. محمد احصایی که داوری نهمین دوسالانه گرافیک ایران را بر عهده داشت در این مورد می گوید: «هنگامی که قرار است درباره وجود تصویر در کتاب ها بحث کنیم، باید در نظر داشته باشیم که از چه نوع کتابی سخن می گوئیم. بحث تصویر در کتاب های آموزشی با تصویر در سایر کتاب ها مانند رمان، کتاب های تاریخی، کتاب های مربوط به گردشگری و... متفاوت است.

وی به همنشینی تصویر و متن در کتاب اشاره می کند و می گوید: «مثلا وقتی می خواهیم در کتابی درباره تهران، تصویری قرار دهیم باید باین پیش فرض که قصدمان آگاهی دادن است و این که خواننده تهران را نمی شناسد به کتاب نگاه کنیم. در این حالت وجود تصاویر به اندازه مطالب ضرورت پیدا می کند.»

وی با بیان این که تصویر به عنوان یک عامل تزئینی بخش بسیار کوچکی از کارکردهای عکس را تشکیل می دهد، در مورد بهره برداری از عکس در کتاب های داستانی و رمان می گوید: «پیش از این هم دیده ایم که مثلا بعضی از قسمت های داستان های الکساندر دوما و چارلز دیکنز تصویری شده است. یعنی وجود تصویر در رمان چیز غریبی نیست.» او معتقد است وجود تصویر در رمان تخیل خواننده را برمی انگیزد و در واقع خواننده با روایت نقاش به مطلب نگاه می کند.

احصایی سپس به آثار کلاسیک فارسی اشاره می کند. به گفته وی در گذشته آثاری نظیر شاهنامه، خمسه نظامی و... را تصویرسازی می کردند تا کتاب جذاب تر شود و از سویی نیز هنر نقاشی به مخاطب عرضه شود. وی در پاسخ به این سوال که آیا گنجاندن تصویر در یک رمان ممکن است یا نه؟ می گوید: «این به قصد ناشر و مولف بر می گردد. اگر هر دو تصمیم به انجام این کار داشته باشند امکانش وجود دارد، اما زمانی که مخاطب کتاب از اهل فرهنگ و فرهیختگان جامعه است، کتاب باید از حالتی که برای افراد عامی است بیرون بیاید و تبدیل به یک عنصر فرهنگی شود که در این صورت وجود تصویر با این کارکرد -کارکرد تزئینی- ممکن است نوعی توهین به آن قشر تلقی شود.»

او در توضیح این که آیا وجود تصویر آن را تبدیل به کتابی در سطح افراد عامی جامعه می کند خاطر نشان می کند: «این نکته به بهره برداری ما و این که چه قصدی از گنجاندن تصویر در کتاب داشته باشیم؛ بستگی دارد. مثلا به نظر من وجود تصویر در کتاب «سوشون» آن را خراب می کند.»

این خوشنویس و طراح با بیان این که وجود تصویر در کتاب هایی معنا پیدا می کند به بتواند به فهم بیشتر مطلب کمک کند می افزاید: «وقتی قرار است یک کتاب تاریخی درباره زمان گذشته نوشته شود، وجود تصاویر است که به آن مطالب سندیت می بخشد. یعنی در واقع مطالب بدون آن عکس ها ناقص به نظر می رسند. وقتی درباره یک دیکتاتور کتابی نوشته می شود تصویری از او که گویای تمام ویژگی هایش باشد کمک غیر قابل انکاری به فهم آن می کند.»

احصایی اعتقاد دارد تصویر، ضروری ترین کاربرد

را درباره کتاب های آموزشی دارد: گاهی تاثیر تصویر در کتاب های آموزشی آنقدر زیاد است که می توان گفت وجود یک عکس به اندازه یک فصل کتاب، گویا و کامل است. استفاده از عکس در کتاب های درسی، همانند مطلب است. ممکن است آن مطلب بدون تصویر به درد نخورد و حتی گمراه کننده باشد.»

تصویر نقشی ندارد؟

حسین خسروجردی، نقاش، هم مانند دیگران معتقد است که ضرورت وجود عکس به نوع کتاب بستگی دارد و در توضیح می گوید: «مثلا درباره کتاب های ادبی، اصولا جریان های ادبی خودشان تعیین می کنند که تا چه حد می توانند به تصاویر استناد کنند. اما به طور کلی در یک کتاب ادبی مثل رمان، تصویر هیچ نقش تعیین کننده ای ندارد. حتی شاید جلوی تراوش های ذهنی خواننده را هم بگیرد. در بیشتر موارد برای وجود تصویر، اعم از عکس یا تصویرسازی در کنار یک متن ادبی، دلیلی وجود ندارد.»

این هنرمند نقاش در توضیح بیشتر می گوید: «عکس می تواند تصویری را که در ذهن خواننده است و با خواندن متن شکل می گیرد محدود کند. در حالی که آن تصویر به مراتب ارزشمندتر از آن عکس است. هر قدر متنی عمیق تر، دقیق تر و ظریف تر و از اهمیت بیشتری برخوردار باشد، معمولا کتاب حاوی آن متن از تصویر بی نیازتر است.»

وی در این باره که عکس می تواند حضوری کاملاً کاربردی داشته باشد، می افزاید: «می توانیم به عکس در یک کتاب هويت مستقل بدهیم، چون به هر حال عکس متأثر از متن آورده شده است و بدون آن متن، وجودش اهمیتی ندارد. تصویری که بتوان استفاده کاربردی از آنها داشت بسیار محدودند. اگر قرار است تصویری در کتابی مورد استفاده قرار گیرد، بهتر است از تصاویر مستند استفاده شود.»

خسروجردی معتقد است وجود عکس و تصویرسازی حتی در کتاب کودکان هم الزامی نیست چون حتی کودکان هم توان تصویرسازی در ذهن را

دارند. او می گوید: «تنها در یک صورت می توان کتابی را فارغ از جنبه فانتری و تزئینی اش تصویر کرد و آن هم زمانی است که کتاب جنبه تاریخی داشته و به مستندات تصویری احتیاج داشته باشد. یعنی تنها در صورتی که بخواهیم مستند سازی کنیم آن هم تنها به شکل رئالیستی اش و نه اشکال دیگر. اگر قرار باشد مثلا در صد سال آینده کتاب مصوری مورد توجه قرار گیرد، کتابی خواهد بود که ارزش استناد داشته باشد.»

بدون تصویر: هرگز

با این همه افشین شاهرودی، شاعر و عکاس اعتقاد دارد که مادر دنیایی زندگی می کنیم که بخش عمده ای از اطلاعاتمان را از طریق تصویر به دست می آوریم و تصاویر ما را احاطه کرده اند. در حدی که تصور یک زندگی بدون تصویر عملا غیر ممکن است. وی با بیان این که اگر رسانه ها بخواهند بدون اتکا به عکس، کارشان را پیش ببرند از قافله تمدن عقب می مانند؛ می افزاید: «ضرورت وجود تصویر در کتاب به نوع کتاب و موضوع آن بستگی دارد. یک رمان در ماهیت خود و با شناخت سنتی که ما از رمان داریم و یا با توجه به مفهوم سنتی که خود رمان دارد، نمی تواند با تصویر همراه باشد.»

وی با اعتقاد به این که مرز بین هنرها در حال از بین رفتن است، می گوید: «تصویر خودش را در کنار هنرهای نوشتاری می بیند. در کشور خودمان مجموعه شعرهایی هستند که دیداری اند و با تصویر همراهند. عکاسی و کاریکاتور با هم تداخل پیدا کرده اند. ادبیات با دیگر هنرها ترکیب می شود و... این اتفاقی است که در همه جای دنیا در حال وقوع است.» شاهرودی ادامه می دهد: «شاید با مفاهیم جدیدی که به وجود می آید باید تعاریف جدیدی را هم ارائه کرد. در این صورت رمان و شعر می توانند با تصویر همراه باشند.»

وی با تاکید بر این که با کاربرد تزئینی عکس در کتاب ها چندان موافق نیست می گوید: «نقش تزئینی عکس آنقدر ضعیف است که اصلاً نمی توان به آن اهمیت داد. عکس رسانه ای است که می تواند تاثیر گذار باشد و سال هاست که کاربردی تعیین کننده پیدا کرده است. مثلا در حادثه زلزله بم اگر در کنار اخبار، تصویری وجود داشت اطلاع رسانی و انتقال آن حادثه به دیگران بسیار ناقص بود.»

شاهرودی که خود شاعر و عکاس است به تجربیات خودش در این عرصه اشاره می کند. او به سه مجموعه شعرش که با تصویر همراه است اشاره می کند و می گوید: «نه این که کلام را مصور کرده باشم؛ بلکه در جایی که کلام ناقص بوده عکس به کمک آمده است و جایی که عکس نتوانسته گویا باشد کلام را به کمک آورده ام. در واقع نتیجه کار نه کلام است و نه تصویر؛ بلکه موجود سومی است که از ترکیب این دو به وجود آمده است. حتی نمایشگاه شعری هم داشته ام. به این صورت که شعرهایم را قاب کردم و به دیوار گالری زده ام. اینها همه نمونه هایی از ترکیب هنرها و کنار هم قرار دادن آنهاست.»

تصویر به رمان کمک نمی کند

اما پرویز کلاتری نقاش پیشکسوت هم با اعتقاد به این که ضرورت وجود تصویر در کتاب ارتباط مستقیمی با متن ندارد می گوید: «اگر بایک متن آموزشی مواجهیم لازم است برای ایجاد درک بیشتر در مخاطب، با افزودن تصویری متن را پر بارتر کنیم. این تصاویر می تواند نقاشی و یا عکس باشد، اما متونی هم هستند که تصویر کمکی به درک آنها نمی کند مثل کتاب های رمان و...»

او با بیان این که وجود تصویر در کتاب قیمت آن را افزایش می دهد می افزاید: «البته کتاب هایی هم هستند که جزو کتاب های لوکس و گرانها طبقه بندی می شوند و هر قدر هم برای چاپ آنها هزینه شود باز هم خریداران خود را دارند. برای مثال انواع و اقسام متون نفیس مثل گلستان سعدی، شاهنامه، دیوان حافظ، خمسه نظامی و... را می توانم نام ببرم که با چاپ مینیاتورها و باشکوه، قیمت شان افزایش پیدا می کند. اینها ارزش فرهنگی و هنری هم دارند و صرفاً تزئینی نیستند.»

نقد واژه نامه اخترشناسی

بد نیست پیش از پرداختن به کتاب مهرداد سردی، واژه نامه اخترشناسی، انتشارات فرهنگ معاصر، تهران، نگاهی کوتاه به واژه نامه های نجومی دیگر که تا کنون چاپ شده اند؛ ببیندازیم:

- ۱- هاشم عقیلی، فرهنگ واژه های اخترشناسی، مشهد ۱۳۶۳، انتشارات ایران کتاب، ۱۴ صفحه.
- ۲- محمد طباطبایی، واژه نامه نجوم و احکام نجوم، تهران ۱۳۷۰، انتشارات فرهنگان، ۱۱۸ صفحه.
- ۳- مهرداد سردی، فرهنگ اخترشناسی، تهران ۱۳۷۱، انتشارات کمانگیر.
- ۴- عادل ارسقی، فرهنگ کیهان شناسی، تهران ۱۳۷۲، نشر نی.
- ۵- موسی اکرمی، واژه نامه کیهان شناسی، تهران ۱۳۷۶، بنیاد دانشنامه بزرگ فارسی.
- ۶- محمدتقی عدالتی، واژه نامه نجوم و اختر فیزیک (گزیده ای از فرهنگ اصطلاحات علمی و فنی مک گر هیل)، مشهد، ۱۳۷۸.
- ۷- محمدرضا ابوترابیان و عباس ابوترابیان، فرهنگ اصطلاحات فنی کواکب و صور فلکی فارسی، لاتین، انگلیسی، فرانسه، ایتالیایی، آلمانی، تهران ۱۳۸۰، انتشارات زال.
- ۸- مهرداد سردی، فرهنگ اخترشناسی، تهران ۱۳۸۱، انتشارات ایران زمین.

در میان فهرست کتاب های بالا، به گفته متخصصان، معتبرترین و پراستفاده ترین آنها کتاب مرحوم محمد طباطبایی است.

حال به کتاب مورد بحث، یعنی واژه نامه اخترشناسی (فارسی - انگلیسی) آقای مهرداد سردی برگردیم. این کتاب از سه بخش انگلیسی به فارسی، فهرست نام اشخاص و فارسی به انگلیسی تشکیل شده است.

بخش میانی کتاب (فهرست اشخاص)، اگرچه بدعتی تازه و البته خوب در میان واژه نامه های موجود است، متأسفانه با اشتباهاتی همراه است. برای نمونه درست در اولین سطر این فهرست داریم: عبدالرحمن ابن عمر. این نام حتی برای متخصصان این فن نیز نامی آشنا نیست. در صورتی که این نام بخشی از نام یکی از معروفترین منجمان ایرانی، عبدالرحمن صوفی رازی است که همگان با کتاب مشهور «صورالکواکب» آن آشنا هستند و یا حداقل نام آن را در کتاب های درسی خود دیده اند کافی بود تا در این بخش جناب مهرداد سردی نگاهی به کتاب فرهنگ تلفظ نام های خاص آقای فریبرز مجیدی، تهران ۱۳۸۱، فرهنگ معاصر می انداختند تا با نحوه ضبط اعلام اسامی با توجه به ملیت هر شخص این بخش را کمی پربرتری می کردند. گویی روش حاکم بر این بخش در سراسر کتاب نیز حاکم بوده است. به کار بردن برخی از اصطلاحات بدون اشاره های ضروری به کاربرد آن، نه تنها بر ارزش کتاب نمی افزاید، بلکه در بسیاری از مواقع کاربران را به اشتباه می اندازد. همانند واژه enthalpy rate (ZHR) که به آهنگ ساعت سمیت الرسی ترجمه شده است که البته از لحاظ ترجمه لفظ به لفظ مشکلی ندارد. ولی جا داشت در این قسمت اشاره ای کوتاه به بارش های شهابی و استفاده از کمیته «ZHR» یا رجاعی به بخش دیگری می شد تا موضوع کمی روشن شود. یا در جایی دیگر معنای کلمه «worm hole» به کرم چال ترجمه شده است، در صورتی که در تمام منابع معتبر نجومی این واژه سال هاست که به صورت «کرم چاله» به کار می رود و موارد دیگری از این دست که تعداد آنها کم نیست. با تمام این صحبت ها، کتاب واژه نامه اخترشناسی، مهرداد سردی به سبب کوچک و سبک بودن به راحتی قابل حمل است و برای استفاده در مراحل اولیه و ترجمه متن های ساده نجومی قابل استفاده است.

جهاد دانشگاهی ۲۶ سال پیش درست در زمانی فعالیتش را آغاز کرد که دانشگاه ها پس از انقلاب فرهنگی بازگشایی شده بودند و ضعف منابع درسی بسیار چشمگیر بود. واحدهای انتشاراتی جهاد دانشگاهی مستقر در دانشگاه های مختلف گام های نخست فعالیت خود را با افست کردن منابع برداشتند. پس از آن ترجمه و - در این سال ها به ویژه از دهه ۷۰ به بعد - تالیف منابع درسی دانشجویان در این مراکز آغاز شده است به طوری که در این مدت ۳۸ مرکز دانشگاهی بیش از ۲ هزار و ۵۸۸ عنوان کتاب را منتشر کرده اند که حدود ۲ هزار عنوان از این کتاب ها جزو آثار تالیفی به شمار می آیند. جهاد دانشگاهی از سال ۱۳۸۰، سازمان انتشارات را برای هماهنگی بین کارهای انتشاراتی مراکز دانشگاهی تأسیس کرد که ریاست آن را در این مدت محمد سلگی به عهده داشته است.

با دکتر محمد سلگی درباره برنامه های سازمان انتشارات جهاد دانشگاهی

تمرکز بر تولید منابع درسی

با توجه به این که پژوهشکده های مختلفی زیر نظر جهاد دانشگاهی فعالیت می کنند اما منابع مکتوب تولید شده در این مراکز از نظر تخصصی و به ویژه از نظر معرفی کارهای علمی آنها به مردم، آنچنان که باید و شاید نیست. مثلاً در پژوهشکده ای مثل رویان که این روزها مردم اخبار زیادی در باره آن می شنوند چقدر سعی شده به وسیله تولید کتاب مردم را با این علوم و فعالیت های خود آشنا کنند؟

تعداد زیادی از کتاب هایی که جهاد دانشگاهی منتشر کرده منبع درسی دانشجویان به شمار می روند و جزو کتاب های تخصصی هستند. در واقع جمعیت دانشجویی و اساتید دانشگاه ها مخاطب ما هستند و عموم مردم کتاب های ما را مطالعه نمی کنند. از این رو پژوهشکده های جهاد دانشگاهی نیز بیشتر روی برآورده کردن نیازهای تخصصی دانشجویان و محققان متمرکز شده اند.

مگر دانشجو فقط باید کتاب های درسی مطالعه کند؟ برای افزایش سطح دانش عمومی باید منابعی وجود داشته باشد که به طور خلاصه و نه به صورت تخصصی علوم مختلف را تشریح کنند تا دانشجویان با اطلاعات عمومی سایر رشته ها نیز آشنا شوند. برای این کار می توان پژوهشکده ها و مراکز علمی را تشویق کرد که کتاب هایی منتشر کنند و دستاوردهای علمی خود را به زبان ساده برای دانشجویان و حتی عموم مردم توضیح دهند.

فرآیند تولید یافته های علمی جهاد در قالب کتاب از چند سال پیش آغاز شده است و از حدود سال ۸۰ پژوهشکده ها در مسیری قرار گرفتند که نتایج تحقیقات خود را منتشر کنند. نمونه این کار مجموعه کتاب هایی است که پژوهشکده علوم انسانی با عنوان کتاب های هویت و مناسبات نسلی منتشر کرده است. اما همان گونه که گفته شد پژوهشکده هابریاسخگویی به نیازهای علمی و تخصصی متمرکز هستند و تاکنون اقدامی برای ساده سازی علم و ارائه آن به عموم به عمل نیامده است، البته نتایج برخی مطالعات انجام شده در برخی پژوهشکده های جهاد همچنین علوم انسانی برای عامه افراد تحصیل کرده - و نه صرف متخصصان آن رشته - قابل استفاده است.

نگاهی به آمار شش سال گذشته مراکز فعال جهاد دانشگاهی نشان می دهد که تهران و مشهد با تولید ۵۰ و ۳۰ عنوان، بیشترین تولید را داشته اند و بقیه مراکز از لحاظ کمی خیلی فعال نبوده اند. آیا توان مراکز نشر جهاد دانشگاهی در همین حد است؟

در سال گذشته انتشارات جهاد دانشگاهی در مجموع ۲۴۷ عنوان کتاب منتشر کرده است که اگر آن را با آمار نشر سایر دانشگاه ها مقایسه کنیم نشان می دهد که کار کمی هم انجام نشده است. الان هم معتقد نیستیم که این وضع مطلوب است اما با توجه به فضای حاکم به صنعت نشر قابل توجه است. ضمن این که در دانشگاه ها بودجه ای برای انتشارات وجود دارد در حالی که سیستم ما خصوصی است و بخش انتشارات جهاد کاملاً خودگردان است. در ضمن، این انتظار هم از جهاد دانشگاهی وجود دارد که مثل بنگاه های دوستی کتاب را ارزان در اختیار دانشجو بگذارد.

سال تحصیلی جدید آغاز شده و مخاطبان شما نیز

سازمان فرهنگی هنری شهرداری وارد مذاکراتی شده ایم تا آثاری نیز حول این محورها منتشر شود. طرح دیگر سازمان انتشارات جهاد، در زمینه چکیده نویسی آثار برگزیده کشورمان است. در این طرح قصد داریم برای شروع ۲۴ کتاب را با موضوعات مختلف فلسفه، دین، تاریخ، رمان، ادبیات و شعر با شمارگان بالا و در حدود ۸۰ تا ۱۰۰ صفحه خلاصه کنیم. قرار هم شده از خود مؤلف یا مترجم درخواست شود که این کار را انجام دهد و اگر در قید حیات نباشد از افراد صاحب صلاحیت استفاده شود. مطالعات اولیه این طرح شروع شده ولی به دلیل این که کار پرهزینه ای است درصدد اخذ مشارکت از سازمان ها و دستگاه های ذی ربط در حوزه دانشگاه ها هستیم.

در سایت سازمان انتشارات یک کتابخانه الکترونیک دارید که حدود ۲۰ عنوان کتاب در آن وجود دارد آیا درصدد گسترش این کتابخانه هستید؟

مذاکراتی را با شورای عالی اطلاع رسانی انجام داده ایم تا در مرحله نخست هزار عنوان از کتاب های جهاد دانشگاهی را روی سایت بگذاریم. کتاب ها انتخاب شده اند و بخشی از زیرساخت ها و کارهای فنی لازم هم انجام شده که به محض تأمین اعتبار، این کتابخانه الکترونیک هم راه اندازی می شود. در ضمن برخی از اساتید دانشگاه ها از ما خواسته اند آثار آنها را که به صورت کاغذی منتشر شده، برای استفاده دانشجویان روی سایت قرار دهیم. با این آثار به عنوان یک کتاب برخوردار می شود از این رو پس از تصویب شورای بررسی کتاب از ارشاد برای آنها مجوز گرفته می شود و بدون انتشار کاغذی، روی سایت گذاشته می شود.

دانشجویان هستند. امسال برای ترویج فرهنگ کتابخوانی در دانشگاه ها چه برنامه هایی دارید؟

با توجه به این که ترویج کتابخوانی را یکی از وظایف سازمان انتشارات می دانیم، بناسبت امسال برنامه های نقد کتاب را که سال های قبل در بعضی مراکز انجام می شده در کل دانشگاه ها اجرا کنیم تا کتاب ها پس از انتشار ارزیابی شوند و قرار است نتایج جلسات نقد و بررسی در قالب کتاب منتشر شود تا این که دانش جامعه در مورد نقد کتاب هم افزایش پیدا کند.

همچنین هماهنگی های لازم انجام شده تا از ابتدای سال تحصیلی ناشران جهاد دانشگاهی مراسم رونمایی را برای کتاب های برتر و خاص مراکز خودشان اجرا کنند تا علاوه بر ارزش گذاشتن به آثار برتر، دانشجویان با این گونه آثار آشنا شده و به مطالعه آنها تشویق شوند.

سازمان انتشارات جهاد دانشگاهی امسال روی چه طرح ها و برنامه هایی متمرکز خواهد بود؟

به غیر از برنامه های رایج برای تولید کتاب های مورد نیاز دانشجویان، مجموعه طرح هایی را در دست انجام داریم: قرار است یک موضوع را از ابعاد مختلف مورد بررسی قرار دهیم و مجموعه کتاب هایی درباره آن منتشر کنیم. اولین موضوع در مورد امام و انقلاب اسلامی انتخاب شده که در واقع برای پاسخ دادن به نیازهای فرهنگی در نظر داریم ۳۰ عنوان کتاب در این رابطه منتشر کنیم. طرح دیگر در خصوص مطالعات فرهنگی است که در ابتدا با نشست هایی آغاز می شود که نتایج آنها به صورت کتاب منتشر می شود. در ارتباط با مسائل شهری و شهرنشینی نیز با مرکز افکارسنجی و

کتاب در قاب تبلیغات

◆ در خصوص میزان اهمیت عنوان کتاب به عنوان یک عامل برای خرید از منظر پاسخگویان، بیشترین نسبت یعنی ۳۰ درصد افراد گزینه متوسط و کمترین نسبت یعنی ۹۷ درصد افراد گزینه خیلی کم را انتخاب کرده‌اند.

◆ در خصوص میزان اهمیت نویسنده کتاب به عنوان یک عامل برای خرید از منظر پاسخگویان، بیشترین نسبت یعنی ۳۳ درصد افراد گزینه زیاد و کمترین نسبت یعنی ۶۲ درصد افراد گزینه خیلی کم را انتخاب کرده‌اند.

◆ در خصوص میزان اهمیت مترجم کتاب به عنوان یک عامل برای خرید از منظر پاسخگویان، بیشترین نسبت یعنی ۲۶ درصد افراد گزینه متوسط و کمترین نسبت یعنی ۱۳ درصد افراد گزینه خیلی زیاد را انتخاب کرده‌اند.

◆ در خصوص میزان اهمیت ناشر کتاب به عنوان یک عامل برای خرید از منظر پاسخگویان، بیشترین نسبت یعنی ۳۴ درصد افراد گزینه خیلی کم و کمترین نسبت یعنی ۲۸ درصد افراد گزینه زیاد را انتخاب کرده‌اند.

◆ در خصوص میزان اهمیت طرح روی جلد به عنوان یک عامل برای خرید از منظر پاسخگویان، بیشترین نسبت یعنی ۳۴ درصد افراد گزینه خیلی کم و کمترین نسبت یعنی ۵۳ درصد افراد گزینه خیلی زیاد را انتخاب کرده‌اند.

◆ در خصوص میزان اهمیت رنگ جلد به عنوان یک عامل برای خرید از منظر پاسخگویان، بیشترین نسبت یعنی ۴۰ درصد افراد گزینه خیلی کم و کمترین نسبت یعنی ۵ درصد افراد گزینه خیلی زیاد را انتخاب کرده‌اند.

◆ در خصوص میزان اهمیت حجم کتاب به عنوان یک عامل برای خرید از منظر پاسخگویان، بیشترین نسبت یعنی ۳۳ درصد افراد گزینه خیلی کم و کمترین نسبت یعنی ۴۲ درصد افراد گزینه زیاد را انتخاب کرده‌اند.

◆ در خصوص میزان تاثیر فضای سیاسی کشور بر امکان نشر کتاب از منظر پاسخگویان، بیشترین نسبت یعنی ۳۹ درصد افراد گزینه متوسط و کمترین نسبت یعنی ۹۷ درصد افراد گزینه خیلی زیاد را انتخاب کرده‌اند.

◆ در خصوص میزان اهمیت قطع کتاب به عنوان یک عامل برای خرید از منظر پاسخگویان، بیشترین نسبت یعنی ۳۳ درصد افراد گزینه خیلی کم و کمترین نسبت یعنی ۴۲ درصد افراد گزینه زیاد را انتخاب کرده‌اند.

◆ در خصوص میزان اهمیت فضای سیاسی کشور بر امکان نشر کتاب از منظر پاسخگویان، بیشترین نسبت یعنی ۳۹ درصد افراد گزینه متوسط و کمترین نسبت یعنی ۹۷ درصد افراد گزینه خیلی زیاد را انتخاب کرده‌اند.

امید است در بخش‌های آتی بتوانیم مباحث دیگر مرتبط با دیدگاه‌های بهره‌برداران از کتاب را به علاقه‌مندان ارائه دهیم.

افراد گزینه تبلیغات و کمترین نسبت یعنی ۱ درصد افراد گزینه نمایشگاه‌های مستمر را انتخاب کرده‌اند.

◆ در خصوص چگونگی گذراندن اوقات فراغت از منظر پاسخگویان، بیشترین نسبت یعنی ۲۴ درصد افراد گزینه انجام فعالیت‌های تفریحی و کمترین نسبت یعنی ۶۴ درصد افراد گزینه فعالیت‌های هنری و صنایع دستی را انتخاب کرده‌اند.

◆ در خصوص انگیزه در خرید و مطالعه کتاب از منظر پاسخگویان، بیشترین نسبت یعنی ۵۶ درصد افراد گزینه افزایش معلومات و کمترین نسبت یعنی ۰ درصد افراد گزینه نگهداری در کتابخانه شخصی را انتخاب کرده‌اند.

◆ در خصوص موضوع کتاب‌های مورد مطالعه از منظر پاسخگویان، بیشترین نسبت یعنی ۱۹ درصد افراد گزینه کلیات و کمترین نسبت یعنی ۳۵ درصد افراد گزینه‌های علوم محض و تاریخ و جغرافیا را انتخاب کرده‌اند.

◆ در خصوص نحوه تهیه کتاب‌های مورد نظر از منظر پاسخگویان، بیشترین نسبت یعنی ۵۳ درصد افراد گزینه خرید کتاب و کمترین نسبت یعنی ۱۶ درصد افراد گزینه دریافت هدیه از دوستان را انتخاب کرده‌اند.

◆ در خصوص چگونگی انتخاب موضوع کتاب از منظر پاسخگویان، بیشترین نسبت یعنی ۴۴ درصد افراد گزینه با شناخت کامل از موضوع و کمترین نسبت یعنی ۷۸ درصد افراد گزینه تبلیغات کتاب را انتخاب کرده‌اند.

◆ در خصوص پیشنهاد برای افزایش سطح کتابخوانی از منظر پاسخگویان، بیشترین نسبت یعنی ۴۷ درصد افراد گزینه ارزان شدن کتاب و کمترین نسبت یعنی ۱۷ درصد افراد گزینه افزایش کتاب‌های جذاب را انتخاب کرده‌اند.

◆ در خصوص دسترسی و نداشتن دسترسی آسان به کتابخانه از منظر پاسخگویان، بیشترین نسبت یعنی ۶۷ درصد افراد گزینه بلی و کمترین نسبت یعنی ۳۳ درصد افراد گزینه خیر را انتخاب کرده‌اند.

◆ در خصوص تمایل عضویت در کتابخانه از منظر پاسخگویان، بیشترین نسبت یعنی ۵۸ درصد افراد گزینه کتابخانه‌های عمومی و کمترین نسبت یعنی ۳۱ درصد افراد گزینه کتابخانه مدرسه را انتخاب کرده‌اند.

◆ در خصوص موضوع کتاب از منظر پاسخگویان، بیشترین نسبت یعنی ۴۹ درصد افراد گزینه خیلی زیاد و کمترین نسبت یعنی ۷۵ درصد افراد گزینه خیلی کم را انتخاب کرده‌اند.

کرده‌اند.

◆ در خصوص میزان تمایل پاسخگویان به مطالعه کتاب، بیشترین نسبت یعنی ۳۴ درصد افراد میزان تمایل به مطالعه را در حد زیاد و کمترین نسبت ۳۵ یعنی درصد افراد آن را در حد خیلی کم ذکر کرده‌اند.

◆ در خصوص میزان ساعات مطالعه در روز از منظر پاسخگویان، بیشترین نسبت یعنی ۴۳ درصد افراد بین ۱ تا ۲ ساعت در روز و کمترین نسبت یعنی ۸ درصد افراد ۵ ساعت و بالاتر در روز مطالعه می‌کنند.

◆ در خصوص علت رویگردانی از مطالعه از منظر پاسخگویان، بیشترین نسبت یعنی ۴۲ درصد افراد علت مطالعه نکردنشان را گرانی کتاب و کمترین نسبت یعنی ۷۳ درصد افراد علت را کمبود کتاب ذکر کرده‌اند.

◆ در خصوص قیمت مناسب برای خرید کتاب از منظر پاسخگویان، بیشترین نسبت یعنی ۴۳ درصد افراد ۵۰۰۰ تومان تا ۱۰۰۰ تومان و کمترین نسبت یعنی ۲ درصد افراد ۵۰۰۰ تومان و بالاتر را قیمت مناسب برای خرید کتاب ذکر کرده‌اند.

◆ در خصوص میزان توجه به قیمت کتاب در هنگام خرید از منظر پاسخگویان، بیشترین نسبت یعنی ۴۹ درصد افراد میزان توجه به قیمت کتاب در هنگام خرید را در سطح تا حدودی و کمترین نسبت یعنی ۴۸ درصد افراد آن را در حد خیلی کم ذکر کرده‌اند.

◆ در خصوص هزینه کرد ماهانه خانواده برای تهیه کتاب از منظر پاسخگویان، بیشترین نسبت یعنی ۳۲ درصد افراد ۲۰۰۱ تا ۵۰۰۰ تومان و کمترین نسبت یعنی ۱۴ درصد افراد ۵۰۰۰ تومان و بالاتر ماهانه برای تهیه کتاب هزینه می‌کنند.

◆ در خصوص میزان درآمد اختصاص یافته برای خرید ماهانه کتاب از منظر پاسخگویان، بیشترین نسبت یعنی ۳۵ درصد افراد به میزان ۲۰۰۰ تومان و کمترین نسبت یعنی ۷ درصد افراد ۵۰۰۰ تومان و بالاتر از درآمد ماهانه خود را برای خرید کتاب اختصاص داده‌اند.

◆ در خصوص زمینه مصرف اضافه حقوق ماهانه از منظر پاسخگویان، بیشترین نسبت یعنی ۳۷ درصد افراد در زمینه پس‌انداز و کمترین نسبت یعنی ۵۲ درصد افراد در زمینه خرید لوازم آرایشی و بهداشتی صرف می‌کنند.

◆ در خصوص عوامل ایجادکننده کمبود وقت از منظر پاسخگویان، بیشترین نسبت یعنی ۵۱ درصد افراد عامل ایجاد مانع مطالعه را خستگی ناشی از کار روزانه و کمترین نسبت یعنی ۴ درصد افراد نامناسب بودن قطع کتاب‌ها را برای استفاده در مسیر تردد ذکر کرده‌اند.

◆ در خصوص عوامل ایجادکننده مانع برای دسترسی به کتاب از منظر پاسخگویان، بیشترین نسبت یعنی ۳۰ درصد افراد عوامل ایجادکننده مانع برای دسترسی به کتاب را ضعف اطلاع‌رسانی در تبلیغ کتاب و کمترین نسبت یعنی ۵۴ درصد افراد نبود نمایشگاه‌های مستمر داخلی و بین‌المللی ذکر کرده‌اند.

◆ در خصوص عوامل ایجادکننده «کمبود کتاب به عنوان مانع مطالعه» از منظر پاسخگویان، بیشترین نسبت یعنی ۴۴ درصد افراد عوامل ایجادکننده کمبود کتاب به عنوان مانع مطالعه را جلوگیری از انتشار برخی از کتاب‌ها و کمترین نسبت یعنی ۶۲ درصد افراد جمعیت رو به تزاید کشور ذکر کرده‌اند.

◆ در خصوص عوامل ایجادکننده «نبود آرایش فکری و روحی به عنوان مانع مطالعه» از منظر پاسخگویان، بیشترین نسبت یعنی ۴۰ درصد افراد گزینه نگرانی‌های شغلی و اقتصادی و کمترین نسبت یعنی ۲۲ درصد افراد گزینه نبود محیط امن در خانواده را انتخاب کرده‌اند.

◆ در خصوص اقدامات لازم برای ایجاد عادت مطالعه در افراد در صورت نبود فرهنگ مطالعه کتاب در خانواده از منظر پاسخگویان، بیشترین نسبت یعنی ۱۷ درصد

چنان‌که در بخش قبلی ذکر شد این مطلب اختصاص به یافته‌های یک پژوهش در شهر تهران دارد. این پژوهش، تحت عنوان اثر تبلیغ بر مصرف کتاب از منظر بهره‌برداران (دیدگاه‌های بهره‌برداران کتاب، ناشران و کارشناسان) و با هدف اصلی شناخت اثر تبلیغ برای جلب مشتری و نقاط قوت و ضعف این امر از منظر ایشان به روش پیمایشی و تکنیک پرسشنامه با متغیرهای متعدد مرتبط با موضوع در سال ۱۳۸۴ صورت گرفته است.

یافته‌های این پژوهش پیش از این به اجمال ارائه شده است، اما یافته‌ها با تفصیل بیشتر نیز قابل ارائه است. جهت جلوگیری از اطاله کلام، بر اساس جلد اول توزیع فراوانی بیشترین و کمترین نسبت‌های حاصل ارائه می‌شود.

◆ در خصوص سن پاسخگویان، بیشترین نسبت یعنی ۳۷ درصد افراد در گروه سنی ۱۶ تا ۲۰ سال بوده‌اند و کمترین نسبت یعنی ۰ درصد افراد در گروه سنی پنجاه و شش سال و بالاتر بوده‌اند.

◆ در خصوص جنس پاسخگویان، بیشترین نسبت یعنی ۵۳ درصد افراد مؤنث و کمترین نسبت یعنی ۴۶ درصد افراد مذکر بوده‌اند.

◆ در خصوص وضعیت تاهل پاسخگویان، بیشترین نسبت یعنی ۲۰ درصد افراد مجرد و ۲۸ درصد افراد متاهل بوده‌اند.

◆ در خصوص تحصیلات پاسخگویان، بیشترین نسبت یعنی ۲۸ درصد افراد سطح تحصیلات نشان لیسانس و کمترین نسبت یعنی ۰ درصد افراد سطح تحصیلات نشان ابتدایی بوده است.

◆ در خصوص رشته تحصیلی پاسخگویان، بیشترین نسبت یعنی ۲۳ درصد افراد رشته تحصیلی شان علوم انسانی و کمترین نسبت یعنی ۲ درصد افراد رشته تحصیلی شان کشاورزی بوده است.

◆ در خصوص وضعیت اشتغال پاسخگویان، بیشترین نسبت یعنی ۳۵ درصد افراد به گزینه بیکاران و کمترین نسبت یعنی ۱۷ درصد افراد به گزینه متصدیان اختصاص دارند.

◆ در خصوص میزان درآمد پاسخگویان، بیشترین نسبت یعنی ۳۵ درصد افراد میزان درآمدشان ۱۰ هزار تا ۲۰ هزار تومان و کمترین نسبت یعنی ۵ درصد افراد میزان درآمدشان ۴۰ هزار تومان و بالاتر بوده است.

◆ در خصوص محل اقامت پاسخگویان، بیشترین نسبت یعنی ۵۶ درصد افراد محل اقامتشان تهران و کمترین نسبت یعنی ۸ درصد افراد محل اقامتشان شهریار بوده است.

◆ در خصوص دسترسی به امکانات از منظر پاسخگویان، بیشترین نسبت یعنی ۹۷ درصد افراد به تلویزیون و کمترین نسبت یعنی ۰ درصد افراد به کتاب‌های راهنما و اطلاعات دسترسی داشته‌اند.

◆ در خصوص سهم میزان بهره‌برداری از کتاب در مقایسه با رسانه‌های دیگر از منظر پاسخگویان، بیشترین نسبت یعنی ۴۴ درصد افراد به میزان ۱۰ تا ۲۰ درصد کتاب، ۹۰ تا ۹۰ درصد رسانه‌های دیگر و کمترین نسبت یعنی ۴۸ درصد افراد به میزان ۸۱ تا ۹۰ درصد کتاب، ۱۰ تا ۱۹ درصد رسانه‌های دیگر را مورد بهره‌برداری قرار می‌دهند.

◆ در خصوص مطالعه کتاب توسط خانواده آنها در طول سال از منظر پاسخگویان، بیشترین نسبت یعنی ۳۲ درصد افراد ۲ تا ۴ جلد و کمترین نسبت یعنی ۱۸ درصد افراد ۵ تا ۶ جلد کتاب در طول سال مطالعه کرده‌اند.

◆ در خصوص سرانه زمان مطالعه کتاب در طول روز از منظر پاسخگویان، بیشترین نسبت یعنی ۴۰ درصد افراد گزینه ۲ تا ۳ ساعت در روز و کمترین نسبت یعنی ۶ درصد افراد گزینه ۵ ساعت و بالاتر در روز را انتخاب

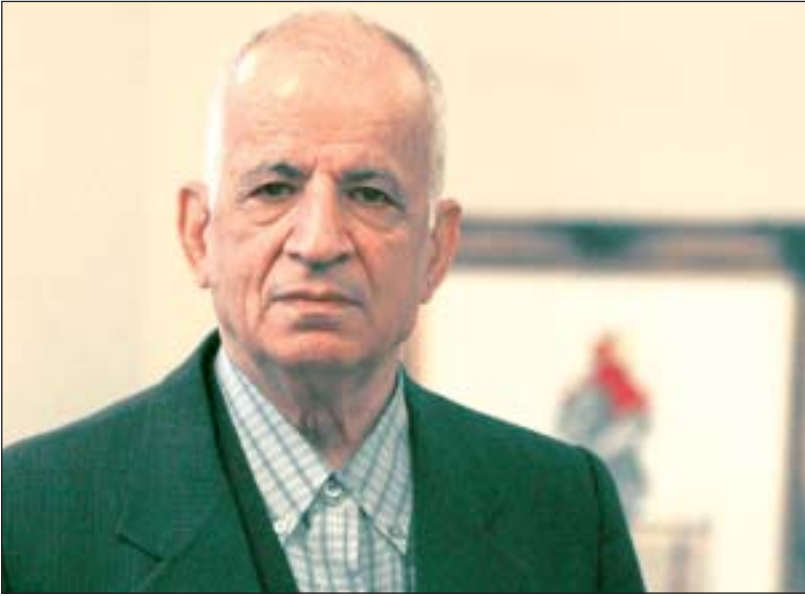

آرام نیکو

دکتر مهدی محقق و انتشار «همایی نامه»

دیدار با شاگردان همایی

در هفته‌های گذشته، در گزارش نشر چندین بار نام مهدی محقق به چشم آمد. در کارنامه ادبی این استاد که در دانشگاه‌های بسیاری به تدریس مشغول است، آثار گرانقدری می‌توان دید. او که سال‌هاست ریاست انجمن آثار و مفاخر فرهنگی را به عهده دارد، برای گرامیداشت استادی بزرگ و فرزانه کتابی را با عنوان «همایی نامه» روانه بازار کتاب کرده است. این کتاب شامل مجموعه مقالاتی است که به دست شاگردان دکتر همایی تألیف و به ایشان تقدیم شده است. در مورد این کتاب با دکتر مهدی محقق به گفت‌وگو نشستیم.

در جایی از کتاب به آثار چاپ‌نشده استاد همایی اشاره کرده‌اید، آیا این کتاب‌ها هنوز هم زیر چاپ رفته‌اند؟

برخی از این آثار منتشر شده در اختیار علاقه‌مندان قرار گرفته است. به مناسبت هشتادمین سال تولد مولانا نیز کتابی با عنوان «مثنوی معنوی با حواشی و تعلیقات دکتر همایی» طی چند روز آینده منتشر می‌شود. آقای دکتر تا امروز چند کتاب از این دست چاپ شده است؟

امیدوارم برای شناخت بزرگان علم و ادب که تعدادشان هم در این سرزمین کم نیست، چاره‌ای اندیشیده شود. تاکنون ۸۵ بزرگنامه در این زمینه به چاپ رسیده است که حتی یک نسخه از آن را هم نمی‌توانید در مدارس و دبیرستان‌های کشور پیدا کنید. فقط می‌توانم آرزو کنم که این کتاب‌ها مورد توجه قرار گیرد و جوان‌هایمان در عرصه‌های علم و ادب به قله‌های رفیع موفقیت دست یابند.

کمیته وزارت آموزش و پرورش رغبت بیشتری برای همکاری با ما نشان دهد که متأسفانه این طور نشد. بنابراین مجبور شدیم تا کتاب را در شمارگان نسبتاً پایینی به چاپ برسانیم تا لاقط یک نسخه از آن در کتابخانه‌های مانگهداری شوند.

در میان صحبت‌هایتان اشاره کردید که این کتاب قرار بوده در دبیرستان‌ها مورد استفاده قرار گیرد، به نظر شما فهم مقاله‌هایی که به زبان انگلیسی، فرانسه و عربی در کتاب وجود دارد برای مخاطبان این دوره تحصیلی کمی دشوار نیست؟

هدف از چاپ این مقالات این بوده که شاگردان را به کوشش واداریم و تشویقشان کنیم که سراغ دانش‌های امروزی بروند و اصطلاحات علوم را به زبان‌های دیگر بیاموزند. نباید انتظار داشت که علوم را به شکل کاملاً قابل فهم در اختیار جوانان قرار دهیم. با این کار علم را ترویج نکرده‌ایم بلکه جهل را مورد تشویق قرار داده‌ایم.

ادبی سخن به میان می‌آمد و به نظر می‌رسید که دانشمندان و بزرگان داخلی به مرور مورد بی‌مهری و کم‌توجهی قرار می‌گیرند. یکی از بزرگانی که مورد این کم‌لطفی قرار گرفت استاد همایی بود. بنابراین بر آن شدیم تا از فردی که شصت سال از عمرش را در سمت استادی وقف ارتقای دانش بشریت کرده، تقدیر و تشکر هر چند کوچک و ناچیز به عمل آوریم.

با توجه به این که کتاب در هزار نسخه به چاپ رسیده است، به نظر می‌رسد که مخاطب خاصی برای این شمارگان نسبتاً محدود در نظر داشته‌اید. این طور است؟

هدف از انتشار کتاب این بود که وزارت آموزش و پرورش این کتاب را در اختیار دبیرستان‌های کشور قرار دهد تا دانش‌آموزان شیوه و الگوی مناسبی برای علم‌آموزی داشته باشند. از آنجا که استاد همایی کار خود را از دبیرستان‌ها آغاز کرده بودند، انتظار می‌رفت

علت انتخاب عنوان «همایی نامه» برای کتاب چه بوده است؟

عنوان «همایی نامه» به این مناسبت برای کتاب انتخاب شده است که تمامی مقالات چاپ شده در این کتاب، به دست شاگردان و دانش‌آموختگان استاد همایی نوشته شده است. ما ترجیح دادیم تا با انتخاب این عنوان، علاقه خویش را به استاد همایی ابراز داریم. برای انتخاب مقالات به چه نکاتی توجه داشتید؟

شاگردان استاد همایی هر کدام طی نامه‌ای، مقاله‌ای را به انتخاب خود برای ما ارسال کردند که شایستگی تقدیم به استاد را داشته باشد. البته تمامی شاگردان استاد همانند خود ایشان از لحاظ علمی در سطح بالایی قرار گرفته‌اند و از بزرگان علم و ادب ما به‌شمار می‌روند. از چاپ این مجموعه هدف خاصی داشته‌اید؟

سال‌ها بود که تقدیر و تجلیل از آثار بزرگان و دانشمندان خارجی در بین ایرانیان مرسوم شده بود. معمولاً از آثار برگزیده خارجی در محافل مختلف

گزارش آماری

«گزارش آماری هفته» از سوی بخش «اطلاع‌رسانی» خانه کتاب و براساس اطلاعات ثبت شده در بانک اطلاعات «خانه کتاب» ارائه می‌شود.

از شنبه ۸۶/۶/۲۴ تا چهارشنبه ۸۶/۶/۲۸، ۸۱۳ عنوان کتاب در بانک اطلاعات خانه کتاب ثبت شده است. بیشترین تعداد کتاب‌ها در موضوع آموزشی و کمک‌درسی و سپس کودک و نوجوان بوده است. پس از آن به ترتیب علوم عملی و دین و علوم اجتماعی و سایر موضوعات قرار دارند.

شاخص‌های آماری کتاب

تعداد کتابهای منتشر شده	عنوان	عنوان
ارزاترین کتاب	۲۵۰۰	چهل حدیث روزه: همراه با دعای روزهای ماه مبارک، تهیه و تنظیم: محمدحسین فلاح‌زاده، ناشر: نشر معروف، چاپ: ۹، ۸۰ صفحه، ۵۰۰۰ نسخه، ۲۵۰۰ ریال
گرانترین کتاب	۱۴۹۹۰۰	دنیای گیاهان (مجموعه ۶ جلدی)، نویسنده: ریچارد اسپیلزی، مترجم: مینا اخیاری آزاد، ویراستار: رضا عشر، ناشر: دلهام، چاپ: ۱، ۲۵۶ صفحه، ۲۰۰۰ نسخه، ۱۴۹۹۰۰ ریال
بیشترین نوبت چاپ	۲۱۲	دقت‌برنامه‌ریزی به روش قلم‌چی، نویسنده: کاظم قلم‌چی، ناشر: کانون فرهنگی آموزش، چاپ: ۲۱۲، ۱۸۴ صفحه، ۵۰۰۰ نسخه، ۳۵۰۰ ریال
بیشترین شمارگان	۷۵۰۰۰	راهنمای خرید موبایل جی اس ام، نویسنده: محمدرضا منفردکیا، ناشر: ریحان، چاپ: ۱، ۱۸۰ صفحه، ۷۵۰۰۰ نسخه، ۲۰۰۰۰ ریال
کمترین شمارگان	۲۵۰	نخلهای کمرشکسته فدک، حوزه علمیه حضرت مریم، ناشر: سروش الوند، چاپ: ۱، ۸۸ صفحه، ۲۵۰ نسخه
بیشترین صفحه	۱۴۰۸	متن کامل شاهنامه حکیم ابوالقاسم فردوسی: براساس نسخه چاپ مسکو، شاعر: ابوالقاسم فردوسی، ناشر: پیمان، چاپ: ۶، ۱۴۰۸ صفحه، ۳۰۰۰ نسخه، ۱۲۵۰۰۰ ریال
کمترین صفحه	۱۰	سه کتاب با عنوان های دایناسورها، حیوانات جنگل و حیوانات دریایی، نویسنده: لوییژا اسلادن، مترجم: نورا حق پرست، ویراستار: شهرام رجب‌زاده، تصویرگر: لوانا رینالدو، ناشر: کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان، چاپ: ۱، ۱۰ صفحه، ۲۰۰۰ نسخه

گزارش آماری کتاب‌های منتشر شده به تفکیک موضوع

شنبه ۸۶/۶/۲۴ تا چهارشنبه ۸۶/۶/۲۸

ردیف	موضوع	تعداد کل	تألیف*	ترجمه	چاپ اول	تجدید چاپ	تهران	شهرستان	شمارگان متوسط	متوسط صفحه
۱	کلیات	۱۲	۹	۳	۷	۵	۱۲	۰	۲۱۱۷	۴۰۹
۲	فلسفه و روان‌شناسی	۲۳	۱۱	۱۲	۹	۱۴	۲۲	۱	۴۳۳۹	۲۸۹
۳	دین	۹۰	۷۲	۱۸	۳۲	۵۸	۷۰	۲۰	۵۲۳۳	۳۳۰
۴	علوم اجتماعی	۸۲	۷۱	۱۱	۲۹	۵۳	۸۲	۰	۳۱۹۹	۳۱۲
۵	زبان	۳۰	۲۷	۳	۷	۲۳	۲۷	۳	۴۱۹۳	۳۰۴
۶	علوم طبیعی و ریاضیات	۲۸	۲۴	۴	۱۴	۱۴	۲۸	۰	۳۳۷۱	۳۶۳
۷	علوم عملی	۹۸	۷۵	۲۳	۴۹	۴۹	۸۶	۱۲	۳۷۲۳	۲۳۷
۸	هنر	۱۸	۱۱	۷	۱۳	۵	۱۷	۱	۲۵۵۳	۲۰۳
۹	ادبیات	۶۹	۵۹	۱۰	۳۹	۳۰	۶۹	۰	۲۲۶۳	۲۵۱
۱۰	تاریخ و جغرافیا	۲۷	۲۲	۵	۱۶	۱۱	۲۶	۱	۱۴۹۱	۳۴۵
۱۱	آموزشی و کمک‌درسی**	۲۲۹	۲۲۷	۲	۳۲	۱۹۷	۲۲۵	۴	۵۹۳۹	۱۸۷
۱۲	کودک و نوجوان	۱۰۷	۸۱	۲۶	۳۲	۷۵	۱۰۳	۴	۶۲۲۰	۵۷
	جمع بندی	۸۱۳	۶۸۹	۱۲۴	۲۷۹	۵۳۴	۷۶۷	۴۶	۳۷۲۰	۲۷۴

* منظور از «تألیف» انواع آثار، به جز ترجمه (از جمله: تألیف، گردآوری، تلخیص، تحقیق، تصحیح، تنظیم، شعر و ...) است.

** منظور از موضوع «آموزشی و کمک‌درسی» کلیه کتاب‌هایی است که به نحوی با مواد درسی و برنامه‌های آموزشی تمام مقاطع تحصیلی مربوط هستند و مخاطبان آنها دانشجویان و دانش‌آموزان از پیش‌دبستانی تا دانشگاهی هستند.

تعداد ناشران	تعداد پدیدآورندگان: ۷۳۰			
	زن	مرد	زن	مرد
تعداد کتابهای بدون قیمت	۸۳	۵۳۷	۳۰	۹۷
	۲۷	۸۹	۲۷	۸۹

* منظور از «مؤلف» پدیدآورندگان به جز مترجم (مانند نویسنده، شاعر، گردآورنده، مصحح و ...) است

درخشش کتاب‌های اسلامی در اروپا

قرار گرفتن دو کتاب اسلامی در فهرست پرفروش‌ترین کتاب‌های فرانسه و همچنین در صدر فروش کتاب در اروپای غربی مقارن با ماه مبارک رمضان امسال، توجه بسیاری از اهالی قلم را در پی داشته است.

بسیاری از سایت‌ها و سازمان‌های فعال در زمینه تولید و توزیع کتاب با توجه به این اتفاق که در سطح کلان روی داده است، آن را مربوط به گسترش توجه به اسلام از سوی شهروندان اروپایی عنوان کرده‌اند. روزنامه فیگارو چاپ فرانسه در گزارشی مفصل با انتشار فهرست پرفروش‌ترین کتاب‌های فرانسه، به بررسی دو کتاب بسیار پرفروش اسلامی مبادرت کرده است.

کتاب ۵۰۰ بار ای خدا نوشته ابو دعوه بوریماکه توسط ناشری لبنانی و با شمارگان سی هزار نسخه عرضه شده است، به شرح زندگی و گفته‌های رسول اکرم (ص) پرداخته است، همچنین کتاب حدیث قدسی نوشته النوادی نیز که از سوی مؤسسه نشر لبنانی البوراق - که کتاب‌هایش در فرانسه نیز توزیع می‌شوند - منتشر شده، در هر هفته بیش از پنج هزار جلد فروش داشته است.

فیگارو ضمن اذعان به موفقیت این دو کتاب نوشت: این استقبال در حالی صورت می‌گیرد که مضامین این کتاب‌ها که گفته‌های حضرت محمد (ص) هستند، به صورت رایگان در اینترنت قابل دسترس‌اند.

لازم به ذکر است که در انگلستان، ایتالیا، اسپانیا و سوئد نیز کتاب‌های اسلامی همزمان با ماه مبارک رمضان با اقبال بسیار قابل توجهی از سوی خوانندگان مواجه شده‌اند.

شمارش معکوس در فرانکفورت

به نظر می‌رسد نمایشگاه کتاب فرانکفورت امسال که در روزهای دهم تا چهاردهم اکتبر (۱۸ مهرماه تا ۲۲) برگزار خواهد شد، یکی از پر حاشیه‌ترین نمایشگاه‌های کتاب جهان باشد چرا که از هم‌اکنون تنور مناظره‌ها و نشست‌های تخصصی شعله‌ور شده است و بسیاری از سایت‌ها و روزنامه‌ها با ارائه مباحث قابل بحث و چالش‌های جدی خود را برای این نمایشگاه آماده کرده‌اند. این رویداد به نحوی رو به گسترش است که بعضی نویسندگان اسپانیایی اعلام کرده‌اند از حضور در این رویداد بزرگ ادبی خودداری می‌کنند. از آنجایی که محوریت نمایشگاه کتاب امسال (به شیوه مرسوم هر ساله که بخشی از ادبیات مهجور دنیا محور قرار می‌گیرد) ادبیات کاتالان اسپانیا است، بسیاری از نویسندگان اسپانیولی از بیم آن که در نمایشگاه امسال مواخذه شده یا مورد پوزش قرار گیرند از حضور انصراف داده‌اند. این اقدام موجب شده تا نویسندگان اسپانیولی زبان، از جمله کارلوس رویز زافون به علت تنش‌های سیاسی همیشگی در خصوص زبان کاتالان که در دوران دیکتاتوری فرانکو سرکوب شد، از حضور در نمایشگاه خودداری کنند.

این درحالی است که برگزارکنندگان نمایشگاه کتاب فرانکفورت اعلام کرده‌اند، امسال از انجام مباحثات گوناگون، از جمله مناقشات مربوط به زبان و ترجمه، استقبال می‌کنند.

شاهنامه در دارالکتب

کمیته مشاوره بین‌الملل برنامه حافظه جهانی وابسته به سازمان یونسکو، نسخه خطی شاهنامه و مجموعه‌ای از نسخ خطی فارسی دیگر، متعلق به انتشارات دارالکتب مصر را در فهرست دارایی‌های معنوی این مجموعه قرار داد.

محمد صابر عرب، رئیس شورای هیئت امنای

دارالکتب و اسناد ملی مصر گفت که تصمیم مذکور، اقدامی قابل توجه به شمار می‌رود چرا که دارالکتب، ۱۱۰۲ جلد از نسخه‌های خطی فارسی دارد. وی افزود: این نسخ خطی شامل ۲۲۰۸ عنوان و سرفصل در مباحث علوم انسانی است.

صابر عرب خاطر نشان کرد: مهم‌ترین نسخ خطی دارالکتب مصر، شاهنامه است که مهم‌ترین منظومه حماسی فارسی به شمار می‌رود. عرب اضافه کرد: شاهنامه زندگی در بلاد فارس از آغاز خلقت تا ورود اسلام را دربرمی‌گیرد و به نظم در آوردن آن سی سال به طول انجامیده است. نسخه خطی بوستان سعدی، نسخه برداری شده در سال ۸۳۹ هجری (۱۳۰۰ میلادی) و نسخه خطی علم تشریح نوشته ابراهیم عثمان همدانی از دیگر نسخه‌های خطی مهم این مجموعه هستند. دارالکتب مصر، بیش از ۱۰۰ هزار نسخه خطی به زبان‌های عربی، ترکی، فارسی و زبان‌های دیگر دارد.

برنامه حافظه جهان نیز با هدف حفظ میراث مستند زبان‌ها، فرهنگ‌ها و مردم در سال ۱۹۹۷ تأسیس شد.

سانسور ژاپنی

نویسنده کتاب جنجالی شرح حال ماساکو با ارائه شکایت و همچنین نوشتن نامه‌ای سرگشاده، دولت این کشور را به سانسور متهم کرد. این نویسنده با ادعای این که روزنامه‌های ژاپنی حاضر به چاپ آگهی‌های تبلیغاتی برای این کتاب نشده‌اند، این اقدام را نوعی سانسور هماهنگ دولتی عنوان کرد. انتشار نسخه انگلیسی کتاب ماساکو: زندانی تختی با نقش گل‌های داوودی در سال جاری باعث اعتراض خاندان سلطنتی و وزارت خارجه ژاپن شد. آنها این نویسنده را به توهین به خانواده سلطنتی متهم کردند و خواستار عذرخواهی او شدند.

بن هیلز، روزنامه نگار استرالیایی، ادعا می‌کند ماساکو، که آینده دیپلماتیک درخشان خود را رها کرد تا در سال ۱۹۹۳ با شاهزاده ناروهیتو ولیعهد ژاپن ازدواج کند در حال حاضر از افسردگی شدیدی رنج می‌برد. هیلز می‌گوید این اتفاق باعث فروپاشی عصبی

کتاب‌های خطی بیت المقدس

در تهدید صهیونیست‌ها

هفته گذشته خبری منتشر شد که البته با بی‌توجهی و اغماض بسیاری از خبرگزاری‌های معتبر و حتی سایت‌های اطلاع‌رسانی فرهنگی بین‌المللی مواجه شد. خبری درباره نابودی آثار خطی کهن اسلامی در بیت المقدس، بر این اساس کارشناسان اداره آثار خطی بیت المقدس با صدور بیانه‌ای هشدار دادند که کتاب‌های خطی اسلامی موجود در این مکان به دلیل بی‌توجهی صهیونیست‌ها در معرض نابودی است. این آثار همگی در مرکز آثار خطی - باستانی بیت المقدس که در بیت المقدس واقع است، نگهداری می‌شوند؛ اما به دلیل بی‌توجهی صهیونیست‌ها برای حفظ و نگهداری، این آثار در معرض نابودی است.

از جمله آثار ارزشمندی که در این مکان نگهداری می‌شود و احتمال نابودی آن بسیار است، می‌توان به کتاب احیاء علوم الدین اثر ابو حامد امام محمد غزالی که قدمتی ۷۹۱ ساله دارد اشاره کرد.

این کارشناسان همچنین با ارسال نامه‌ای به سازمان جهانی یونسکو نسبت به نابودی این آثار هشدار دادند اما تا کنون این سازمان از خود واکنشی نشان نداده است.

رژیم اشغالگر با ممانعت از ورود مواد شیمیایی برای مرمت و ترمیم دستنوشته‌های اسلامی و تاریخی مسجد الاقصی، مانع ترمیم این نسخ خطی اسلامی شده که ادامه آن خطر از بین رفتن دستنوشته‌های نادر اسلامی را افزایش می‌دهد.

کار نگهداری این دستنوشته‌ها به عهده کارشناسان فلسطینی است که دروس ترمیم را در ایتالیا به مدت ۳ سال فرا گرفته‌اند و با یونسکو همکاری کرده‌اند. آنها در سال ۱۹۹۹ به قدس بازگشتند و با ممانعت صهیونیست‌ها از ورود مواد شیمیایی لازم برای ترمیم و نگهداری این دستنوشته‌ها رویه‌رو شدند.

یکی از کسانی که کار مرمت را به عهده گرفته است، در این باره گفت: این اداره دارای مجموعه‌ای از اسناد قدیمی است که به دوران مملوکی‌ها، عباسی‌ها و حتی عثمانی‌ها می‌رسد. اما همه آنها در وضعیت بسیار بدی قرار دارند و امکان رسیدگی و مرمت آنها وجود ندارد. اینها در حال تبدیل شدن به ورق‌های باطله و فرسوده‌ای هستند که با کتری آنها را از بین می‌برد و امکان ترمیم آنها بدون موادی که صهیونیست‌ها مانع ورود آنها شده است، وجود ندارد. خطر از بین رفتن این دستنوشته‌ها با گذشت زمان افزایش بسیاری می‌یابد، چرا که با کتری‌ها از آن تغذیه می‌کنند.

یکی دیگر از جوانان مرمت کار اسناد تاریخی و دستنوشته‌های اسلامی درباره اقداماتی که برای حمایت از این میراث اسلامی انجام داده‌اند، می‌گوید: ما پنجره‌های مرکز را برای تهویه هوا و تغییر هوای محیط نگهداری دستنوشته‌ها باز کردیم و نظافت اولیه را انجام دادیم. اما ساختمان، فضای خوبی برای نگهداری این نسخه‌های خطی اسلامی نیست، هم رطوبت و هم حرارت بالایی دارد. اینها تأثیرات منفی بر روی دستنوشته‌ها و نسخ خطی می‌گذارد و ادامه آن دستنوشته‌های اسلامی و جهانی را از بین می‌برد.

این درحالی است که سازمان تربیت، علوم و فرهنگ اسلامی (آی‌سی‌اسکو) نیز در نامه‌ای جداگانه از سازمان تربیت، علوم و فرهنگ ملل متحد (یونسکو) خواست تا مانع اقدامات صهیونیست‌ها در راستای ترمیم نشدن دستنوشته‌های اسلامی در قدس شود زیرا آنها میراثی انسانی به شمار می‌روند.

دکتر عبدالعزیز بن عثمان تویجری دبیر کل سازمان تربیت، علوم و فرهنگ اسلامی طی نامه‌ای رسمی به کونیچیرو ماتسورا دبیر کل یونسکو از وی خواست تا با اتخاذ تدابیر مناسب مانع از بین رفتن دستنوشته‌های اسلامی در قدس شود.

روایت اول شخصی

اتحاد ملی و انسجام اسلامی از نگاه شهید مطهری

دکتر علی مطهری: پژوهشگر

چندی است که گزیده‌ای از گفتارها و نوشته‌های استاد شهید مرتضی مطهری با محوریت اتحاد ملی و انسجام اسلامی (که سال ۸۶ با درایت مقام معظم رهبری به این نام مبارک مزین شده است)، را جمع آوری کرده‌ام و از سوی نشر صدرا با نام «اتحاد اسلامی» منتشر شده است.

البته باید عنوان کنم که استاد مطهری، اثر یا کتابی با این عنوان ندارد و آنچه که در قالب این کتاب عرضه شده است، پیش از هر چیز استخراج این مفاهیم و کلید واژه‌ها از لایه‌های آثار ایشان است. به جز این کار، نظارت بر انتشار مجلد دوازدهم کتاب «آشنایی با قرآن کریم» استاد مطهری به مناسبت ماه مبارک رمضان نیز برعهده بنده بوده است.

بافراغت یافتن از این وظایف نسبت به انتشار آثار استاد مطهری، چندی است مشغول برگردان یک اثر کاملاً تخصصی در حوزه دین پژوهی هستم.

کتاب حاضر یکی از مهم‌ترین رسالات علامه طباطبایی (قدس الله روح العزیز) با عنوان «منامات و نبوات» با محوریت وحی و نبوت است که بنده به جز ترجمه سعی کرده‌ام تا برخی از مفاهیم را شرح و توضیح دهم.

البته باید عنوان کرد که اثر حاضر یکی از رساله‌هایی است که در کنار دیگر رسالات علامه طباطبایی نظیر اعتباریات، برهان، مغالطه، ترکیب، تحلیل و... رسالت سابعه علامه را تشکیل می‌دهند و جزو مهم‌ترین متون فلسفه اسلامی به شمار می‌آیند. اما کتاب منامات و نبوات؛ اصل این کتاب به زبان عربی است و به نوعی گویای رویکرد منحصر به فرد علامه به مسائل متافیزیکی و ماوراءالطبیعی مثل وحی و نبوت (که بحثی در فلسفه دین به شمار می‌آید) است. درباره کتاب حاضر هنوز با ناشر خاصی صحبت نکرده‌ام.

اقتصاد جهانی

دکتر مسعود کرباسیان: اقتصاددان

پس از انتشار کتاب صحنه بعدی نمایش جهانی نوشته کنیچی اومای (از سوی انتشارات علمی فرهنگی) چند روزی است که برگردان من از کتاب نگاهی نو به جهانی شدن نوشته جوزف ای. استیگلیتز از اقتصاددانان نهادگرا (و برنده جایزه نوبل اقتصاد ۲۰۰۱) توسط انتشارات چشمه روانه بازار شده است.

از همین اقتصاددان هم اکنون یک کتاب در دست ترجمه دارم که رویکردی جامع و در عین حال کاربردی به بحث تجارت در عرصه‌های بین‌المللی (با نیم‌نگاهی به تبعات مثبت و منفی پیوستن به سازمان تجارت جهانی) دارد.

او در این کتاب که با همکاری اندرو چارلتون نوشته شده با وسعت دید کم‌نظیر خود به مسائل تجارت بین‌الملل، بحث تعرفه، مکانیزم‌های تجارت بین‌المللی و عواملی که موارد غیر تعرفه‌ای را به تعرفه بدل می‌کند و مباحثی از این دست می‌پردازد.

این را هم بگویم که این کتاب وجه تئوریک و وجه عملی را به شکلی همزمان در خود دارد.

جز این کتاب هم اکنون مشغول بازبینی کتابی به پژوهش و نگارش خودم هستم که به بحث نظریه‌های تعالی سازمانی می‌پردازد. من در این کتاب که شاید بتوان آن را جزو مفصل‌ترین پژوهش‌ها در حوزه اقتصاد دانست، ضمن نقد و بررسی نظریه‌هایی که با وجود ناکارآمدی (به دلیل گذر زمان) در کشور حضوری جدی دارند، به بازخوانی مدل‌های موجود

پرداخته‌ام. علاوه بر این آفت‌ها و موارد غیرقابل اجتناب، این رویکردها نیز شرح داده می‌شود و از همه مهم‌تر کاربردهای برخی از مدل‌ها در نظام اقتصادی سازمانی مورد بررسی قرار می‌گیرد.

تجلی آیات قرآن کریم بر دیوان کبیر مولانا

علیرضا مختارپور: پژوهشگر

کتاب تجلی آیات قرآن کریم بر دیوان کبیر مولانا به زودی منتشر می‌شود.

این کتاب حاصل بیش از سه سال مطالعه و بررسی تأثیرات مستقیم و غیر مستقیم آیات و مفاهیم قرآن کریم بر غزلیات، ترجیعات و رباعیات مولاناست.

در این تحقیق، تمامی ابیاتی که مولانا در آنها به مضامین مفاهیم و آیات قرآن کریم اشاره کرده است، با ذکر آیه مربوطه جمع آوری شده است. در حالی که در تصحیح مرحوم فروزانفر تنها به چهارصد بیت حاوی مضامین قرآنی اشاره شده، در کتاب حاضر بیش از دو هزار بیت در این موضوع جمع آوری شده و این تعداد غیر از ابیاتی است که در آنها صرفاً به نام پیامبران الهی مذکور در قرآن کریم اشاره شده است.

در مقدمه این کتاب، انواع تأثیرات قرآن کریم در دیوان کبیر مورد بحث قرار گرفته است. علیرضا مختارپور، مؤلف کتاب از سالها پیش به تحقیق در زمینه آثار مولانا اشتغال داشته و از سال ۱۳۷۷ تا ۱۳۸۴ جلسات آشنایی با مثنوی با تکیه بر قرآن کریم و معارف اسلامی را برای گروهی از دانشجویان برگزار کرده است.

نمایشنامه‌های بومی

یدالله آقاعباسی: مترجم و نمایشنامه‌نویس

یک مجموعه نمایشنامه برای نشر قطره آماده کرده‌ام که در آینده‌ای نه چندان دور منتشر خواهند شد. این مجموعه دربرگیرنده هفت نمایشنامه، با عنوان «به ستاره‌ها به باران» برای کودکان و نوجوانان است که از روی قصه‌های محلی و افسانه‌های کرمانی برداشته شده‌اند.

این نمایشنامه‌ها سعی دارند تا سویی‌های اسطوره‌شناختی افسانه‌های بومی را احیا و برای کودکان و نوجوانان بازخوانی کنند. «بم مهری ریای رودابه» نیز عنوان یک رمان مستند است که نشر فرزاد روز در تدارک چاپ و انتشار آن است.

در این رمان که یک واگویه سوگوارانه از واقعه بم به شمار می‌آید سعی داشته‌ام تا دریافت‌های خودم را از این واقعه به تصویر بکشم.

یک فرهنگ نیز به فارسی ترجمه کرده‌ام که از سوی دفتر پژوهش‌های فرهنگی منتشر خواهد شد. این کتاب برگردانی است از باربا و سوارس که در قطع رحلی و مصور منتشر خواهد شد.

این کتاب رحلی، با عنوان اصلی «فرهنگ مردم‌شناختی تئاتر» و عنوان فرعی «هنر پوشیده بازیگر» در حقیقت حاصل پژوهش‌های فردی و جمعی پژوهشگران و دانش‌آموختگان مدرسه، مردم‌شناسی تئاتر باربا است که نویسندگان در آن دریافت‌ها و پژوهش‌های خود را در مورد تئاتر شرق به رشته تحریر درآورده‌اند. این مقالات با ویرایش باربا و سوارس همراه هستند البته چند مقاله هم از این مردم‌شناس در کتاب وجود دارد.

تأملات حیرت‌انگیز فارابی

دکتر نصرالله حکمت: استاد فلسفه اسلامی

تصور می‌کنم همین روزها کتاب ایمان‌درمانی بنده از سوی انتشارات الهام روانه بازار شود.

کتاب حاضر در برگیرنده اندیشه‌ها و تأملاتی درباره نقش‌هایی بخش ایمان در مقابله با مصائب زندگی است. من در این

کتاب سعی داشته‌ام تا به یک پرسش کاملاً بنیادی اما ساده و کودکانه پاسخ بگویم: ایمان چه نقشی در زندگی ما دارد؟ و یک نقش درمانی نیز برای این موقعیت وجودی قائل شده‌ام که جای بحث دارد.

باری، کتاب بعدی بنده با عنوان متافیزیک ابن سینا پژوهشی است درباره آرا و اندیشه‌های ابن سینا در بحث ماوراءالطبیعه. من در این کتاب برخلاف چارچوب پارادایم مستشرقان سعی داشته‌ام تا این متفکران و اندیشه‌های آنان را آنچنان که بوده مطرح کنم و از این رهیافت به چهره واقعی اندیشه‌های آنان نزدیک شوم. قرائتی که من در این کتاب دارم با آنچه که متداول (برخاسته از دیدگاه مستشرقان) است تفاوت‌هایی جدی دارد. این کتاب تا جایی که من مطلع هستم به صورت مشترک بین دانشگاه شهید بهشتی و انتشارات الهام منتشر خواهد شد.

کتاب بعدی بنده با عنوان «نقش خیال در فلسفه فارابی» به پروژه منحصر به فرد فارابی در وارد کردن عنصر خیال به فلسفه است و نتایج حیرت‌انگیزی که با ورود این عنصر به فلسفه، تفکر اسلامی معنا می‌یابد. کتاب آخر بنده با عنوان «مولوی؛ عقلانیت فلسفی، عقلانیت عرفانی» حاصل درس‌گفتارهایی است که درباره عقلانیت فلسفی و عرفانی در شهر کتاب ایراد شده بود. این درس‌گفتارها با بازنگاری، تصحیح و اضافاتی در قالب این کتاب آماده انتشار می‌شود.

علی مطهری

علیرضا مختارپور

قصه‌های خودمان

منیژه آرمین: نویسنده

پس از انتشار کتاب «لبه تیغ» (که یک مستند داستانی از زندگی ابوعلی سینا بود) از سوی انتشارات همشهری، چندی است که مشغول بازنویسی و منقح کردن رمان «آن روز که عمه

خورشید مرد» هستم. این رمان پیش‌تر در سال ۱۳۶۴ از سوی انتشارات کیهان منتشر شد و چون با وجود اتمام کتاب، تا به امروز تجدید چاپ نشده با صحبت‌هایی که با ناشر کردم مجوز انتشار این کتاب به نشر تکا واگذار شد. من در بازنویسی این رمان سعی کرده‌ام تا ضمن یکدست‌سازی اثر به لحاظ تکنیکی، اضافات آن را برداشته، اثری شسته و رفته تحویل ناشر بدهم.

جز این، مشغول نوشتن مجلد دوم رمان «شب و قلندر» هستم که روایتی داستانی از نهضت مشروطه است و نابسامانی‌هایی که موجب بروز دیکتاتوری رضاخان شد.

ناشر مجلد دوم این رمان (به مانند مجلد اول) انتشارات سوره مهر خواهد بود. ضمن این که همین ناشر در تدارک تجدید چاپ مجلد اول «شب و قلندر» است. «کیمیایان نقش» نیز توسط سوره مهر تجدید چاپ می‌شود. انتشارات سیمافیلم نیز با من در مورد نوشتن فیلمنامه‌ای براساس رمان «ای کاش گل سرخ نبود» قرارداد بسته است. ضمن این که این رمان نیز به همراه دو رمان قبلی توسط انتشارات سوره تجدید چاپ خواهد شد.

غزل‌هایی از پنجره

علیرضا بدیع: شاعر

چندی است که یک موسسه انتشاراتی با نام «امینان کارآور» زیر نظر جناب قزوه در حال انتشار مجموعه‌هایی از شعرهای شاعران معاصر است. بر همین اساس از بنده نیز خواستند تا یک مجموعه از شعرهای منتخب این سال‌ها را به ایشان تحویل دهم. «گنجشک‌های معبد انجیر» حاصل گردآوری و انتخاب آثاری است که طی سال‌های ۱۳۷۹ تا ۱۳۸۳ سروده شده‌اند.

این مجموعه دربرگیرنده چیزی حدود یکصد و بیست اثر در قالب‌های غزل و رباعی است.

علاوه بر این حدود چهل غزل از شعرهای دو سال اخیرم را با نام «از پنجره‌های بی‌پرنده» با طرح جلدی از یک گرافیک‌نیشابوری (جناب فرهنگ کتابی) آماده انتشار دارم.

درباره این مجموعه با چند تن از ناشران دوست صحبت‌هایی شده اما هنوز با ناشر خاصی قرارداد بسته‌ام.

مجموعه شعر «حسیسه‌های یک ماهی» که پیش‌تر با هزینه شخصی خودم از سوی انتشارات شانی کرج منتشر شده بود ظاهراً با اقبال و استقبال روبه‌رو شده و ناشر در تدارک تجدید چاپ آن است. البته لازم به ذکر می‌دانم که در چاپ مجدد این مجموعه چهار غزل ضعیف از کتاب حذف شده است.